

وحشت سران رژیم جعلی صهیونیستی از فرار سیدن ساعت صفر فروپاشی

نفرین دهه هشتم

فرزان شهیدی
کارشناس ارشد بین‌الملل

در حالی که ناپسامانی و شکاف‌های داخلی در رژیم صهیونیستی رو به افزایش است، هشدار «اسحاق هرئزوک» رئیس‌جمهوری اسرائیل درباره فروپاشی جامعه صهیونیستی از درون، توجه محافل گوناگون را به خود جلب کرده است. به گفته «هرئزوک»، شرایط به وجود آمده به دلیل «بحران سیاسی» ناشی از سیاست‌های افراطی و نیز اصلاحات قضایی «بنیامین نتانیاو» نخست‌وزیر جدید، همانند بشکه باروتی است که هر لحظه ممکن است منفجر شود. پیش از این «ایهود باراک» نخست‌وزیر سابق رژیم صهیونیستی هم ابراز نگرانی کرده بود که اسرائیل در معرض «نفرین دهه هشتم» قرار بگیرد و عمر آن پیش از هشتادمین سالگرد تأسیسش پایان یابد. درباره تشدید تنش و اختلافات داخلی در رژیم صهیونیستی چند نکته مهم قابل ذکر است:

کابینه جدید شامل حزب لیکود نتانیاو و دو جریان افراطی ارتدوکس و سه حزب راست افراطی در صدد بازنگری در سیستم قضایی و کاهش اختیارات دستگاه قضایی و دادستان عالی اسرائیل است. معترضان می‌گویند کابینه نتانیاو با این اصلاحات به دنبال آن است تا پرونده فساد و رشوه‌های سال گذشته او را مختومه کنند. در این راستا، رئیس دادگاه عالی تل‌آویو هشدار داده است که این تغییرات استقلال قضایی و روند دموکراتیک را در اسرائیل از بین می‌برد و به نمایندگان پارلمان «چک سفید» می‌دهد تا هر چه می‌خواهند، تصویب کنند. دولت جدید اسرائیل در برنامه‌های خود رسماً از توسعه‌طلبی در کرانه باختری و اعمال سیاست‌های سرکوبگرانه علیه فلسطینی‌ها سخن گفته و به کارگیری وزرای تندرو، مانند «ایتامار بن گویر» به عنوان وزیر امنیت عمومی حاکم از عزم دولت نتانیاو نسبت به اقدامات تازه علیه فلسطینی‌هاست. تشدید توسعه‌طلبی و سرکوب علیه فلسطینی‌ها نگرانی‌های صهیونیست‌ها را نسبت به پیامدهای امنیتی و نیز بروز تنش با جامعه جهانی و به‌ویژه متحدان غربی برانگیخته و همین امر

موجب افزایش اختلافات داخلی شده است. مسئله فروپاشی رژیم نامشروع و غاصب صهیونیستی به کلیدواژه‌ای برجسته در قاموس سیاسی تبدیل شده که نه فقط از سوی جمهوری اسلامی ایران و مقامات عالی آن مطرح شده، بلکه زمزمه‌های آن در درون رژیم نیز به گوش می‌رسد. در فرهنگ و تاریخ یهود موضوعی به نام «نفرین دهه هشتم» مطرح است و گفته می‌شود در طول تاریخ یهود جز در دوران داود نبی، یهودیان بیش از هشتاد سال حاکمیت نداشتند و عمدتاً در اثر نفرین دهه هشتم ساقط شده‌اند. اکنون نیز با توجه به وضعیت بغرنج درونی رژیم صهیونیستی و نیز در سایه رشد چشمگیر جبهه مقاومت، ترس از نفرین و فروپاشی - و به تعبیر هرئزوک سقوط در پرنگاه - در میان یهودی‌ها شدت گرفته است.

از دیگر مسائلی که بعد از روی کار آمدن دولت جدید نتانیاو پیش بینی می‌شد افزایش تنش و درگیری در مناطق مختلف فلسطین و سرزمین‌های اشغالی بود. به طوری که چند روز قبل ارتش رژیم صهیونیستی در یک حمله وحشیانه به اردوگاه جنین در کرانه باختری بیش از ۱۰ فلسطینی را به شهادت رساند. اما

این اقدام از طرف فلسطینی‌ها بی‌پاسخ نماند و در ظرف کمتر از ۲۴ ساعت این اقدام تلافی شد. فلسطینی‌ها با تیراندازی خود موفق شدند تعداد زیادی از شهرک نشینان صهیونیست را به هلاکت رسانده یا زخمی کنند. بنابر اعلام منابع صهیونیستی دست کم ۹ شهرک‌نشین به هلاکت رسیده و ۱۴ نفر زخمی شده‌اند. گفته می‌شود حال برخی از زخمی شده‌ها وخیم بوده و احتمال دورقمی شدن تلفات نیز وجود دارد.

در مجموع، باید گفت با توجه به سنن الهی و ناپایداری ظلم و تجاوز، رژیم صهیونیستی مشغول پرداخت تاوان سیاست‌های اشغالگری و تروریسم در طول ۷۵ سال گذشته بوده و مهم‌ترین بلیه‌ای که صهیونیست‌ها پس از وعده‌های پوشالی درباره «ملت برگزیده» گرفتار آن شده‌اند، نه فقط از سوی جبهه برونی، بلکه برخاسته از شکاف‌های متعدد درونی است که بحرانی عمیق را در اراضی اشغالی فلسطین رقم زده و اعتراضات گسترده و هشدارهای بی‌سابقه‌ای را از سوی مقامات و نخبگان این رژیم در برداشته است.

درهم شکستن دیکتاتوری

معرکه وکالت

نیم نگاه

تبیین علیه تحریف!

علی حیدری

سر دبیر

«بی‌نام خمینی این انقلاب در هیچ کجای جهان شناخته شده نیست.» این جمله آشنای حکیم انقلاب است که نشان می‌دهد انقلاب اسلامی ملت بزرگ ایران با نام رهبر کبیر آن عجین است. رهبری بزرگ‌مرد تاریخ معاصر در جریان مبارزه مردم ایران با رژیم طاغوت که پشتوانه‌اش آمریکا و غرب بود، مثال‌زدنی و تاریخی است؛ چرا که امام بدون پشتیبانی از سوی مراکز قدرت و ثروت، توانست انقلابی را به نتیجه برساند که الگو و سرمشق بسیاری از ملت‌های آزادی‌خواه شد.

مردان و زنان مبارزه که از نخستین روزهای نهضت پای کار بودند و با ایستادگی و مقاومت در برابر فشارهای رژیم طاغوت انقلاب اسلامی را به ثمر رساندند، بهترین گواه بر شرایط و وضعیت حاکم در زمان ستشاهی بودند و همان‌ها بهترین سنجه و مقیاس برای شرایط قبل و بعد از پیروزی انقلاب هستند. نسل‌های دوم و سوم انقلاب هم به واسطه شناختی که از امام خمینی (ره) داشتند، با درک صحیح از دوران مبارزه و پیروزی و تحولات پس از پیروزی انقلاب به‌ویژه دفاع مقدس، جایگاه انقلاب اسلامی، نقش و کارکرد آن و آثارش را در عرصه‌های گوناگون زندگی مردم ایران احساس می‌کنند. شاید یکی از دلایل عشق و ارادت ویژه آنها به امام خمینی (ره) هم به دلیل معاصرت‌شان با آن بزرگ‌مرد است.

زمانی که امام به کشور بازگشتند و بیش از شش میلیون نفر از او استقبال کردند، محبوبیتی که رفته‌رفته نه تنها از آن کاسته نشد؛ بلکه افزایش هم پیدا کرد. مطالعه تاریخ نشان می‌دهد افراد و شخصیت‌های کمی هستند که بتوانند این میزان محبوبیت را حفظ کنند؛ اما یک دهه بعد، وقتی روح امام آسمانی شد، بیش از ۱۰ میلیون نفر در مراسم وداع با او حاضر شدند. اینکه چه عاملی باعث ایجاد چنین پیوند مستحکمی بین امام و امت می‌شود که حتی بعد از رحلت او از میزان نفوذ، عشق و محبتش در دل‌های مردم کاسته نمی‌شود، هیچ عنصری غیر از کار برای خدا و حرکت در مسیر او نمی‌تواند باشد که ملت مسلمان ایران، آن را با اوج باور و یقین درک می‌کنند؛ اما دشمنان انقلاب و ملت ایران که از رمز و راز این پیوستگی و پیروی عاجزند، به تکاپو می‌افتند تا این پیوند را بگسلند!

علت هجمله‌های وسیع رسانه‌ای به شخصیت، مرام و مسلک و مدیریت امام خمینی (ره) در دوران مبارزه و رهبری حکومت اسلامی به همین عامل برمی‌گردد. دشمن به مدد رسانه‌های متعدد و متکثری که در اختیار دارد، با طراحی حساب‌شده و با این تصور که از فاصله نسلی بین انقلابیون و نسل‌های جدید برای القای تصویری متفاوت از امام استفاده کند، از سال‌ها قبل در مسیر تخریب چهره امام خمینی (ره) گام برمی‌دارد تا از رهگذر آن، تصویر انقلاب اسلامی ملت ایران به رهبری امام (ره) را هم مخدوش و تحریف کند.

از این‌رو و با توجه به آغاز دهه مبارک فجر، یکی از محورهای جهاد تبیین به ویژه برای نسل جوان که شناخت کاملی از انقلاب اسلامی ندارند، پردازش صحیح و روایت درست از امام خمینی (ره) به منزله سکاندار انقلاب و بنیانگذار نظام جمهوری اسلامی است تا فرزندان این مرز و بوم با شناخت درست از ابعاد شخصیت و تفکر امام خمینی (ره) با خدمتی که آن مرد الهی به اسلام و قرآن و ایران و ایرانیان کرد، آشنا شوند.

این روزها جریان برانداز مایوسانه به مرور ناتوانی‌های خود مشغول است تا بیابد که چرا با وجود سرمایه‌گذاری و برنامه‌ریزی تمام‌عیار و همه‌جانبه برای موفقیت ابرپروژه براندازی جمهوری اسلامی، نتوانست کار را پیش ببرد و خیلی زود استیصال آنان مشخص شد. نظام اسلامی به مدد الطاف خفیه الهی، هوشیاری و بصیرت ملت، تدبیر رهبری انقلاب و شجاعت و دلاوری حافظان امنیت کشور، توانست اوضاع را مدیریت کرده و به تدریج به سمت فروکش کردن هدایت کند. هر چند جنگ همه‌جانبه هنوز پایان نیافته و تلاش دشمن برای برپایی مرحله‌های جدید بلسوا، با رنگ و بوی دیگر تداوم دارد و مواجهه با آن هوشیاری فراوان و اقدام مؤثر می‌طلبد که متولیان امر و ملت نجیب و غیور ایران باید نسبت به آن هوشمند باشند.

حنیف غفاری

دکترای روابط بین‌الملل

اما آنچه در این میان به مثابه یک ضرورت فرهنگی، اجتماعی و سیاسی باید مورد توجه قرار گیرد، مسئله «مرمت زخم‌هایی» است که بر تن جامعه نشسته است! واقعیت آن است که در این جنگ شناختی قلب و جان بخشی از جامعه دستخوش تردید و ابهام و کنورت و نفرت شده و نیاز است تا اقدامات مؤثری در مسیر «تألیف قلوب» صورت گیرد.

سال‌ها پیش بود که رهبر حکیم انقلاب اسلامی توجهات افکارعمومی را به یکی از آموزه‌های بنیادین اسلام ناب محمدی (ص) با عنوان «صلاح ذات‌البین» جلب کردند. ایشان در جلسه آن دکترین را شرح دادند و فرمودند: «صلاح ذات‌البین که امیرالمؤمنین (علیه‌الصلوة‌والسلام) در وصیت مهم خود آن را بیان می‌کنند، فقط ائتلاف و اتحاد ظاهری نیست که دو گروه و دو جماعت بر سر یک چیز، قراردادی ببندند و ائتلاف ظاهری تشکیل دهند؛ از این بالاتر است؛ یعنی فی‌مابین همدیگر، دل‌ها با هم صاف شود؛ ذهن‌ها نسبت به یکدیگر خوشبین شود و هیچ‌گونه تعرض و ایذایی از کسی و از جناحی به یک مجموعه دیگر

یک اتاق فکر بوده و هستند و مقامات غربی تلاش می‌کنند خروجی برهم کنش این دورا به سود تضعیف «اسلام‌گرایان واقعی» به گردش درآورند.

در سایه همین نگاه خطرناک، قرآن‌ستیزی در غرب از یک ضدارزش تبدیل به عملی مباح شده و حتی نهادهای قضایی و دولتی در اسکاندیناوی و سرتاسر اروپا نیز از این روند به صورت آشکار و پنهان حمایت می‌کنند. در شکل‌دهی و استمرار این معادله، نمی‌توان از بازی خاص رسانه‌های غربی غافل شد. رسانه‌های غربی به‌گونه‌ای ماجرای اهانت به قرآن را صورت‌بندی می‌کنند که گویا یک گروه افراطی چنین اقدامی را انجام داده است و هر چند دولت‌های غربی موافق این مسئله نیستند؛ اما در راستای آزادی بیان این مسئله را تحمل می‌کنند. بدون تردید این یک صورت‌بندی کاملاً تصنعی و نوعی آدرس غلط به افکار عمومی جهان به شمار می‌آید! در این

سر مقاله

آنچه بدان نیاز داریم

صورت نگیرد.»

ایشان در همین جمله، پس از اینکه می‌فرمایند: «و صلاح ذات بینکم»، به سخن پیغمبر اکرم (ص) استشهد می‌کنند و می‌فرمایند: «فَإِنِّي سَمِعْتُ جَدَّكُمْ يَقُولُ: صَلَاحُ ذَاتِ الْبَيْنِ أَفْضَلُ مِنْ عَامَّةِ الصَّلَاةِ وَ الصَّيَّامِ»؛ یعنی فضیلت اصلاح ذات‌البین مردم دل‌ها را به هم نزدیک کردن و ذهن‌ها را نسبت به هم خوش‌بین نمودن- از هر نماز و روزه‌ای بیشتر است. اگر کسی نماز مستحیی بخواند یا روزه مستحیی بگیرد، یا برود برای اصلاح ذات‌البین تلاش کند، دومی افضل است. این هم از چیزهایی است که ما امروز به آن خیلی احتیاج داریم.» (۱۳۸۱/۹/۱)

امروز در این معرکه ناشی از جنگ رسانه‌ای و به واسطه زخم‌های ایجاد شده در قلب‌ها و ذهن‌های مان، به بازخوانی این دگرترین کلیدی اسلامی نیازمندیم. حقیقت آن است که جامعه با قلب‌های همدل و نزدیک، جامعه‌ای پویا و قدرتمند خواهد بود، و اگر فاصله‌ها ما را از هم جدا کند و در اردوگاه‌های متفرق و در برابر هم قرار دهد، و جای محبت و ارادت، کینه و

اسلام‌ستیزی سیستماتیک، منظومه‌ای طراحی شده که در آن دولت‌ها، رسانه‌ها و نهادهای امنیتی هر یک در چارچوب آن کارکرد و کارویژه خاص خود را دارند و در هم‌افزایی مطلق با یکدیگر حرکت می‌کنند. شرایطی که دولت‌های غربی فراهم کرده‌اند، باعث شده است گروه‌های افراطی، اسلام‌ستیز و قرآن‌ستیز، نه‌تنها قدرت حیات در جامعه غرب پیدا کنند؛ بلکه وارد ارکان رسمی قدرت (دولت‌ها و پارلمان‌های اروپایی) نیز شده‌اند.

اما بدون شک، طراحی یک بازی به معنای فرجام بدون دردسر آن نخواهد بود! باید تأکید کنیم که نهادهای امنیتی غرب بدترین خطای محاسباتی ممکن را با حمایت از گروه‌های اسلام‌ستیز صورت داده‌اند؛ زیرا در آینده‌ای نزدیک، هر دو تروریسم خودساخته غربی (تروریسم تکفیری و تروریسم نژادپرستانه و اسلام‌ستیزانه در اروپا)، مخاطرات و هزینه‌های

افزایش یافته و در صورت عدم مدیریت صحیح، می‌تواند به یک بحران جدی برای منطقه تبدیل شود.

نفرت لانه کند، مدخلی برای نفوذ دشمن باز شده است!

سیاست‌های رسانه‌ای دشمن برای پاشیدن مستمر نفرت همچنان ادامه دارد و در تلاش است با پمپاژ دروغ و بازخوانی تلخ‌کامی‌ها، مانع آرامش ذهنی و تشویش‌های درونی شود. امروز به منزله یک راهبرد اساسی نیازمند تزریق همدلی در جامعه هستیم. هر اقدامی که ما را از هم دور کند، حرکتی در زمین دشمن خواهد بود. امروز زبان محبت آن زبان دیگری است که باید در کشور خریدار داشته باشد و آدم‌ها باید تریبون‌هایی باشند که همدلی و عطفوت را به افکار عمومی هدیه می‌دهند. زبان‌های تلخ و نگاه‌های غضب‌آلود بسر دردهای ما خواهد افزود.

امروز پرچمداران جهاد تبیین نیازمند کلامی متقن و نرم و سرشار از محبت هستند تا پیش از آنکه عقل‌ها را قانع کنند، قلب‌ها را به تسخیر درآورند. نباید فراموش کرد که قلب‌ها دروازه فتح عقل‌ها هستند، دروازه‌ای که با کلید محبت و همدلی گشوده خواهند شد.

خود را متوجه موجودیت صاحبان اصلی خود خواهند ساخت. در مواجهه با قرآن‌ستیزی در غرب، قطعاً باید با قاطعیت کامل، چنین اقداماتی را محکوم و دولت‌های غربی را در برابر آن پاسخگو کرد؛ اما این شرط کافی برای مواجهه با این روند نیست!

کشورهایی آگاه، مانند جمهوری اسلامی ایران باید در چارچوب وظیفه ذاتی خود مبنی بر جهاد تبیین، از شبکه حامی گروه‌های اسلام‌ستیز در غرب (یعنی دولت‌ها و نهادهای امنیتی در این کشورها) پرده بردارند و در این زمینه نشانه‌ها و شواهد محکم و غیرقابل‌انکار خود را به افکار عمومی جهان ارائه کنند. بدیهی است که در سایه این تبیین و بصیرت‌افزایی جهانی، دیگر جایی برای بازی دستگاه‌های رسمی و نهان قدرت در غرب با کلمات و واژگانی تزئینی و مبهم، مانند آزادی بیان و حق ابزار عقیده باقی نخواهد ماند. در این زمینه نباید حتی اندکی تعلل کرد....

نگاهی به فضا سازی رسانه‌های ضدانقلاب و جریان خاص علیه بودجه نهادهای فرهنگی کشور

تخریب به نام انتقاد

نکته بعدی اقتصاد فرهنگی است؛ به این معنا که با توجه به گنجینه‌های فراوان فرهنگی در ابعاد ملی، دینی و تاریخی در کشور در زمینه اماکن فرهنگی، آداب و رسوم فرهنگی، تنوع قومیتی، تقویت گردشگری، توسعه تولیدات فرهنگی در مقیاس تأمین بازار جهان اسلام، پذیرش بورس آموزش دینی از کشورهای اسلامی و... ظرفیت گسترده‌ای در کشور برای بسط فضای کسب و کار و درآمدزایی در این عرصه وجود دارد.

نکته پایانی اینکه آیا در کشوری، چون ایران اسلامی با وجود این همه ظرفیت فرهنگی در بخش فرهنگ اقتصادی و اقتصاد فرهنگی از یک‌سو و هجوم بیش فعالانه دشمنان از طریق رسانه‌ها و طراحی توطئه‌ها و فتنه‌های رنگارنگ از سوی دیگر، وجود سهم کمتر از سه درصد برای فرهنگ زیاد است؟ در حالی که اختصاص بودجه به فرهنگ از منظر کشورهای پیشرفته، هزینه قلمداد نمی‌شود؛ بلکه در حقیقت سرمایه‌گذاری زیربنایی در مسیر پیشرفت و آبادنی کشور است.

کشورهای غیرمسلمانی، مانند آمریکا، اروپا و رژیم صهیونیستی بسیار اندک و ناچیز است. اما پرسش دومی که مطرح می‌شود، این است که رابطه فرهنگ با اقتصاد چیست؟ آیا با صرف بودجه فرهنگی، مشکلات اقتصادی زیادتیر می‌شود یا نه؟

در این زمینه دو نکته قابل طرح است: نکته اول فرهنگ اقتصادی است؛ یعنی ایجاد و تقویت فرهنگ کار، خلاقیت، تولید، اصلاح الگوی مصرف و... که در میدان کار فرهنگی در جامعه حاصل می‌شود. برای نمونه، تکیه بر تولید با کیفیت داخلی و توان ملی تنها راه برون‌رفت از مشکلات اقتصادی است؛ اما درک عمیق این مسئله در کجا باید ایجاد شود؟ کدام نهاد و ارگانی غیر از نهادهای فرهنگ‌ساز موظف است حساسیت این موضوع را برای جامعه روشن کند. این موضوع را می‌توان از آثار بالایی واردات کالاهای خارجی که بعضاً نمونه‌های داخلی با کیفیتی نیز دارند، متوجه شد. امری که در سایه تبلیغات گسترده رسانه‌های خارجی که عموماً بر مبنای نظام سرمایه‌داری شکل می‌گیرد، رخ می‌دهد.

که کمترین آن ۱/۲۶ درصد در سال ۱۳۶۰ و بیشترین آن ۳/۶ درصد در سال ۱۳۹۱ بوده و این درصد در بودجه ۱۴۰۲ با قدری افزایش در مقایسه با سال قبل به کمتر از ۳ درصد رسیده است.

نکته بعدی در پاسخ به پرسش فوق این است که سهم فرهنگ از بودجه کل در کشورهایی، مانند آمریکا ۱۱ درصد است که با بودجه مخفی به ۱۷ تا ۱۸ درصد نیز می‌رسد؛ اما در کشور ما در بهترین وضعیت، بودجه کمتر از ۴ درصد بوده است.

نکته سوم اینکه سهم اندک بودجه فرهنگی از کل منابع دولت واقعیتهای تلخ است که البته دشمنان آن را معکوس نشان می‌دهند. دولت‌ها در سال‌های گذشته، همواره به دلیل مشکلات اقتصادی، از جمله کسری بودجه، اولویت را در حل و فصل مسائل اقتصادی و جاری کشور قرار داده‌اند که متأسفانه نتایج مخرب آن در زمینه فرهنگ را در بزنگاه‌های کشور دیده‌ایم. همچنین، تعداد مؤسسات فرهنگی ایران به‌ویژه مؤسسات فعال در بخش مذهبی و بودجه آنها، در قیاس با بسیاری از کشورهای جهان، حتی

جواد خسروی

کارشناس سیاسی

برجسته‌سازی سهم فرهنگ از بودجه کشور هر ساله از سوی برخی رسانه‌ها در داخل و خارج مطرح می‌شود و در این وانمایی دروغین سعی می‌شود سهم بودجه فرهنگی از کل بودجه را زیاد نشان داده و با یادآوری مشکلات و نارسایی‌های اقتصادی، اختصاص بودجه به بخش فرهنگ را زیر سؤال ببرند! اولین پرسشی که مطرح می‌شود، این است که آیا بودجه فرهنگی کشور سهم بسیاری از بودجه را به خود اختصاص داده و این درصد در مقایسه با دیگر کشورها چقدر است؟

در پاسخ به این پرسش ابتدا باید گفت، در حالی که بیش از ۶۰ درصد بودجه کشور به شرکت‌های دولتی تعلق دارد، اما سهم بودجه فرهنگی کشور از بودجه کل کشور از میزان مشخصی فراتر نرفته و همواره میان ۱ تا ۴ درصد در نوسان بوده است؛ به‌گونه‌ای

روزنه

ثمره اعتماد به نخبگان

بازدید رهبر معظم انقلاب
از نمایشگاه توانمندی‌های داخلی

آغاز این هفته گره خورد با دیدار رهبر معظم انقلاب از نمایشگاه توانمندی‌های داخلی که به بهانه شعار سال «تولید؛ دانش‌بنیان، اشتغال‌آفرین» در حسینه امام خمینی (ره) برپا شده بود.

پس از صحبت‌های متعدد رهبر معظم انقلاب با قشرهای گوناگون علمی، فرهنگی، نظامی و سیاسی جامعه و حربه‌ها و حیل‌های رسانه‌ای و شبانه‌روزی دشمن برای تضعیف روحیه نیروی نخبه و صنعتی کشور با تزریق ناامیدی و تشویق به مهاجرت، برایی چنین نمایشگاهی موجب دلگرمی و اعتماد نخبگان و خاموش شدن سروصداهای دشمن خواهد شد.

یکی از اقدامات تولیدکنندگان در این نمایشگاه، تلفیق علوم دانشگاهی باصنعت بود که سال گذشته رهبر معظم انقلاب در دیدار با تولیدکنندگان و فعالان اقتصادی به آن اشاره کرده و فر موده بودند: «آنچه مورد غفلت قرار گرفته این است که ما صنایع بزرگ خودمان را دانش‌بنیان کنیم. صنعت نفت [باید] دانش‌بنیان بشود. ما در زمینه صنعت نفت دچار عقب‌ماندگی فناوری هستیم. برخی از کشورهای منطقه از لحاظ نوع استخراج نفت و فناوری‌ای که در این جور جاها به کار می‌رود از ما خیلی جلوترند؛ ما در این زمینه عقب‌ماندگی داریم. خب این عقب‌ماندگی را چه کسی باید جبران کند؟ از چه کسی کمک بگیریم؟ حتماً باید یک شرکت خارجی بیاید برای ما فناوری بیاورد؟... عقیده من این است که مجموعه‌های کارآمد داخلی می‌توانند این کار را برای ما انجام بدهند؛ عقیده من این است.»

در این نمایشگاه، رهبر معظم انقلاب بنا بر رویه همیشگی‌شان که شنونده بدون واسطه زبان فعالان صنعت و دانش‌بنیان کشور است، از تلاش بی‌وقفه صنعت‌گران استقبال کرد و پای دردل‌ها و موانع پیش روی آنان نشست.

برپایی چنین نمایشگاه‌هایی، پیام روشنی را در قالب حمایت و پشتیبانی در زمینه واردات و صادرات و نقل و انتقالات بانکی به مسئولان کشور و بالاخص وزارت صنایع مخابره می‌کند. یکی از نکته‌های مهمی که معظم‌له به وزارت صنایع گوش‌زده کرده بودند و تکرار چندباره آن خالی از لطف نیست، این نکته است: «در بخش صنایع و معادن... گاهی اوقات در یک کار صنعتی احتیاج پیدا می‌شود به یک قطعه یا فلان ماده یا فلان مواد اولیه، که این را باید از خارج وارد کنیم، انتقال پول در بانک‌ها امکان ندارد، مشکلات هست، نمی‌شود؛ خب بایستی همت کنیم، این را در داخل تولید کنیم. یعنی یکی از کارهایی که باید در زمینه مسائل اقتصادی حتماً انجام بگیرد و به عهده وزارت صنایع است، [این است که] کاری کنند که صنایع و معادن ما بتوانند به صورت روان کارشان را انجام بدهند.»

در این نمایشگاه توانمندی‌های داخلی در حوزه‌های صنایع معدنی و اکتشافی، الکترونیکی و مخابرات، هوافضا و ماهواره، خودرو، کشاورزی و غذایی، حمل‌ونقل ریلی، جاده‌ای، دریایی و هوایی، بخش مسکن، نفت و پتروشیمی، لوازم‌خانگی، نساجی، صنایع آبری‌پسوری، آب‌خیزداری، صنایع برق و نیروگاهی و سدهای و طرح‌های مدیریت آب، فناوری اطلاعات و ارتباطات به نمایش گذاشته شده بودند.

عزم جزم دو همسایه

حسین چخماقی خبرنگار

حضور مقامات عالی روسیه در ایران و دیدار با مقامات عالی و همچنین مدیران اجرایی و صنعتی کشورمان که طی روزها و هفته‌های گذشته به کِزات رخ داده است، نویددهنده ارتباطات وثیق دو کشور در حوزه‌های گوناگون طی ماه‌ها و سال‌های آتی خواهد بود.

«حجت‌الاسلام والمسلمین رئیسی»، رئیس‌جمهور کشورمان روز ۱۸ دی ماه در آیین اهدای استوارنامه به «الکسی ددوف» سفیر جدید فدراسیون روسیه در جمهوری اسلامی ایران بر ضرورت شکل‌گیری و تقویت همکاری‌های راهبردی اقتصادی ایران و روسیه تأکید کرد.

سفر «ویاچسلاو ولودین» رئیس دومی دولتی مجلس فدرال فدراسیون روسیه و یک هیئت عالی متشکل از معاونان چندین وزارتخانه و جمعی از رؤسای کمیسیون‌های دوما به ایران برای حضور در نشست کمیسیون عالی مشترک پارلمانی جمهوری اسلامی ایران و فدراسیون روسیه، از رویدادهای خبری مهم هفته گذشته بود. بررسی نحوه اجرایی‌سازی تفاهم‌نامه‌ها و قراردادهای تجاری و اقتصادی در زمینه‌های حمل‌ونقل، انرژی، کشاورزی و مبادلات بانکی بین دو کشور، مهم‌ترین دستورکار کمیسیون عالی مشترک پارلمانی ایران و روسیه به شمار می‌آمد.

«قالیباف» رئیس مجلس شورای اسلامی در جریان دیدار دوجانبه با رئیس دومی روسیه، کمیسیون عالی مشترک ایران و روسیه را فرصتی مهم برای مقابله با تحریم‌های آمریکا دانست و با بیان اینکه در طول برنامه هفتم توسعه روابط بین دو کشور به چندین برابر افزایش خواهد یافت، گفت: «ایران و روسیه باید توافق راهبردی خود ناظر بر همکاری‌های ۲۰ ساله را هر چه زودتر اجرایی کنند.» رئیس دومی روسیه نیز با بیان اینکه این توافق تنها یک قرارداد راهبردی نیست؛ بلکه بنایی برای توسعه همکاری‌های ایران و روسیه در تمام زمینه‌هاست، ابراز امیدواری کرد که این قرارداد در آینده نزدیک مورد بررسی رؤسای دولت‌های دو کشور قرار گیرد.

پس از پایان سفر رئیس دومی روسیه به کشورمان، «عباس گلرو» رئیس کمیته روابط خارجی مجلس شورای اسلامی بر ضرورت تشکیل ستاد یا قرارگاه ویژه مدیریت‌کننده برای تنظیم روابط ایران و روسیه تأکید کرد.

«ایگور کراسنوف» دادستان کل فدراسیون روسیه نیز که اواخر آذر ماه در کشورمان حضور یافته بود، افزون بر دیدار با حجت‌الاسلام والمسلمین محسنی اژه‌ای، رئیس قوه قضائیه، دیدارهای جداگانه‌ای را با دادستان کل و رئیس سازمان بازرسی جمهوری اسلامی ایران انجام داد و در نتیجه این دیدارها، چندین تفاهم‌نامه در حوزه‌های حقوقی، قضایی، نظارتی، استرداد مجرمان، انتقال محکومان و مبارزه با تروریسم میان دو طرف به امضا رسید.

سفر «ایگور لوتین» دستیار رئیس‌جمهور روسیه

است. البته این درست بر خلاف پیام‌های غیرمستقیم مسئولان آمریکایی به جمهوری اسلامی است که اشتیاق خود را برای مذاکره اعلام می‌کنند.

واقعیت این است که آمریکایی‌ها به شدت به دنبال توافق با ایران هستند؛ چرا که از گرفتن امتیاز از بابت اغتشاشات ناامید شده‌اند. این موضوع را در سخنان «رافائل گروسی» مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی هسته‌ای به وضوح می‌توان دید. گروسی گفت، دولت فعلی آمریکا به شکل جدی در تلاش است تا با ایران به توافقی درباره برنامه هسته‌ای این کشور برسد. البته در این مورد نکته‌ای وجود دارد و آن هم این است که گروهی در داخل دولت آمریکا معتقد هستند برجام در حال حاضر کارایی

به ایران و دیدار با دبیر شورای عالی امنیت ملی، معاون اول رئیس‌جمهور و وزرای راه و شهرسازی و ورزش و جوانان کشورمان، از دیگر رویدادهای خبری مشترک ایران و روسیه طی هفته گذشته بود. شنیده‌ها حاکی از آن است که هدف از سفر لوتین به ایران، تسهیل‌گری و سرمایه‌گذاری در امر تکمیل کریدور شمال – جنوب و خط آهن رشت – آستارا بوده است.

از سوی دیگر، طی هفته گذشته «هادی تیزهوش» رئیس اتاق بازرگانی ایران و روسیه در حاشیه افتتاح نمایشگاه توانمندی‌های صادراتی ایران و اوراسیا که با حضور «استانیسلاو سینچنکو» رئیس اتاق بازرگانی و صنعت آستراخان برگزار شد، تبادلات تجاری ایران و روسیه در سال جاری را حدود پنج میلیارد دلار عنوان کرد و گفت: «صادرات ایران در سال جاری بیش از ۶۰ درصد افزایش یافته است.»

این روزها افزایش مِراودات تجاری و صنعتی جمهوری اسلامی ایران و روسیه از حوزه پوشاک و مواد خوراکی تا خودرو و حتی محصولات نظامی را در بر می‌گیرد. چند روز پیش بود که «شهریار حیدری» عضو کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس شورای اسلامی از ورود جنگنده‌های سوخو ۳۵ به کشور در اوایل سال آینده خبر داد. همچنین، حضور وزیر صمت کشورمان در نمایشگاه بین‌المللی اتومبیلیتی ۲۰۲۲ مسکو که در شهریور ماه سال جاری برگزار شد، دریچه صادرات خودروهای ایرانی به روسیه را باز کرد. طی روزهای گذشته، مدیرعامل شرکت ایران خودرو اعلام کرد،

لازم را برای کنترل برنامه هسته‌ای ایران ندارد و ایران با این حجم از اورانیوم غنی شده حاضر نیست به این سادگی‌ها از آن چشم‌پوشد. در عین حال، در سال ۲۰۲۵، کلیه اهرم‌های بازدارنده برنامه هسته‌ای ایران بر اساس برجام لغو می‌شود و ایران می‌تواند غنی‌سازی را در هر سطحی با نظارت آژانس انجام دهد و ساخت سانتریفیوژهای پیشرفته و نسل جدید را آغاز کند. پس ما باید به دنبال توافقی دیگر به جز برجام باشیم؛ به همین دلیل می‌گویند برجام دیگر در اولویت ما نیست؛ البته این مدل رفتارها را قبلاً هم از آمریکایی‌ها دیده‌ایم و مانند انجام مذاکرات پنهانی در زمان دولت ریگان یا دولت اوپاما و نکته جالب این است که در آن زمان هم آمریکایی‌ها شدیدترین لفاظی‌ها

دریچه

آمریکا و بن‌بست امتیازگیری

را علیه جمهوری اسلامی ایران داشتند. برخی کارشناسان در این زمینه بر این باورند که آمریکایی‌ها نگران کارشکنی صهیونیست‌ها در روند مذاکرات هستند و به همین دلیل سعی می‌کنند از طریق کانال‌های کشورهای دوست ایران پیام‌های خود را منتقل کنند؛ کما اینکه «لاپید» نخست‌وزیر سابق رژیم صهیونیستی در سخنانی گفت، با تلاش‌های ما مذاکرات برجام در شهریور ماه به نتیجه نرسید. در هر حال، جمهوری اسلامی هیچ گاه میز مذاکره را ترک نکرده و تمام تلاش خود را برای برداشتن تحریم‌های ظالمانه علیه مردم ایران به کار می‌بندد و اگر آمریکایی‌ها مایل هستند مذاکرات به نتیجه برسد، باید از مطالبات خارج از چارچوب برجام دست بردارند.

شما یاد گرفتید دیکه؟ چهره بهت‌زده نتانیاهو در صحنه عملیات استشهادهی جوان فلسطینی و هلاکت ۱۰ صهیونیست که احتمالاً فهمیده رژیمی که با یک کلت به هم می‌ریزه، حتماً باید شنا رو به سربازهایش آموزش بده!

آزادی بیان بخوره تو سرتون! توهین به قرآن در اروپای به ظاهر متصذن که خود را نماد آزادی‌بیان می‌داند، مجاز است و کسی حق اعتراض ندارد؛ اما هرگونه اعتراض به همجنس‌بازی با شدیدترین جریمه‌ها مواجه می‌شود!

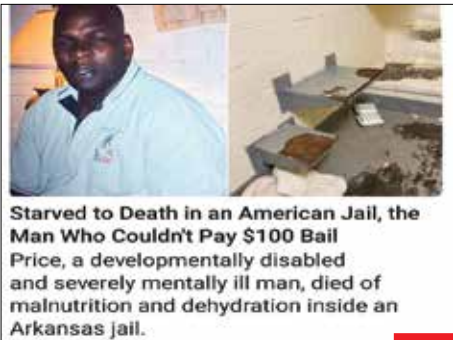
رضا مارمی

دکتری امنیت ملی

«رابرت مالی» نماینده آمریکا در امور ایران طی مصاحبه‌ای اعلام کرد، مذاکره همچنان بهترین راه برای حل مسئله هسته‌ای است؛ ولی ایران طرفی است که مذاکرات مستقیم را رد کرده است، البته ماروش‌هایی برای انتقال پیام به مقامات ایرانی داریم و به این کار ادامه می‌دهیم. وی همانند «بلینکن» وزیر خارجه و «ند پرایس» سخنگوی وزارت خارجه گفت، تمرکز ما در حال حاضر بر روی مسائل حقوق بشری و همکاری‌های نظامی ایران و روسیه

نمایش توانمندی‌های صنعتی ایران/ رهبر معظم انقلاب از نمایشگاه توانمندی‌های صنعتی در حسینه امام خمینی (ره) بازدید کردند و در جریان جدیدترین تولیدات شرکت‌های مهندسی و صنعتی دانش‌بنیان کشور قرار گرفتند.

اینقدر موند تا مرد! یک فرد سیاه‌پوست معلول ذهنی که پلیس دستان خالی او را به جای تفنگ اشتباه گرفته بود و ۱۰۰ دلار جریمه شده بود، به دلیل نداشتن همین مقدار مبلغ در نهایت در زندان به دلیل عدم رسیدگی مرد!

کی به کی می‌که تروریست! کاریکاتوری که در هفته‌های پیش درباره تروریستی خواندن سپاه در شبکه‌های مجازی با عنوان «سردستان تروریست‌ها به مبارزین مبارزه با تروریست‌ها می‌گویند تروریست» در میان کاربران خارج از کشور منتشر شد.

رزمایش متفاوت/ سربازان ارتش هند با استفاده از شتر که به خمپاره‌انداز مجهز شده‌اند، در یک رزمایش شرکت کردند. شاید در قرن بیست و یکم مشاهده این تصاویر عجیب به نظر برسد.

پایان دلار

اکبر معصومی

کارشناس بین‌الملل

تلاش کشورها برای دلارزدایی از اقتصادشان هر روز روند جدیدی به خود می‌گیرد. این موضوع به معنی تلاش برای مقابله با رفتارهای استکباری و سلطه‌جویانه آمریکا است. گسترش روند دلارزدایی از اقتصاد کشورها، فرصتی برای کشورهای تحت تحریم آمریکاست که بتوانند سلاح تحریم را از بین ببرند. جمهوری اسلامی ایران به منزله کشوری که بالاترین تحریم را در طول تاریخ از سمت غرب متحمل شده است، می‌تواند با فعال‌سازی دیپلماسی اقتصادی و تعریف‌های پولی متفاوت از دلار، در روند دلارزدایی و در راستای بی‌اثرسازی تحریم‌ها گام بردارد. در همین زمینه مقام معظم رهبری در سال ۱۳۹۵ می‌فرمایند: «اگر مسئولان و مردم بتوانند اقتصاد مقاومتی را به معنای واقعی محقق و کشور را از جادوی مالی و پولی دشمن خلاص کنند و ارزش و آقایی دلار را در زندگی اقتصادی بشکنند، کشورهای دیگر را نیز نجات داده‌اند و برای آنها الگو خواهند شد.» حذف دلار از مبادلات تجاری کشور، می‌تواند به بی‌نیاز شدن ایران از مجوزهای آمریکا در تبادلات اقتصادی جهانی، کم‌اثر و بی‌اثر شدن تحریم‌های مالی، از بین رفتن اهرم فشار بر ایران در معادلات سیاسی، انتقال منابع حاصل از فروش نفت به داخل کشور، افزایش قدرت چانه‌زنی ایران در تعاملات بین‌المللی و امکان مدیریت بهتر نرخ ارز کمک‌کند.

در گذشته کشورهای روسیه و چین، هند و روسیه، ایران و ترکیه، کشورهای آسیای میانه، روسیه و ارمنستان و بلاروس، سازمان همکاری شانگهای و... روند دلارزدایی را آغاز کردند.

در روزهای گذشته، برزیل و آرژانتین توافق کردند که یک ارز واحد بین خود در منطقه آمریکای جنوبی ایجاد کنند و به دنبال آن، کشورهای دیگر نیز مبادله تجاری داشته باشند.

«سرگیو ماسا» وزیر اقتصاد آرژانتین در این باره گفت: «تصمیم‌گیری درباره آغاز مطالعات مربوط به پارامترهای مورد نیاز برای ایجاد یک ارز واحد بین دو کشور طی روزهای آینده اتخاذ خواهد شد که از جمله این پارامترها، موضوعات مالی و نقش بانک‌های مرکزی دو کشور است.» حمایت مکزیک، کلمبیا، پرو، بولیوی، ونزوئلا، شیلی و اکوادور از ایده ایجاد پول واحد در آمریکای لاتین به منظور قطع وابستگی به دلار آمریکا با پیوستن دولت جدید برزیل، تقویت خواهد شد و با وجود چالش‌های موجود، به همگرایی بیشتر کشورهای منطقه در برابر راهبردهای کلان برخی قدرت‌های دنیا خواهد انجامید. پارلمان‌های ملی کشورهای اصلی آمریکای لاتین برای حمایت از ایجاد ارزی واحد به توافق رسیده‌اند؛ هدفی که نیل به آن، به آنها اجازه می‌دهد تا از نوسانات ارزی فرار کنند، از ارزی قدرتمند بهره‌مند شوند و با دلار رقابت کنند.

برآورد «فایننشال تایمز» نشان می‌دهد که اتحادیه ارزی که همه کشورهای آمریکای لاتین در آن مشارکت داشته باشند می‌تواند ۵ درصد از تولید ناخالص جهان را تشکیل دهد. یورو به عنوان بزرگ‌ترین اتحادیه ارزی، حدود ۱۴ درصد از تولید ناخالص جهان را تشکیل می‌دهد. البته ذکر این نکته نیز ضروری است که روند دلارزدایی به طور کامل در اقتصاد جهانی زمان‌بر و ممکن است دهه‌ها طول بکشد؛ ولی در حوزه مبادلات دو کشور می‌تواند این روند در عرض چند سال اتفاق بیفتد.

معرکه وکالت

احمد راجبی

کارشناس سیاسی

این روزها کمپین «وکالت می‌دهم» به مهم‌ترین مشغولیت جریان برانداز بدل شده و آنها را به شدت به جان هم انداخته است؛ مواضع عجیب و غریبی که در حمایت و مخالفت صادر می‌شود و خیلی زود وایرال شده و موجب مسرت و شادی ملت ایران در فضای مجازی شده است.

در مورد این حرکت که به مثابه فروافتادن تشت رسوایی ضدانقلاب عملکرده است، توجه به چند نکته قابل تأمل است:

۱- ضدانقلاب در سال‌های اخیر و به طور خاص در چهارماه گذشته در پروپاگاندای رسانه‌ای پر حجمی تلاش کرد تا خود را «بسیار» نشان دهد. آنها که خود را مستحضر به حمایت بیگانه شده بودند و تمامی امکانات رسانه‌ای بیگانه را به خدمت گرفته بودند، تلاش کردند با تولید میلیون‌ها توییت و هشتگ، ژست اکثریت گرفته که در برابر اقلیت هوادار جمهوری اسلامی دست برتر دارند. هرچند در وسط میدان و کف خیابان انگشت‌شمار بودن آنها مسجل بود؛ اما در فضای مجازی لاف در غریبی می‌زدند و کری می‌خواندند!

راه‌اندازی معرکه «وکالت می‌دهم»، میدانی برای وزن‌کشی این جریان بود که باوجود تمهیدات، لشکرکشی‌ها و تبلیغات فراوان، عیار ضدانقلاب مشخص و سبک وزنی آنان آشکار شد.

۲- برکت دیگر این ماجرا، آشکار شدن این حقیقت بود که این جریان در میان ملت، پایگاه قابل اعتنایی ندارد.

در بلوای پیش‌آمده، هر چند ممکن است عده‌ای از جامعه نسبت به مشکلات موجود معترض و گلایه‌مند باشند؛ اما این بدان معنا نیست که هرکس می‌تواند خود را نماینده صدای معترضان جامعه معرفی و رأی و مطالبات آنان را مصادره کند.

۳- نکته دیگر، نمایان شدن ناشی‌گری مدعیانی است که خود را سردمدار براندازی جمهوری اسلامی می‌دانند و از حداقل سواد لازم در این زمینه ناآگاهند! آنها حتی نمی‌دانستند که صلاح‌شان در ابهام و کلی‌گویی است، وگرنه

معرکه وکالت، آب سردی بود بر پیکر نحیف استکبار جهانی که از دیگ ضدانقلاب آبی برای آنان گرم نخواهد شد و شجره طویه جمهوری اسلامی ریشه‌دارتر و تنومندتر از آن است که با این بادها بلرزد.

یعقوب ربیعی

کارشناس سیاسی

کمپین فکاهی گونه #من-وکالت- می‌دهم در دل خود چند پیام فرامتن علیه براندازان و تجزیه‌طلبان دارد. پیام اول فرامتن این کمپین نشان می‌دهد، سرویس‌های امنیتی پشت پرده، متوجه یکی از ضعف‌های اصلی پروژه براندازی، یعنی نداشتن ایده‌ای ایجابی شده‌اند و تلاش دارند برای رفع این ایراد به سراغ شخصیت‌پردازی بروند. از سویی، این کمپین از قبل برنامه‌ریزی شده نشان داد، اپوزیسیون دستش از گفتمان مستقل و رهبران توانمند خالی است و همه آنچه در سبد گذاشته‌اند، یک رضا پهلوی است که نه قدرتی دارد و نه حتی اختیاری. ۴۴ سال کار و اقدام علیه نظام نتوانسته است این جماعت پراکنده را حول یک تفکر و یک شخصیت و یک آرمان گرد هم آورد؛ اما نکته اصلی که در این سناریو مورد توجه قرار نگرفته، این است که شخصیت انتخاب شده به لحاظ بالقوه استعدادی ندارد که سرویس‌های امنیتی را به بالفعل شدن امیدوار کند. تأکید برخی کاربران بر وابستگی مالی او پس از ۴۴ سال به فرح پهلوی هر چند مایه طنز داشت، ولی می‌تواند بخشی از واقعیات عینی از این ناتوانی باشد.

برای اینکه آنچه‌را که گفته شد، به صورت عینی بباییم، باید به مواضع اخیر و زد و خوردهای اخیر براندازها توجه کنیم. پس از اینکه این کمپین رضا پهلوی را به این توهم رساند که او مالک الرقاب آینده ایران است، در مصاحبه با «من و تو» با رقیب قدیمی‌اش، یعنی سازمان مجاهدین تسویه حساب کرد و رفتار دوگانه آنها را زیر سؤال برده و گفت: «یک سازمانی ادعای دموکراسی و برابری کند، اما در خود آن سازمان، زنان یک‌طرف و مردان جدا از هم می‌نشینند و اسمش را هم می‌خواهند دموکراسی و حقوق بشر بگذارند. نمی‌دانم این را چطور می‌خواهند توجیه‌کنند؟»

البته منافقین هم از این دعوا پا پس نکشیده و رضا پهلوی را خطاب قرار داده و سخنگوی‌شان گفت: «تو را چه به

گیس‌کشی براندازها

دموکراسی؟ قبل از هر چیز باید دهان را از کلمه شاهزاده‌آب کشیده و سپس جنایت‌های دیکتاتوری‌های دست‌نشانده ارتجاعی و استعماری شاه و رضاشاه را یک‌به‌یک محکوم کنی. میلیاردها پول ربوده‌شده را هم باید به مردم ایران برگردانی. این لازمه آزادی و استقلال و آلترناتیو دموکراتیک است.»

موضع‌گیری منافقین به اینجا ختم نشد و «حوری سیدی» از مسئولان رده بالای گروهک تروریستی منافقین با منتشر کردن توییتی، رضا پهلوی را خائن و شل‌تبان معرفی کرد.

این دعوا فقط دعوای بین مجاهدین و سلطنت‌طلب نبود؛ بلکه امثال امیر فخرآور سلطنت‌طلب هم به کمپین شاهزاده لگد زده و جواب منفی داد و وکالت دادن را خلاف اصل دموکراتیک دانست. آتش چنان شور شده که نواده فتحعلی شاه قاجار، نادر شاه افشار و به تازگی هم نواده سلجوقیان – که از روی جزوهای خطابه می‌خواند- هم به جمع رقبای ریع پهلوی پیوستند.

اقدام اخیر سرویس‌های امنیتی خارجی در این کمپین را باید مصداق بارز این ضرب‌المثل دانست که می‌خواستند ابرویش را اصلاح کنند، چشمش را کور کردند.

واقعیت این است که برجسته‌سازی و اسطوره کردن یک چهره ضعیف که ۴۴ سال است به قول فجازی‌ها (پول تو جیبی‌اش را از ننه‌اش می‌گیرد) نتوانسته است براندازها را به مرحله اقتناع برساند و همین شد که به جای وحدت با هم درگیر شدند. دعوایی که به صراحت این پیام را به مردم داد که جماعتی که هنوز به قدرت نرسیده‌اند، این گونه گیس و گیس‌کشی می‌کنند، اگر روزی طعم قدرت را بچشند چگونه از خجالت همدیگر در خواهند آمد! کسانی که هنوز به ده راه داده نشده‌اند، ادعای کدخدایی که هیچ، ادعای خدایی کرده و حکم به تکفیر همدیگر می‌دهند، چگونه می‌توانند محل اعتماد باشند؟

درهم شکستن دیکتاتوری

بر بازاریان، می‌خواستند معیشت مردم را با اخلال مواجه کنند که با عدم‌همراهی مردم، پروژه دشمن شکست سختی خورد؛ اما دشمن در باطل خود با قریب برخی از چهره‌های هنری و ورزشی تلاش کرد دیکتاتوری خود را حداقل در این موضوعات حفظ کند؛ اما این بار نیز اراده مردم بر دیکتاتوری دشمنان غلبه کرد؛ روندی که پیش‌بینی می‌شود با آغاز جشنواره‌های دهه مبارک فجر، بیش از پیش تفاوت خواست مردم با تحمیل دشمن نمایان خواهد شد.

با فروش همه بلیت‌های کنسرت «زنانکو» در کمتر از دو روز، فروش تمام بلیت‌های جشنواره تئاتر فجر و آماده شدن هنردوستان برای برگزاری پرشور جشنواره فیلم فجر و بازگشت هواداران به استادیوم‌های فوتبال، آخرین دیوارهای دیکتاتوری دشمنان ایران از هم فروپاشید. رسانه‌های بیگانه و دشمنان انقلاب اسلامی با ایجاد جو دیکتاتوری در ماه‌های گذشته، همه تلاش خود را کردند تا در عرصه‌های گوناگون، زندگی مردم را به تعطیلی بکشانند و فرایند زندگی عادی را متوقف کنند. ابتدا با فراخوان‌های اعتصاب

نمایش وارونه

حتی اجازه توقف در تحصیل و زندگی متهمان مجرمان را هم نمی‌دهد. جمهوری اسلامی که پیچیده‌ترین جنگ‌های رسانه‌ای تاریخ برای ارائه تصویر سیاه و ضد بشری آن ترسیم می‌شود، برای حفظ حقوق زندانی پنج نفر از استادان، از نخبگان در زندان‌های جمهوری اسلامی نشان دهند. این در حالی است که حقیقت ماجرا ۱۸۰ درجه مخالف این روایت‌سازی مضحک است! جمهوری اسلامی که دشمنان آن همه تلاش‌شان را می‌کنند تا تصویری سیاه از وضعیت حقوق بشر در آن بسازند و مدعی هستند حقوق اولیه زندانیان و مجرمان را نیز نادیده گرفته و نقض می‌کند،

کودتایی پیچیده‌تر از ۲۸ مرداد

بررسی سناریوی براندازی جمهوری اسلامی از طریق کودتا - ۲

مهدی سعیدی

دبیر گروه تاریخ

مهم‌ترین کودتای طراحی شده علیه جمهوری اسلامی، کودتایی بود که به نام «کودتای نوژه» شهرت یافت. کودتایی پیچیده که کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ در برابر آن بازی کودکانه‌ای بیش نبود. در ۱۹ تیر ماه ۱۳۵۹، خبری مبنی بر کشف کودتایی گسترده انتشار یافت که افکار عمومی را به خود جلب کرد. «نقاب» نام رمز و برگرفته از «نجات قیام ایران بزرگ»، نام دیگر این کودتا بود که براندازی نظام و حذف فیزیکی حضرت امام(ره) را در دستور کار قرار داده بود. سازمان اصلی مدیریت کودتا در ظاهر تشکیلات هوادار دکتر بختیار، آخرین نخست‌وزیر رژیم شاهنشاهی و در واقع، سازمان کودتای نظامی آمریکا علیه انقلاب اسلامی ایران بود؛ اما رَد پای بسیاری از گروه‌های سیاسی مدعی دموکراسی و مخالفان و منتقدان خشونت در آن مشاهده شد. گردانندگان اصلی این سازمان در داخل کشور، هم‌فکران بختیار در جبهه ملی بودند و در حقیقت می‌توان گفت، این کودتا را جبهه ملی یا حداقل بخشی از این جبهه هدایت می‌کرد. از گردانندگان اصلی این توطئه که بگذریم، اعضای سازمان نقاب، و وابستگان رژیم سابق بودند که عمده آنها را ساواکی‌ها و نظامیان اخراجی و بازنشسته و تعداد محدودی از نظامیان شاغل تشکیل می‌دادند.

این کودتا از لحاظ تجهیزات نظامی که قرار بود از داخل و خارج در جریان آن به کار گرفته شود، در تاریخ کودتاهای جهان بی‌سابقه بود و چنان دقیق طرح‌ریزی شده که سیبا موفقیت آن را قطعی می‌دانست. امید به موفقیت کودتا تا آن حد بود که حتی اعلامیه پیروزی آن نیز آماده شده بود. از نظر کودتاگران، فتح تهران پیروزی در سراسر ایران تلقی می‌شد و با توجه به ارتباط کودتاگران با پایگاه نوژه و نزدیکی به تهران، کودتا از همدان کلید می‌خورد. برای شروع عملیات، ۵۳ فروند هواپیمای جنگی در نظر گرفته شده بود. جالب است که طبق هماهنگی‌های انجام‌شده با عراق با اینکه هنوز جنگ تحمیلی به طور رسمی آغاز نشده بود، مقرر شده بود عراق حملات هوایی و زمینی خود را افزایش دهد و کودتاگران به بهانه مقابله با دشمن هواپماهای زیادی

را مجهز کرده بودند که امری طبیعی جلوه می‌کرد؛ به ویژه آنکه پایگاه نوژه نزدیک‌ترین نقطه به دشمن نیز بود. اهداف تعیین شده برای بمباران، بیت حضرت امام(ره)، فرودگاه مهرآباد، نخست‌وزیری، ستاد مرکزی سپاه، پادگان امام حسین(ع) و... بود. اشغال رادیو و تلویزیون و ایجاد رعب و وحشت و خواندن پیام‌های آقای شریعتمداری مبنی بر تأیید کودتا و دعوت مردم به آرامش مرحله بعدی بود. پس از آن شورای نظامی تشکیل و شرایط برای بازگشت بختیار به عنوان نخست‌وزیر کودتا فراهم می‌شد.

حدودیک ماه پس از لورفتن کودتا، حجت‌الاسلام ری‌شهری در پانزده مرداد ۱۳۵۹، طی مصاحبه‌ای درباره ارتباط چند گروه سیاسی با عاملان کودتا به ارتباط آنان با سازمان اشاره کرد و بر اساس اعترافات گردانندگان کودتا چنین اظهار داشت: «سازمان‌ها و گروه‌هایی، مانند پان‌ایرانست‌ها، جبهه ملی، سازمان چریک‌های فدایی خلق و سازمان مجاهدین خلق ایران در جریان این طرح قرار داشته‌اند و مطالعات و بررسی‌هایی نیز در زمینه همکاری با موافقت [با] هر یک از این گروه‌ها صورت گرفته بوده است... ضمن بررسی‌های انجام شده توسط چند تن از افراد شرکت‌کننده در این طرح [کودتا]، قدرت رزمی سازمان مجاهدین در تهران ۸۰۰ نفر و سازمان چریک‌های فدایی خلق، ۳۰۰ نفر اعلام گردید. پس از این بررسی‌ها تصمیم گرفته شده است که با این دو سازمان صحبت شود و از آنها قول گرفته شود که علیه یا له عاملان این طرح وارد عمل نشوند و در عوض، پس از پیروزی [کودتا] و اجرای کامل طرح، امتیازات خوبی به آنها داده شود.» در همین مصاحبه آقای ری‌شهری برای تسهیل تحقیقات بعدی و جلوگیری از فشارهای سیاسی تأکید کرد: «هیچ‌گونه

تضمینی بر اینکه مطالب عنوان شده توسط این افراد صحت داشته باشند، وجود ندارد. ماً صرفاً به این دلیل که ملت مسلمان را در جریان وقایع آنچه که در دادگاه‌های ویژه ارتش می‌گذرد قرار داده باشیم، این مطالب را بازگو می‌کنیم.»

منافقین با نفوذ در شبکه کودتا سعی داشتند در صورت موفقیت کودتا با کودتاگران همکاری کنند و در صورت مشاهده علایم شکست آنان، با مطلع کردن بنی‌صدر در مقام رئیس‌جمهور هم وی را نسبت به توان اطلاعاتی خود واقف کرده و هم اعتراف‌های گوناگون درباره همکاری این گروهک با کودتاچیان را خنثی کنند. منافقین همچنین مسعود کشمیری و جواد قدیری را وارد ستاد خنثی‌سازی کودتا کردند تا سر نخ‌های ارتباط گروهک نفاق با عوامل کودتا را از بین ببرند. در متن بازجویی یکی از سران کودتا به نقل از مسئولان سیاسی کودتا آمده است، مذاکره با سازمان مجاهدین خلق به نتیجه رسیده بود: «می‌گفت که ما این قول را از مجاهدین خلق گرفته‌ایم که آن‌روز [روز کودتا] بی‌طرف بمانند. در عوض اینکه آن روز بی‌طرف می‌مانند، به‌شان قول داده‌ایم که آزادی فعالیت سیاسی داشته باشند.»

در پی پخش مصاحبه تلویزیونی یکی از افسران دستگیرشده در کودتای نوژه، در تاریخ ۲۲ شهریور ۱۳۵۹، مبنی بر تماس کودتاچیان با سازمان و توافق در مورد عدم اقدام ضد کودتا از سوی سازمان، مسعود رجوی و موسی خیابانی در یک مصاحبه مشترک با خبرنگاران، ضمن تکذیب شدید این موضوع، اسناد و مدارکی دل بر همکاری با مقامات کشور در کشف کودتا ارائه دادند. همچنین ویژه‌نامه شش صفحه‌ای نشریه مجاهد به این موضوع اختصاص یافت و اطلاعیه رسمی سازمان نیز در این مورد منتشر شد.

در ویژه‌نامه مزبور، تأیید بنی‌صدر، رئیس‌جمهور مبنی بر نقش سازمان در کشف کودتا و تصویر چند نامه درج شده بود. مطابق اسناد ادعایی سازمان، در دو روز ۱۷ و ۱۸ تیر، نامه‌هایی خطاب به رئیس‌جمهور و رونوشت به دفتر امام درباره اطلاع طرح کودتا ارسال شده بود. حال آنکه این اطلاعات در زمان ارائه مطالب سوخته‌ای بود و کودتا پیش از اطلاع سازمان کشف و خنثی شده بود. در واقع، سازمان کوشیده بود با بر جای گذاردن این اسناد، هم امکان پاک کردن رد‌های احتمالی خود را فراهم کند و هم دلیلی برای سهم‌خواهی و ادعای نقش اساسی در کشف کودتا داشتن ساخته شود.

«مارک گازیوروسکی» استاد علوم سیاسی دانشگاه لوئیزیانای آمریکا در مقاله خود درباره کودتای نوژه که بر اساس صدها ساعت مصاحبه با افراد گوناگون ایرانی و خارجی مرتبط با کودتا در نقاط گوناگون جهان تهیه کرده، تصریح می‌کند که کودتاچیان با مسعود رجوی تماس گرفته و همکاری وی را برای کودتا جلب کرده بودند. وی معتقد است: «علی‌رغم قلع و قمع شدید عوامل کودتا، تنها حدود یک چهارم رهبران و یک سوم عوامل آن دستگیر شدند.» همکاری برخی اعضای دفتر ریاست‌جمهوری بنی‌صدر با کودتاچیان نیز بعدها افشا شد. نقش بنی‌صدر هم در این کودتا پیچیده و چندوجهی بود. حجت‌الاسلام ری‌شهری در مصاحبه‌ای تأکید کرد: «متأسفانه باید عرض کنم ۵۱ نفر که در این رابطه دستگیر شده بودند، بدون مجوز قانونی به دستور آقای بنی‌صدر آزاد شدند.»

تقریباً اندکی پس از کودتای نوژه، یعنی در اواخر تیر ۱۳۵۹ش، حزب پان ایرانیست که در کودتای نوژه دست داشت، خود درصدد کودتایی دیگر با همکاری برخی سران ارتشی بازنشسته برآمد که این اقدام آنها به مرحله عمل نرسید و خنثی شد. همین واقعه منجر به فرار پزشک‌پور و برخی دیگر از سران پان ایرانیست، به خارج از کشور (حدود دو ماه قبل از شروع جنگ ایران و عراق) شد و تعدادی دیگر از اعضای این حزب نیز دستگیر شدند. پزشک‌پور که به دلیل توطئه علیه حکومت وقت ایران، مجبور به ترک وطن و اقامت در فرانسه شده بود، فعالیت‌های سیاسی خود را در خارج از مرزهای ایران نیز با انتشار اعلامیه ادامه داد.

◀ حافظه ▶

سرزمین بانто

مروری بر جنایات و غارتگری استعمارگر پیر

داشتند. در آن زمان، «امساوزی» که رهبری قبیله بانتو را بر عهده داشت، در سال ۱۸۴۰ میلادی، برای مقابله با زولو‌ها از بریتانیا کمک خواست.

در سال ۱۸۸۱، بریتانیا استقلال سوازیلند را تضمین کرد. سوازیلند، در بین سال‌های ۱۸۹۴ تا ۱۸۹۹، به صورت تحت‌الحمایه آفریقای جنوبی درآمد. پس از جنگ بونر در سال ۱۹۰۲، سوازیلند تحت حکومت بریتانیا اداره شد و عاقبت در ۶ سپتامبر ۱۹۶۸، سوازیلند از بریتانیا اعلام استقلال کرد.

رئیس حکومت در سوازیلند پادشاه است و قدرت بسیاری دارد. او نه تنها نخست‌وزیر را تعیین می‌کند، بلکه تعدادی از نمایندگان مجلس کشور هم با نظر او تعیین می‌شوند. مجلس سنا در این کشور ۳۰ کرسی دارد که ۲۰ نفر از آنها را پادشاه تعیین می‌کند. مجلس ملی ۶۵ کرسی دارد که ۱۰ نفر را پادشاه تعیین می‌کند و بقیه با رأی مردم برای دوره‌ای پنج ساله انتخاب می‌شوند.

تاریخ

شماره ۱۰۸۰ | دوشنبه ۱۰ بهمن ۱۴۰۱

صداقت

◀ تقویم انقلاب ▶

فرهنگ‌سازی دفاع مقدس

سیدمهدی حسینی مورخ و پژوهشگر

در مبحث گذشته به فعالیت‌های دستگاه‌های اقتصادی دولت به اختصار اشاره شد. در همان ایام، در نیمه دوم سال ۱۳۵۹، دستگاه‌های علمی، فرهنگی و هنری دولت نیز درگیر جنگ و دفاع مقدس شدند و در امر خدمت‌رسانی، فرهنگ‌سازی انقلاب و جبهه و دفاع مقدس نقش آفرینی کردند. البته در نخستین ماه‌های جنگ، سعی می‌شد همه چیز رنگ و بویی از انقلاب و شعارهای آن داشته باشد. نکته مهم آنکه فعالیت‌های فرهنگی از سالن‌های تئاتر، سینماها، یا گالری‌ها و کتابخانه‌ها بیرون آمده و به مکان‌هایی، چون مساجد، حسینیه‌ها، سالن مدارس، خانه‌ها و حتی کوچه و خیابان‌ها راه پیدا کرده بود و در سال‌های ۱۳۵۸-۱۳۵۹ کمتر مسجیدی یافت می‌شد که برنامه نمایش فیلم نداشته باشد یا کتابخانه‌ای فعال نباشد. در صحن حیاط بیشتر مساجد محله‌ها نیز نمایشگاه دائمی از پوستر و عکس، کتاب و نوارهای صوتی دیده می‌شد. افزون بر آن، مردم در خانه‌های‌شان کتابخانه تشکیل داده بودند و از امانت دادن آن یا تبلیغ کتاب‌خوانی دریغ نمی‌کردند، یا در کوچه‌ها و خیابان‌ها به مناسبت‌های گوناگون برنامه فرهنگی و هنری به اجرا در می‌آمد و این روند به گونه‌ای بود که بسیاری از دستگاه‌های دولت، به ویژه وزارت‌خانه‌ها را هم متأثر کرده بود که در این مختصر به برخی از آنها اشاره می‌شود:

۱-وزارت آموزش و پرورش در زمینه‌های گوناگون در جنگ نقش ایفا کرد؛ هم در جنگ و هم در پشتیبانی‌ها. برای نمونه، در تاریخ ۱۳۵۹/۹/۱۶ چگونگی ادامه تحصیل دانش آموزان مناطق جنگی و جنگ‌زده کشور در سال تحصیلی جاری از سوی وزارت آموزش و پرورش اعلام شد. براساس مصوبه جلسه ۲۱۴ شورای عالی آموزش و پرورش افرادی که از مناطق جنگی به سایر شهرهای ایران مهاجرت کرده و برای نام‌نویسی و ادامه تحصیل به ادارات آموزش و پرورش مراجعه می‌کنند، چنانکه فاقد مدارک تحصیلی لازم بوده یا مدرک تحصیلی تأیید نشده همراه داشته باشند، از آنان امتحان قوه برابر مقررات مربوط به عمل آمده و به کلاسی که شایستگی دارند، معرفی می‌شوند.

۲-وزارت آموزش عالی وقت هم اقدامات لازم و مناسب را در رابطه با جنگ به کار گرفت و طی اعلامیه‌ای از ادامه فعالیت دانشگاه‌ها و ایجاد امکانات و تسهیلات ویژه برای دانشجویان شهرهایی که مورد تهدید حملات موشکی و بمباران دشمن قرار دارند، خبر داد. از جمله اینکه دانشجویان این شهرها می‌توانند با مراجعه به محل تحصیل و دریافت معرفی‌نامه به صورت همزمان به دانشگاه‌های دیگر منتقل شوند و... .

۳-وزارت ارشاد اسلامی هم مانند سایر دستگاه‌ها در طول جنگ تحصیلی در ابعاد گوناگون نقش آفرین بود. برای نمونه، مرکز هنرهای نمایشی وزارت ارشاد اسلامی از کلیه گروه‌های نمایشی سراسر کشور دعوت کرد آمادگی خود را برای اجرای نمایش در جبهه‌های حق برای رزمندگان اسلام به این مرکز اعلام کنند. روابط عمومی وزارت ارشاد اسلامی ضمن اعلام این مطلب، از گروه‌های نمایشی اعم از آزاد و وابسته به ارگان‌ها و نهادهای انقلاب اسلامی در سراسر کشور درخواست کرد به منظور یاری یخشیدن و افزایش روحیه رزمندگان پرتوان اعلام آمادگی خود را به مرکز هنرهای نمایشی در تالار وحدت اعلام دارند.

محب علی(ع) و در امان بودن

عبدالرضا سمیعی
پژوهشگر علوم اسلامی

انسان‌ها در زندگی در معرض آسیب‌های متعدّد مادی و معنوی هستند و لازم است مراقبت‌های مادی و معنوی داشته باشند. مصرف دارو بعد مادی دارد و مراقبت‌هایی، مانند صدقه، ترک گناه، دوری از برخی رفتارها که عامل صدمات و آسیب‌های جسمی و روحی هستند، دوری از برخی افراد، مکان‌ها و ... نیز معنوی هستند. یکی از روش‌های دیگر تلاوت یا نوشتن و همراه داشتن برخی آیات قرآن است که به عنوان «حرز» شناخته می‌شود. از جمله این آیات آیه ۵۱ و ۵۲ سوره قلم است که می‌فرماید: «وَإِنْ يَكَادُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَيُزْفِقُوا بِأَبْصَارِهِمْ لَمَّا سَمِعُوا الذِّكْرَ وَيَقُولُونَ إِنَّهُ لَمَنْجُونٌ، وَمَا هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ»؛ نزدیک است کافران هنگامی که آیات قرآن را می‌شنوند با چشم زخم خود تو را نابود سازند و می‌گویند او به یقین دیوانه است. در حالی که این جز تذکر [و مایه بیداری] برای جهانیان نیست. آیه‌الکرسی نیز از آیاتی است که برای حفاظت و در امان ماندن از صدمات سفارش شده است. «آیه‌الکرسی» و آیه «و ان یکاد» را «آیات‌الحرز» خوانده‌اند.

جرز، پاره‌ای از آیات، اذکار، اوارد و ادعیه مأثوری است که برای حفظ جان و مال از آسیب‌ها یا برای رفع بلا و آفات می‌خوانند یا به صورت مکتوب با خود حمل می‌کرده‌اند. کلمه حرز در لغت به معنای جای مطمئن است. حرز به این مفهوم، به معنای محل امن و مطمئن به منظور حفظ مال از دستبرد دیگران است. واژه حرز و مشتقات آن در قرآن نیامده، اما در احادیث شیعه و سنی و ادعیه مأثور این واژه فراوان به‌کار رفته است. شماری از این حدیث‌ها، از جمله حدیث انس بن مالک و حدیث منقول از حضرت علی(ع)، حاکی از کاربرد حرز، به معنای مصطلح در صدر اسلام است، به این معنا که پیامبر(ص)، امامان و برخی از صحابه و تابعان و اتباع ایشان برای حفظ خود یا دیگران از گزندها و آسیب‌ها حرز به‌کار می‌برده و نتیجه مطلوب را نیز به‌دست می‌آوردند. برخی علما به‌سند برخی از احراز اشکالاتی وارد کرده‌اند و برخی دیگر را تأیید کرده‌اند؛ اما مطمئن‌ترین احراز را می‌توان همین دو آیه و معوذتین(سوره‌های فلق و ناس) دانست و به آن توجه داشت. احتمالاً آنچه بیشتر مورد استفاده پیامبر(ص)، ائمه(ع) و اولیای خدا قرار داشته و دارد، همین آیات‌الحرز و معوذتین بوده است. علی‌بن‌ابراهیم در شأن نزول آیه «و ان یکاد» می‌گوید، هنگامی که رسول خدا(ص) از مقام و منزلت امیرالمؤمنین(ع) برای آنها صحبت کرد، گفتند: «هُوَ مَجْنُونٌ!» پس خداوند تعالی فرمود: «وَمَا هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ» که منظور امیرالمؤمنین(ع) است.(بحارالانوار، ج ۲۲، ص ۷۳) امام صادق(ع) می‌فرماید: «الذِّكْرُ؛ همان علی‌بن‌ابی‌طالب(ع) است.»(بحارالانوار، ج ۳۷، ص ۲۲) با توجه به این حدیث می‌گوییم خداوند به حرمت امیرالمؤمنین(ع)، حمل‌کننده و ذکرکننده این آیه را از آفت‌ها و آسیب‌ها در امان نگاه می‌دارد. نام و یاد علی(ع) آنقدر عظمت دارد که می‌توان آن را به عنوان حذر به کار برد؛ چه آنکه ذکر علی(ع) عبادتی است که مورد توجه خاص خداوند هم قرار دارد. همانطور که ثابت است نزد همه ما، محبان امام علی(ع) و شیعیان ایشان در مقایسه با دیگران، بیشترین امان را از آفت‌ها و صدمات معنوی داشته و دارند.

روایت داریم شیطان در چند جا نعره زده است. یک جا وقتی که سوره حمد نازل شد؛ چون «ام‌الکتاب» و خلاصه قرآن است و خلاصه حمد هم «بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ» است؛ یعنی شما وقتی «بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ» می‌گویید، در واقع همه قرآن را به زبان آورده‌ای. امیرالمؤمنین(ع) فرمودند: «خداوند همه قرآن را در حمد قرار داده است و همه حمد را در «بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ» خلاصه کرده و همه «بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ» را در بای «بسم‌الله» خلاصه کرده و همه بای «بسم‌الله» هم در نقطه زیر بای «بسم‌الله» خلاصه شده است.» (العلم نقطة کرها الجاهلون؛ می‌دانید که شروع کلمات با نقطه است. قلم که روی کاغذ می‌رود با نقطه است که تبدیل به الف و دیگر حروف می‌شود.) بعد حضرت فرمودند: «من نقطه بآء بسم‌الله هستم، قرآن ناطق من هستم.» لذا بزرگی می‌گفت: اگر کسی یک‌بار یا علی بگوید مثل اینکه یک ختم قرآن

کرده است. سیدزین‌العابدین ابرقونی کتابی به نام «ولایت‌المتقین» دارد که در آنجا می‌گوید از این حدیث استفاده می‌شود که حقیقت و باطن قرآن وجود آقا امیرالمؤمنین(ع) است و کسی که یا علی می‌گوید مانند این است که یک دور قرآن را در وجودش گذرانده است. اتصال به امیرالمؤمنین(ع) اتصال به قرآن است؛ چون حقیقت قرآن همین‌ها هستند....

در شب معراج که پیامبر(ص) به آسمان رفتند، صحنه‌های خیلی مهمی را دیدند که بخش زیادی از آن درباره حضرت امیرالمؤمنین(ع) بوده است. پیامبر(ص) می‌فرمایند: «در آسمان چهارم دیدم آقا علی(ع) تشریف دارند و ملائکه می‌آیند دور حضرت طواف می‌کنند و می‌روند. از جبرئیل پرسیدم، پسر عم من به اینجا تشریف آورده‌اند. عرض کرد نه یا رسول‌الله(ص)، ملائکه آسمان در خانه خدا شکایت کردند که مردم زمین این

سیدحسین خاتمی خوانساری

دبیر گروه معارف

احترام به والدین یکی از آموزه‌های مهم دین اسلام است. آیاتی مستقیم و غیر مستقیم در این موضوع نازل شده و روایات بسیاری در وجوب احترام به والدین به دست ما رسیده است. خداوند در قرآن می‌فرماید: «وَقَضَىٰ رَبُّكَ إِنْ تَعْبُدُوا إِلَّا إِلَهًا وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا إِمَّا يَبْلُغَنَّ عِندَكَ الْكِبَرَ أَحَدُهُمَا أَوْ كِلَاهُمَا فَلَا تَقُلْ لَهُمَا قَوْلًا وَلَا تَنْهَهُمَا وَقُلْ لَهُمَا قَوْلًا كَرِيمًا»؛ پروردگار تو حکم نمود که جز او را نپرسید و به پدر و مادر کاملاً نیکی کنبد و اگر یکی از آنها یا هر دو نزد تو به پیری رسیدند، کمترین اهانتی به آنها روا مدار و بر آنها فریاد مز و گفتار لطیف و سنجیده به آنها بگو.(اسراء/ ۲۳) خداوند در سوره بقره، آیه ۸۳ نیز می‌فرماید: «و چون از فرزندان اسرائیل پیمان محکم گرفتیم که جز خدا را نپرسید، و به پدر و مادر، و خویشان و یتیمان و مستمندان احسان کنید....» در آیه ۳۶ سوره نساء و آیه ۱۴ سوره لقمان نیز آمده است. همچنین رسول خدا(ص) می‌فرمایند: «اطاعت از پدر و مادر، اطاعت از خداست و نافرمانی از آنها، نافرمانی خداست.»(نهج‌الفصاحه) ارزش والدین فقط

به‌دلائل دنیایی و مادی نیست؛ بلکه نگاه تربیتی والدین اهمیت دارد؛ زیرا والدین برای تربیت و رشد و نمو فرزندان خود جهاد می‌کنند و تمام لذاذت دنیایی را بر خود حرام می‌دانند. خداوند والدین را ارزشمند می‌داند؛ چون آنها نگاه‌شان به مخلوق خدا که فرزندشان باشد، نگاهی به رنگ و خلق خداست. درست است که این احساس را هم خداوند در وجود انسان‌ها قرار داده، اما با توجه به اختیاری که انسان دارد، مشخص است که این نحوه رفتار با تأمل و تفکر و ارزشمند دانستن یک انسان است. والدین را می‌توان مصداق انسانی دانست که با رفتار خود دنیا را زنده می‌کنند. خداوند در آیه‌ای می‌فرماید: «... وَمَنْ أَحْيَاهَا فَكَأَنَّمَا أَحْيَا النَّاسَ جَمِيعًا...»؛ و هر کس که به او حیات بخشید، چون کسی است که همه مردم را حیات بخشیده باشد.

همان‌طور که این آیه لفظش خاص، ولی معنایش عام است، منظوقش خاص و مفهومش می‌تواند عام باشد. یعنی در اینجا می‌توانیم زنده کردن را معنای معنوی هم در نظر بگیریم که هر کسی که سبب هدایت و تربیت کسی شود، گویا دنیا را زنده کرده است و والدین به ویژه پدر، به‌دلیل این جایگاه خاص‌شان مقام والایی دارند. درباره اینکه در این آیه می‌توان تربیت و هدایت و راهنمایی کردن یک انسان

توفیق نصیب‌شان شده که جمال مولا را ببینند مگر ما ملائکه چه گناهی داریم که آقا را زیارت نکنیم. اصرار کردند و خداوند متعال شبه و تمثال مولا را در آسمان چهارم برای ملائکه گذاشته است و آنها فوج فوج می‌آیند زیارت و طواف می‌کنند و یک بار هم بیشتر نوبت‌شان نمی‌رسد. (چون ملائکه عددشان خیلی زیاد است و بیشترین موجودات عالم ملائکه هستند...)». چندین روایت داریم که فرموده‌اند «النَّبِيُّ الْعَظِيمُ» امیرالمؤمنین(ع) است. چون مسلمان‌ها در مورد قیامت اختلاف ندارند و خداوند بعد از آن می‌فرماید: «الَّذِي هُمْ فِيهِ مُخْتَلِفُونَ». همه انبیاء در گرفتاری‌های‌شان از مولا کمک می‌گرفته‌اند. پیامبر(ص) ما هم در همه مسائل از حضرت امیر(ع) کمک می‌گرفتند.

جایگاه والا و ارزشمند پدر نزد خداوند

در حالی که کافر است، واجب فرموده است. خداوند به‌واسطه همین مقام و ارزش خاص و والایی که برای پدر قرار داده، دعای ایشان را نیز برآورده می‌فرماید. رسول خدا(ص) در همین زمینه می‌فرمایند: «همانگونه که دعای پیامبران در مورد امت خودشان مستجاب است، دعای پدران نیز در حق فرزندان‌شان مستجاب است.»(نهج‌الفصاحه) حضرت آیت‌العظمی مرعشی نجفی می‌گوید: زمانی که در نجف بودیم، روزی هنگام ظهر، مادرم به من گفت: برو پدرت را صدا بزن تا برای صرف ناهار بیاید. من به طبقه بالا رفتم و دیدم که پدرم، در حال مطالعه خوابیده است. نمی‌دانستم چه کنم؟ از طرفی باید امر مادر را اطاعت می‌کردم و از طرفی، می‌ترسیدم با بیدار کردن پدر، باعث رنجش خاطر او گردم. خم شدم و لب‌هایم را کف پای پدر گذاشتم و چندین بوسه زدم، تا اینکه در اثر قلقلک پا، پدرم از خواب بیدار شد و دید من هستم. وقتی این ادب و احترام را از من دید، گفت: «شهاب‌الدین تو هستی؟» عرض کردم: بله آقا. دودستش را به‌سوی آسمان بلند کرد و گفت: «پسرم، خداوند عزت را بالا ببرد و تورا از خادمین اهل بیت(ع) قرار دهد؟» و من هر چه دارم از برکت همان دعای پدرم است که در حق من نمود و به مر حله اجابت رسید.»(رمز موفقیت بزرگان)

به‌سوی حیات معنوی و اخلاقی را زنده کردن تمام جهان دانست، باید به روایتی استناد کنیم از سماعه که می‌گوید: از امام صادق(ع) درباره آیه ۳۲ سوره مائده پرسیدم. فرمود: هر کس نفسی را از گم‌گشتگی به ره‌یافتگی آورد، گویا آن را زنده کرده... (الکافی، ج ۲، ص ۲۱۰) این خصوصیت است که خداوند دوست می‌دارد و از ما می‌خواهد به کسی که جلوه مظاهر الهی است، احترام بگذاریم و با این احترام از زحمات او تشکر کنیم و نگاه تربیتی او را ستایش کنیم. حتی در برخی روایات آمده است که رسول خدا(ص) می‌فرمایند: «أطع الوالدین و إن كانا کافرین»؛ به پدر و مادر احترام کن، گرچه کافر باشند.(جامع‌الآخبار) آیا واقعاً پدر و مادر کافر را هم باید محترم بشماریم؟ در حقیقت بنابر همان استدلال بالاست که فرقی در مؤمن یا کافر بودن والدین نمی‌کند. انسان‌ها گاهی طبق فطرت‌شان عمل می‌کنند؛ به ویژه وقتی با کسی که دوستش دارند، تعامل می‌کنند. فطری عمل کردن مانند دینی عمل کردن است؛ یعنی والدین کافر بدون آنکه بدانند، بنابر فطرت‌شان سعی می‌کنند فرزندشان را درست تربیت کنند و او را در راه انسانیت قرار دهند. خداوند ارزش این انسان را که سعی می‌کند فرزندش را با نگاه فطری و دور از آلودگی‌های دنیایی و شیطانی تربیت کند، دوست دارد و احترام او را حتی

خرید و فروش

پرسش: آیا خرید و نگهداری و استفاده از دستگاه گیرنده برنامه‌های تلویزیونی و اینترنتی از ماهواره جایز است؟ اگر دستگاه گیرنده مجانی به دست انسان برسد، چه حکمی دارد؟

پاسخ: دستگاه آنتن ماهواره از این نظر که صرفاً وسیله‌ای برای دریافت برنامه‌های تلویزیونی است که هم برنامه‌های حلال دارد و هم برنامه‌های حرام، حکم آلات مشترک را دارد. بنابراین، خرید و فروش و نگهداری آن برای استفاده در امور حرام، حرام است و برای استفاده‌های حلال جایز است؛ ولی چون این وسیله برای کسی که آن را در اختیار دارد، زمینه دریافت برنامه‌های حرام را کاملاً فراهم می‌کند و گاهی نگهداری آن مفاسد دیگری را نیز در بر دارد، خرید و نگهداری آن جایز نیست مگر برای کسی که به خودش مطمئن است که استفاده حرام از آن نمی‌کند و بر تهیه و نگهداری آن در خانه‌اش مفسده‌ای هم مترتب نمی‌شود. البته اگر قانونی در این مورد وجود داشته باشد، باید مراعات شود.

آیت‌الله‌العظمی خامنه‌ای، اجوبه‌الاستفتانات، سؤال ۱۲۱۳

ابتلائات به اختیار ما

آیت‌الله محمدتقی بهجت: هدایت عامه مقدر شده است و هر فرد صلاحیت اصلاح دارد و به ادله‌ای که در دسترس ماست، بر ما اتمام حجت شده است. بلا که محقق است و نیز محقق است که آن نتیجه اعمال ماست. چنانکه خداوند در قرآن شریف می‌فرماید: «نعمتی را که بر قومی ارزانی داشته، تغییر نمی‌دهد تا اینکه آنان خود را تغییر دهند.» (رعد/ ۱۱) بنابراین، از عظمت و بزرگی بلا پی می‌بریم که گناهان ما چقدر بزرگ است. این عذر که «دیگران کردند، ما هم کردیم» مورد پذیرش قرار نمی‌گیرد؛ چرا که همیشه اهل دنیا و کفار، اکثریت را تشکیل می‌داند.

قرآن ناطق الهی

گفتاری از **حجت‌الاسلام والمسلمین حبیب‌الله فرحزاد** به مناسبت میلاد مولی‌الموحدين امیرالمؤمنین علی(ع)

ابتکار امام(ره)

حجت‌الاسلام مهدی پورحسین: از جمله ابتکارات حضرت امام(ره) که به نظر من تحول عمیقی در فقه ایجاد کرده و خواهد کرد، طرح نقش عنصر زمان و مکان در اجتهاد و استنباط فقیه است که تاکنون مورد توجه زیادی قرار گرفته است. یکی از چیزهایی که موضوع آن تغییر کرده و امام بر اساس همین تغییر موضوع، تحول بسیار شگرفی را در فقه ما ایجاد کردند، تغییر در موضوع و ماهیت «دولت» است. امام به منزله یک فقیه و مرجع تقلید حکومت تشکیل دادند؛ ولی حکومت خودش را بر اساس تغییر موضوع و بر اساس عنصر زمان و مکان شکل دادند....

مسئول امور زنان ستاد کل نیروهای مسلح در گفت‌وگو با صبح صادق

انقلاب اسلامی معرف الگوی سوم زن است

هفته‌نامه | سیاسی، فرهنگی و اجتماعی | سال بیست و یکم | شماره ۱۰۸۰ | دوشنبه ۱۰ بهمن ۱۴۰۱ | ۸ رجب ۱۴۴۴ | ۳۰ ژانویه ۲۰۲۳

زن زندگی آزادی

ویژه‌نامه ای درباره ارتقای جایگاه زنان
توسعه و آبادانی ایران
و مردم سالاری دینی پس از انقلاب اسلامی

زهره الهیان **عضو کمیسیون امنیت ملی مجلس** مطرح کرد

قانون گذار حامی زنان ایران

پیشرفت‌ها و دستاوردهایی که زنان ایران زمین در طول ۴۴ سال پس از پیروزی انقلاب اسلامی از خود به یادگار گذاشته‌اند، در دنیای امروز جایگاه‌رفعی را برای آنها به وجود آورده است. پس از بهمن سال ۱۳۵۷، محیطی امن و سالم برای حضور اجتماعی زنان فراهم شد و تأکید حضرت امام خمینی(ره) مبنی بر اینکه زنان باید در مقدرات اصلی مملکت دخالت کنند، فتح بایی بود برای اینکه بانوان اندیشمند، با فکر و دغدغه‌مند وار عرصه‌های اجتماعی، علمی، مدیریتی، اقتصادی ... شوند و ظرفیت‌های خود را در مسیر انقلاب به کار بگیرند.

به ادامه همین مسیر، سال‌ها بعد اوضاع کشور و سیاست‌های کلان نظام و دیدگاه رهبر معظم انقلاب هم موجب شد این عرصه برای بروز و ظهور زنان گسترده شود تا بتوانند بیش از گذشته به جایگاه رفیع و بلندمرتبه دست پیدا کنند. از این رو، در حوزه فعالیت‌های علمی، زنان ما قله‌های مهمی را یکی پس از دیگری فتح کردند؛ به گونه‌ای که نام بانوی ایرانی ما جز ۱۰۰ دانشمند برتر جهان قرار گرفت. همچنین، بانوان توانستند پس از پیروزی انقلاب، ۳۳ درصد از اعضای هیئت‌علمی دانشگاه‌ها در رشته‌علوم پزشکی و سایر علوم و نیز ۵۶ درصد از کرسی‌های دانشگاه را از آن خود کنند.

بنابراین، می‌توان گفت در عرصه‌های علمی جمع کثیری از زنان کشورمان موفق شدند عضو هیئت‌مدیره شرکت‌های دانش‌بنیان باشند و نیز در عرصه اقتصاد و کارآفرینی افزون بر ایجاد شغل برای جمعی از بانوان، به نوآوری و خلاقیت‌های مثال‌زدنی دست پیدا کردند.

در عرصه‌های بین‌المللی و ورزشی هم بانوان ایرانی صاحب‌عنوان شدند و مدال‌های بسیاری را دریافت کردند و با کسب سهمیه المپیک و پارالمپیک توانستند در جهان حرفی برای گفتن داشته باشند. این در حالی است که در بخش فرهنگ و هنر هم بانوان ایرانی

رئیس اندیشکده زن و خانواده دانشگاه امام حسین(ع) در ادامه با تأکید بر اینکه نگاه انقلاب اسلامی به زن، مسئله‌محور نبوده؛ بلکه نگاهی تمدن‌ساز و پیش‌برنده‌در همه ابعاد جامعه بسود، عنوان کرد: «از دیدگاه انقلاب اهداف تربیتی، اجتماعی، پیشرفت و تعالی جامعه در سایه وجود زن محقق می‌شود؛ در حالی که در گفت‌وگو با زن و به زوال و در حال سپرده شدن به زلزله‌دادن تاریخ است، زن به مسئله تبدیل شده که نگاهی اِزباری، او را به وسیله‌ای برای پیشرفت جامعه بدل کرده است؛

بنابراین، در غرب نگاهی یک‌بعدی و یک وجهی به زن وجود دارد که آن هم در خدمت توسعه نابرابر سیاست‌گذاران باید به‌طورجللی این ظرفیت را ببینند و حمایت کنند.

لازم برای حمایت‌های ویژه از بانوان فراهم شود. البته تا به امروز طرح‌ها و لوایحی در دستور کار مجلس شورای اسلامی است که امید می‌رود با تصویب آنها به رفع مشکلات بانوان در جامعه کمک شود. در این میان، می‌توان به لایحه امنیت زنان اشاره کرد که یکی از موضوعات مهم در حوزه بانوان است و با تصویب آن امنیت بیشتری را در محیط خانواده و جامعه شاهد خواهیم بود؛ همچنین اصلاحیه قانون حمایت از خانواده را مرکز پژوهش‌های مجلس آماده کرده و به زودی به مجلس ارائه خواهد شد. از سوی دیگر، طرحی در باب تابعیت فرزندان دارای مادر ایرانی در دستور کار قرار گرفته است که امیدواریم با تصویب آن مشکلات عمده

در این موضوع مرتفع شوند. همچنین، در باب حضانت هم درخواستی در مجلس طرحی را آماده کرده که آن‌ها شده به‌زودی در دستور کار قرار می‌گیرد.

رئیس بسیج زنان کشور با اعلان به این امر که انقلاب اسلامی الگوی سوم زن را به دنیا معرفی کرد، اظهار داشت: «این الگو نه شرقی است و نه غربی. زنی است که توانمند، پویا، تمدن‌ساز و چندوجهی بوده و انسایشش بر ابعاد جنسی که موردنظر غرب است، می‌چرید و همه نیازهای جنسیی را در چارچوب خانواده تعریف می‌کند و در جامعه و تقاری توأم با عفاف و حیا دارد.»

وی افزود: «اگرچه چنین شخصیتی از زن ایرانی را اسلامی، زن در متن و مرکز بوده، اما در عین حال غفیف و شریف است؛ بنابراین این تعریف اسلامی از زن حالا حالا‌ها برای فرهنگ منطبق غربی که هویت زن را از

بین برده، قابل فهم نیست؛ اگرچه همواره رگه‌هایی از این پیام در ذهن زنان و مردان آزاداندیش غرب تأثیرگذار بوده است.»

سرمایه اجتماعی انقلاب

اصلائی در پاسخ به این پرسش که «بعد از انقلاب اسلامی زیست اجتماعی زنان تا چه اندازه دگرگون شد؟» اظهار داشت: «پس از پیروزی انقلاب اسلامی، زنان فعال و کتشگر بوده و دچار روزمرگی نیستند. به عبارت دیگر، زنان بعد از انقلاب، پویا، فعال و خواران پیشرفت در حوزه فردی و اجتماعی شده‌اند.

ایسن به معنای آن است که پس از وقوع بزرگ‌ترین رویداد قرن در سال ۱۳۵۷، زنان به سرمایه‌های اجتماعی تبدیل شده‌اند؛ زنانی که با نگاه به الگوی نه شرقی و نه غربی توانسته‌اند یک محیط‌زیست آرامش‌بخش را برای جامعه فراهم کنند و لذا این تگرش و این نگاه پس از انقلاب بسپاری پررنگ شده است.»

استان دانشگاه در ادامه با تأکید بر این امر که پیش از انقلاب هم جامعه متدین ایرانی زنان مؤمن و عقیقه را در خود پرورش داده بود، خاطرنشان کرد: «با این همه، تفاوت اینجاست که زنان متدین پیش از انقلاب، هیچ ظهور و بروز در جامعه نداشتند به‌جز رفتارهایی که باز در سباسبسار حرکت‌های انقلابی و اسلامی شکل گرفته بود، مثل دوران مشروطه و کتشگری که در پیام میرزا شیرازی اتفاق افتاد. این مسئله نیز الگوهای حضور و حرکت زنان در سایه روحانیت و اسلام است؛ چراکه جامعه آمادگی و ظرفیت را برای زنان ایجاد کرده تا بتوانند در محیطی امن به صحنه بیایند.»

مسئول امور زنان ستاد کل نیروهای مسلح در گفت‌وگو با صبح صادق

انقلاب اسلامی معرف الگوی سوم زن است

انسیه ربیعی خورنگار

با وجود جایگاه والای زن در اسلام و اهمیت نقش مادر، پیش از پیروزی انقلاب اسلامی تحت تأثیر دیدگاه‌های فرهنگ سستی، زنان اجازه مشارکت در امور اجتماعی را نداشتند؛ به همین دلیل زمینه لازم برای شکوفایی استعداد آنها فراهم نمی‌شد. این مسئله مهم در اوج دوران ولنگار پهلوی هم به‌شدت نمایان بود که در وهله نخست زنانگی و سپس سبک زندگی بانوان را نشانه می‌گرفت و مانع بروز و ظهور آنها در جامعه می‌شد تا اینکه پس از پیروزی انقلاب اسلامی، با هنرمندی و قدرت حضرت امام خمینی(ره) این سرکوب از زنان برداشته و امکان رشد و پیشرفت برای آنها فراهم شد. در همین راستا، برای بررسی نقش زن در جامعه پیش و پس از پیروزی انقلاب اسلامی با دکتر «مینو اصلائی» مسئول امور زنان ستاد کل نیروهای مسلح به گفت‌وگو نشستیم که مشروح آن را در ادامه می‌خوانید.

این استاد دانشگاه با بیان اینکه انقلاب اسلامی خوانشی جدید مبتنی بر اسلام و آموزه‌های قرآنی در حوزه زن ارائه کرد که برای دنیا پدیده‌ای ناب و جدید به شمار می‌آمد، اظهار داشت: «این خوانش نوین به معنای این بود که با هویت‌بخشی به زن به منزله انسان، او توانست در راهبری جامعه و کتشگری فعال در موضوعات مختلف که به اساس و پیشرفت کشور مربوط و متصل می‌شد، ایفای نقش کند.»

پیشرفت‌ها و دستاوردهایی که زنان ایران زمین

در طول ۴۴ سال پس از پیروزی انقلاب

اسلامی از خود به یادگار گذاشته‌اند، در

دنیای امروز جایگاه‌رفعی را برای آنها

به وجود آورده است. پس از بهمن سال

۱۳۵۷، محیطی امن و سالم برای حضور

اجتماعی زنان فراهم شد و تأکید حضرت

امام خمینی(ره) مبنی بر اینکه زنان باید در

مقدرات اصلی مملکت دخالت کنند، فتح

بایی بود برای اینکه بانوان اندیشمند، با فکر و

دغدغه‌مند وار عرصه‌های اجتماعی، علمی،

مدیریتی، اقتصادی ... شوند و ظرفیت‌های

خود را در مسیر انقلاب به کار بگیرند.

به ادامه همین مسیر، سال‌ها بعد اوضاع

کشور و سیاست‌های کلان نظام و دیدگاه

رهبر معظم انقلاب هم موجب شد این

عرصه برای بروز و ظهور زنان گسترده شود

تا بتوانند بیش از گذشته به جایگاه رفیع و

بلندمرتبه دست پیدا کنند. از این رو، در حوزه

فعالیت‌های علمی، زنان ما قله‌های مهمی را

یکی پس از دیگری فتح کردند؛ به گونه‌ای که

نام بانوی ایرانی ما جز ۱۰۰ دانشمند برتر

جهان قرار گرفت. همچنین، بانوان توانستند

پس از پیروزی انقلاب، ۳۳ درصد از اعضای

هیئت‌علمی دانشگاه‌ها در رشته‌علوم پزشکی

و سایر علوم و نیز ۵۶ درصد از کرسی‌های

دانشگاه را از آن خود کنند.

بنابراین، می‌توان گفت در عرصه‌های

علمی جمع کثیری از زنان کشورمان موفق

شدند عضو هیئت‌مدیره شرکت‌های

دانش‌بنیان باشند و نیز در عرصه اقتصاد و

کارآفرینی افزون بر ایجاد شغل برای جمعی

از بانوان، به نوآوری و خلاقیت‌های مثال‌زدنی

دست پیدا کردند.

در عرصه‌های بین‌المللی و ورزشی هم

بانوان ایرانی صاحب‌عنوان شدند و مدال‌های

بسیاری را دریافت کردند و با کسب سهمیه

المپیک و پارالمپیک توانستند در جهان حرفی

برای گفتن داشته باشند. این در حالی است

که در بخش فرهنگ و هنر هم بانوان ایرانی

رئیس اندیشکده زن و خانواده دانشگاه امام حسین(ع)

در ادامه با تأکید بر اینکه نگاه انقلاب اسلامی به زن،

مسئله‌محور نبوده؛ بلکه نگاهی تمدن‌ساز و پیش‌برنده‌در

همه ابعاد جامعه بسود، عنوان کرد: «از دیدگاه انقلاب

اهداف تربیتی، اجتماعی، پیشرفت و تعالی جامعه در

سایه وجود زن محقق می‌شود؛ در حالی که در گفت‌وگو

با زن و به زوال و در حال سپرده شدن به زلزله‌دادن

تاریخ است، زن به مسئله تبدیل شده که نگاهی اِزباری،

او را به وسیله‌ای برای پیشرفت جامعه بدل کرده است؛

بنابراین، در غرب نگاهی یک‌بعدی و یک وجهی به زن

وجود دارد که آن هم در خدمت توسعه نابرابر

سیاست‌گذاران باید به‌طورجللی این ظرفیت را ببینند و

حمایت کنند.

لازم برای حمایت‌های ویژه از بانوان فراهم

شود. البته تا به امروز طرح‌ها و لوایحی در دستور کار

مجلس شورای اسلامی است که امید می‌رود با تصویب

آنها به رفع مشکلات بانوان در جامعه کمک شود. در این

میان، می‌توان به لایحه امنیت زنان اشاره کرد که یکی از

موضوعات مهم در حوزه بانوان است و با تصویب آن

امنیت بیشتری را در محیط خانواده و جامعه شاهد خواهیم

بنابراین، می‌توان گفت در عرصه‌های علمی،

مدیریتی، اقتصادی ... شوند و ظرفیت‌های خود را در

مسیر انقلاب به کار بگیرند.

به ادامه همین مسیر، سال‌ها بعد اوضاع کشور و

سیاست‌های کلان نظام و دیدگاه رهبر معظم انقلاب

هم موجب شد این عرصه برای بروز و ظهور زنان

گسترده شود تا بتوانند بیش از گذشته به جایگاه رفیع و

بلندمرتبه دست پیدا کنند. از این رو، در حوزه فعالیت‌های

علمی، زنان ما قله‌های مهمی را یکی پس از دیگری

فتح کردند؛ به گونه‌ای که نام بانوی ایرانی ما جز ۱۰۰

دانشمند برتر جهان قرار گرفت. همچنین، بانوان

توانستند پس از پیروزی انقلاب، ۳۳ درصد از اعضای

هیئت‌علمی دانشگاه‌ها در رشته‌علوم پزشکی و سایر

علوم و نیز ۵۶ درصد از کرسی‌های دانشگاه را از آن خود

کنند.

بنابراین، می‌توان گفت در عرصه‌های علمی، جمع کثیری

از زنان کشورمان موفق شدند عضو هیئت‌مدیره شرکت‌های

دانش‌بنیان باشند و نیز در عرصه اقتصاد و کارآفرینی

افزون بر ایجاد شغل برای جمعی از بانوان، به نوآوری و

خلاقیت‌های مثال‌زدنی دست پیدا کردند.

در عرصه‌های بین‌المللی و ورزشی هم بانوان ایرانی

صاحب‌عنوان شدند و مدال‌های بسیاری را دریافت

کردند و با کسب سهمیه المپیک و پارالمپیک توانستند در

جهان حرفی برای گفتن داشته باشند. این در حالی است

که در بخش فرهنگ و هنر هم بانوان ایرانی

رئیس اندیشکده زن و خانواده دانشگاه امام حسین(ع)

در ادامه با تأکید بر اینکه نگاه انقلاب اسلامی به زن،

مسئله‌محور نبوده؛ بلکه نگاهی تمدن‌ساز و پیش‌برنده‌در

همه ابعاد جامعه بسود، عنوان کرد: «از دیدگاه انقلاب

اهداف تربیتی، اجتماعی، پیشرفت و تعالی جامعه در

سایه وجود زن محقق می‌شود؛ در حالی که در گفت‌وگو با

زن و به زوال و در حال سپرده شدن به زلزله‌دادن تاریخ

است، زن به مسئله تبدیل شده که نگاهی اِزباری، او را

به وسیله‌ای برای پیشرفت جامعه بدل کرده است؛

بنابراین، در غرب نگاهی یک‌بعدی و یک وجهی به زن

وجود دارد که آن هم در خدمت توسعه نابرابر سیاست‌گذاران

باید به‌طورجللی این ظرفیت را ببینند و حمایت کنند.

لازم برای حمایت‌های ویژه از بانوان فراهم شود.

البته تا به امروز طرح‌ها و لوایحی در دستور کار مجلس

شورای اسلامی است که امید می‌رود با تصویب آنها به

رفع مشکلات بانوان در جامعه کمک شود. در این میان،

می‌توان به لایحه امنیت زنان اشاره کرد که یکی از

موضوعات مهم در حوزه بانوان است و با تصویب آن

امنیت بیشتری را در محیط خانواده و جامعه شاهد خواهیم

بود.

بنابراین، می‌توان گفت در عرصه‌های علمی، جمع کثیری

از زنان کشورمان موفق شدند عضو هیئت‌مدیره شرکت‌های

دانش‌بنیان باشند و نیز در عرصه اقتصاد و کارآفرینی

افزون بر ایجاد شغل برای جمعی از بانوان، به نوآوری و

خلاقیت‌های مثال‌زدنی دست پیدا کردند.

در عرصه‌های بین‌المللی و ورزشی هم بانوان ایرانی

صاحب‌عنوان شدند و مدال‌های بسیاری را دریافت

کردند و با کسب سهمیه المپیک و پارالمپیک توانستند در

جهان حرفی برای گفتن داشته باشند. این در حالی است

که در بخش فرهنگ و هنر هم بانوان ایرانی

رئیس اندیشکده زن و خانواده دانشگاه امام حسین(ع)

در ادامه با تأکید بر اینکه نگاه انقلاب اسلامی به زن،

مسئله‌محور نبوده؛ بلکه نگاهی تمدن‌ساز و پیش‌برنده‌در

همه ابعاد جامعه بسود، عنوان کرد: «از دیدگاه انقلاب

اهداف تربیتی، اجتماعی، پیشرفت و تعالی جامعه در

سایه وجود زن محقق می‌شود؛ در حالی که در گفت‌وگو با

زن و به زوال و در حال سپرده شدن به زلزله‌دادن تاریخ

است، زن به مسئله تبدیل شده که نگاهی اِزباری، او را

به وسیله‌ای برای پیشرفت جامعه بدل کرده است؛

بنابراین، در غرب نگاهی یک‌بعدی و یک وجهی به زن

وجود دارد که آن هم در خدمت توسعه نابرابر سیاست‌گذاران

باید به‌طورجللی این ظرفیت را ببینند و حمایت کنند.

لازم برای حمایت‌های ویژه از بانوان فراهم شود.

البته تا به امروز طرح‌ها و لوایحی در دستور کار مجلس

شورای اسلامی است که امید می‌رود با تصویب آنها به

رفع مشکلات بانوان در جامعه کمک شود. در این میان،

می‌توان به لایحه امنیت زنان اشاره کرد که یکی از

موضوعات مهم در حوزه بانوان است و با تصویب آن

امنیت بیشتری را در محیط خانواده و جامعه شاهد خواهیم

بود.

بنابراین، می‌توان گفت در عرصه‌های علمی، جمع کثیری

از زنان کشورمان موفق شدند عضو هیئت‌مدیره شرکت‌های

دانش‌بنیان باشند و نیز در عرصه اقتصاد و کارآفرینی

افزون بر ایجاد شغل برای جمعی از بانوان، به نوآوری و

خلاقیت‌های مثال‌زدنی دست پیدا کردند.

در عرصه‌های بین‌المللی و ورزشی هم بانوان ایرانی

صاحب‌عنوان شدند و مدال‌های بسیاری را دریافت

کردند و با کسب سهمیه المپیک و پارالمپیک توانستند در

جهان حرفی برای گفتن داشته باشند. این در حالی است

که در بخش فرهنگ و هنر هم بانوان ایرانی

رئیس اندیشکده زن و خانواده دانشگاه امام حسین(ع)

در ادامه با تأکید بر اینکه نگاه انقلاب اسلامی به زن،

مسئله‌محور نبوده؛ بلکه نگاهی تمدن‌ساز و پیش‌برنده‌در

همه ابعاد جامعه بسود، عنوان کرد: «از دیدگاه انقلاب

اهداف تربیتی، اجتماعی، پیشرفت و تعالی جامعه در

سایه وجود زن محقق می‌شود؛ در حالی که در گفت‌وگو با

زن و به زوال و در حال سپرده شدن به زلزله‌دادن تاریخ

است، زن به مسئله تبدیل شده که نگاهی اِزباری، او را

به وسیله‌ای برای پیشرفت جامعه بدل کرده است؛

بنابراین، در غرب نگاهی یک‌بعدی و یک وجهی به زن

وجود دارد که آن هم در خدمت توسعه نابرابر سیاست‌گذاران

باید به‌طورجللی این ظرفیت را ببینند و حمایت کنند.

لازم برای حمایت‌های ویژه از بانوان فراهم شود.

البته تا به امروز طرح‌ها و لوایحی در دستور کار مجلس

شورای اسلامی است که امید می‌رود با تصویب آنها به

رفع مشکلات بانوان در جامعه کمک شود. در این میان،

می‌توان به لایحه امنیت زنان اشاره کرد که یکی از

موضوعات مهم در حوزه بانوان است و با تصویب آن

امنیت بیشتری را در محیط خانواده و جامعه شاهد خواهیم

بود.

بنابراین، می‌توان گفت در عرصه‌های علمی، جمع کثیری

از زنان کشورمان موفق شدند عضو هیئت‌مدیره شرکت‌های

دانش‌بنیان باشند و نیز در عرصه اقتصاد و کارآفرینی

افزون بر ایجاد شغل برای جمعی از بانوان، به نوآوری و

خلاقیت‌های مثال‌زدنی دست پیدا کردند.

در عرصه‌های بین‌المللی و ورزشی هم بانوان ایرانی

صاحب‌عنوان شدند و مدال‌های بسیاری را دریافت

کردند و با کسب سهمیه المپیک و پارالمپیک توانستند در

جهان حرفی برای گفتن داشته باشند. این در حالی است

که در بخش فرهنگ و هنر هم بانوان ایرانی

رئیس اندیشکده زن و خانواده دانشگاه امام حسین(ع)

در ادامه با تأکید بر اینکه نگاه انقلاب اسلامی به زن،

مسئله‌محور نبوده؛ بلکه نگاهی تمدن‌ساز و پیش‌برنده‌در

همه ابعاد جامعه بسود، عنوان کرد: «از دیدگاه انقلاب

اهداف تربیتی، اجتماعی، پیشرفت و تعالی جامعه در

سایه وجود زن محقق می‌شود؛ در حالی که در گفت‌وگو با

زن و به زوال و در حال سپرده شدن به زلزله‌دادن تاریخ

است، زن به مسئله تبدیل شده که نگاهی اِزباری، او را

به وسیله‌ای برای پیشرفت جامعه بدل کرده است؛

بنابراین، در غرب نگاهی یک‌بعدی و یک وجهی به زن

وجود دارد که آن هم در خدمت توسعه نابرابر سیاست‌گذاران

باید به‌طورجللی این ظرفیت را ببینند و حمایت کنند.

لازم برای حمایت‌های ویژه از بانوان فراهم شود.

تأمین امنیت غذایی زیر سایه تحریم

رقم با افزایش ۱۱ میلیون تنی به ۱۳ میلیون و ۸۴۷ هزار تن رسیده است و در واقع تولید انواع میوه در ایران طی سال‌های پس از پیروزی انقلاب اسلامی با رشد ۸/۴ برابری یا ۳۸۰ درصدی مواجه شده است.

– حجم تولید محصولات تولید شکر، یعنی نیشکر و چغندر قند در سال ۱۹۷۸ میلادی بیش از ۴ میلیون و ۵۵۷ هزار تن بوده است که این رقم در زمان حاضر به بیش از ۱۰ میلیون و ۵۳۰ هزار تن رسیده است. تولید نیشکر و چغندر قند طی سال‌های گذشته بیش از ۶ میلیون تن و به عبارتی ۱۳۱ درصد رشد داشته است.

بررسی اجمالی این آمار نشان‌دهنده رشد جهش گونه بخش کشاورزی–که یکی از مهم‌ترین پایه‌های استقلال و اقتدار اقتصادی کشور به شمار می‌آید در چهل سالی است که از عمر انقلاب می‌گذرد و این موضوع سبب شده است کشور در تولید بیش از ۹۰ درصد محصولات کشاورزی و دامی به خودکفایی برسد. نکته قابل ملاحظه اینکه ظرفیت‌های بالقوه بسیاری در این بخش در کشور وجود دارد که استفاده از آنها و به فعلیت رساندن این ظرفیت‌ها می‌تواند شکوفایی بخش کشاورزی را دوچندان کند.

تن در سال می‌رسد. –در سال ۱۳۵۶، سهم بخش کشاورزی از تولید ناخالص داخلی ۱/۲۹ درصد بود که هم‌اکنون به ۱۵ درصد ارتقا یافته است و این امر توجه به تولید داخل را نشان می‌دهد.

–آمار موجود حاکی از تولید ۵ میلیون و ۶۰۰ هزار تن گندم در سال‌های ۱۳۵۶ و ۱۳۵۷ است؛ به گونه‌ای که میزان واردات گندم در سال‌های پیش از انقلاب به بیش از یک میلیون و ۱۴۰ هزار تن می‌رسید و با اجرای طرح خودکفایی گندم، ایران با تولید ۱۴ میلیون تن و خرید ۱۱ میلیون تن گندم مازاد بر نیاز کشاورزان در بعضی سال‌ها به خودکفایی در این محصول اساسی رسید.

همچنین، گزارش فانو حاکی است، تولید غلات در ایران در سال ۱۹۷۸ حدود ۸ میلیون و ۴۷۴ هزار تن بوده است که این رقم در زمان حاضر به بیش از ۲۲ میلیون و ۸۰۹ هزار تن رسیده است؛ بر اساس این گزارش، تولید غلات در ایران طی سال‌های پس از پیروزی انقلاب اسلامی با افزایش بیش از ۱۴ میلیون تنی و رشد ۱۶۹ درصدی مواجه شده است.

–تولید انواع میوه در کشور ما در سال ۱۹۷۸ حدود ۲ میلیون و ۸۸۳ هزار تن بوده است که این

یکی از مهم‌ترین عرصه‌های موفقیت جمهوری اسلامی پس از پیروزی انقلاب، تأمین امنیت غذایی جمعیت روزافزون کشور حتی در وضعیت سخت جنگ و محاصره اقتصادی و تحت شدیدترین تحریم‌ها بوده است؛ به‌گونه‌ای که به تازگی که همه‌گیری کرونا موجب بروز قحطی مقطعی غذا حتی در برخی کشورهای پیشرفته و اروپایی شده بود؛ ولی به‌دلیل دنبال کردن سیاست خودکفایی در حوزه تولید کالاهای اساسی و کشاورزی بر اساس تأکیدات امامین انقلاب، مشکلی در حوزه تأمین کالاهای اساسی و امنیت غذایی طی این چهار دهه ایجاد نشده است. بررسی آمار تولیدات محصولات کشاورزی، باغات و نهادهای دامی نشان می‌دهد، در طول بیش از چهل سالی که از عمر انقلاب می‌گذرد، کشور در اغلب محصولات کشاورزی به‌سمت خودکفایی پیش رفته است که در این میان، کشاورزان مهم‌ترین نقش را به‌عهده داشته‌اند. در ادامه به بخشی از دستاوردهای این حوزه اشاره می‌کنیم:

– در سال ۱۳۵۳، مجموع تولید محصولات کشاورزی ۱۷ میلیون و ۸۰۰ هزار تن و در چند ماه پیش از انقلاب ۲۵ میلیون تن بود، در حالی که اکنون تولید محصولات کشاورزی به ۱۲۰ میلیون

استقلال اقتصادی

سال ۱۳۵۷ میزان ساخت جاده‌های روستایی نزدیک به صفر بود، اما در سال‌های پس از انقلاب روند ساخت راه‌های روستایی به حدی توسعه پیدا می‌کند که امروز کمتر روستایی بسالای ۵۰ خانوار را می‌توان یافت که از راه آسفالت به‌رخوردار نباشد.

♦ توجه به امنیت غذایی

بر اساس آمارهای رسمی، در سال‌های ۱۳۵۶ و ۱۳۵۷ دولت ایران فقط توانایی تأمین مواد غذایی مردم را به مدت یک ماه داشت، بنابراین مجبور بود انبارهای ذخیره استراتژیک خود را از خارج و از طریق واردات تأمین کند. به گونه‌ای که مرغ از فرانسه، تخم مرغ از رژیم صهیونیستی، سیب از لبنان، پنیر از دانمارک و... وارد می‌شد، اما پس از پیروزی انقلاب اسلامی با وجود دو برابر شدن جمعیت بیش از ۳۰۰ روز مواد غذایی مورد نیاز کشور به صورت داخلی تأمین شده و عموماً ذخایر استراتژیک چندین ماهه و گاهی نزدیک به یک سال وجود دارد. بنابراین، در حال حاضر جزء کشورهایی هستیم که ذخایر غنی استراتژیک مواد غذایی داریم و از امنیت غذایی بالایی برخوردار هستیم.

نکته مهم دیگر این است که پیش از پیروزی انقلاب اسلامی اقتصاد ایران با وجود ظرفیت‌های بالای بالقوه خود، مانند کشورهای به اصطلاح میکروسکوپی و کوچک حوزه خلیج فارس اداره می‌شد و هیچ نشانه‌ای از ابهت و جایگاه بالا و شأن اقتصاد ایران وجود نداشت. در واقع، اقتصاد ایران با وجود ظرفیت‌ها و توان بالای خود در حالی، مانند یک روستا اداره می‌شد که بزرگی اقتصاد ایران نشان می‌داد مدیریت اقتصاد باید شبیه مدیریت یک کلانشهر باشد. برای نمونه، وقتی از عبدالمجید مجیدی، وزیر کار سال‌های آخر حکومت پهلوی پرسیده می‌شود که دلیل اصلی نابسامانی‌های اقتصادی با وجود افزایش شدید درآمدهای نفتی در دهه ۵۰ چیست؟ او در پاسخ می‌گوید: کشور ما مانند روستای بزرگی بود که مردم دعا می‌کردند تا باران به این روستا ببارد؛ اما این باران آنقدر زیاد بود (درآمدهای نفتی) که به سیل تبدیل شد و این سیل روستای ما را تخریب کرد. این تشبیه در حالی از سوی یک مقام عالی رتبه در حکومت پهلوی بیان می‌شود که درآمدهای نفتی ایران در دهه ۵۰ به یکباره و مابین سال‌های ۱۹۷۰ تا ۱۹۷۴ به یکباره بیش از ۱۰ برابر افزایش پیدا می‌کند؛ اما این افزایش نه تنها منفعتی برای اقتصاد و معیشت مردم ایران ندارد؛ بلکه به واسطه ساختارهای ضعیف و شکننده اقتصاد ایران در سال‌های پیش از انقلاب این افزایش درآمدها منجر به تولید پدیده‌ای با عنوان تورم ساختاری در اقتصاد می‌شود.

میثم مهرپور

کارشناس اقتصادی

یکی از دستاوردهای اقتصادی انقلاب اسلامی را می‌توان حرکت به سمت مدیریت اقتصاد بدون اتکا به درآمدهای نفتی یا کاهش وابستگی به درآمدهای نفتی و افزایش نقش صادرات غیرنفتی– درآمدهای پایدار– در اقتصاد دانست. از این نظر که وابستگی اقتصاد ایران در سال‌های پیش از انقلاب به درآمدهای نفتی بیش از ۹۰ درصد بوده و در آن سال‌ها عملاً چیزی با عنوان صادرات غیر نفتی مطرح نبود و اقتصاد ایران با وجود تفاوت ماهوی با اقتصاد کشورهای کوچک حاشیه خلیج فارس با روشی مشابه این کشورها– با محوریت پذیرش تقسیم کار جهانی، فروش نفت و واردات کالا– اداره می‌شد. در حالی که از ابتدای پیروزی انقلاب اسلامی تغییر در این روند ایجاد و توجه روی صادرات غیر نفتی آغاز شد.

پس از پایان جنگ تحمیلی و سال‌های موسوم به سازندگی با ایجاد زیرساخت‌های مورد نیاز برای افزایش تولیدات ملی، روند افزایش تولید و صادرات کالا در دهه ۸۰ تسریع شد و به اوج رسید. موضوعی که سبب شد با توجه به تحریم‌های جدید دشمن از اوایل دهه ۹۰ افت شدید صادرات نفتی در مقایسه اقتصاد ایران امکان و توان تاب‌آوری در برابر این وضعیت را داشته باشد.

رشد شاخص توسعه انسانی و ایجاد زیرساخت‌های مورد نیاز برای توسعه فراگیر و متوازن را نیز می‌توان از جمله دستاوردهای انقلاب اسلامی برشمرد. دو شاخص گسترش و فراگیری آموزش و بهداشت در کشور در سال‌های پس از انقلاب با تحول قابل توجهی مواجه شد؛ به گونه‌ای که آمارها نشان می‌دهد، در چهل سال اخیر ایران دارنده بالاترین رشد در شاخص توسعه انسانی در دنیا بوده است.

با وجود اینکه درآمدهای نفتی پیش از انقلاب افزایش شدیدی داشت و قیمت هر بشکه نفت از حدود ۲ دلار در سال ۱۹۷۰ در سال ۱۹۷۳ به بیش از ۱۱ دلار رسید و منجر به افزایش شدید درآمدهای نفتی شد؛ اما عمده این درآمدها صرف هزینه‌های جاری و غیر توسعه‌ای، از جمله واردات شد و به دلیل نبود زیرساخت‌های مناسب این منابع سرشار به پاشنه آشیلی برای اقتصاد ایران مبدل شد؛ موضوعی که منجر به تولد تورم و تداوم ساختاری در اقتصاد ایران تا کنون شده است. یکی دیگر از اتفاقات پس از انقلاب که می‌توان از آن به تحول جدی یاد کرد، توسعه در حوزه راه و راهسازی است. برای نمونه، تا

بررسی جهش تربیت نیروی انسانی کارآمد پس از انقلاب شکوهمند اسلامی

شاخص توسعه انسانی خیلی بالا قرار گرفته است. نکته مهم اینکه بین ۱۰۵ کشور دنیا که از سال ۱۹۸۰ میلادی شاخص توسعه انسانی برای آنها محاسبه شده، ایران طی این چهار دهه بالاترین رشد را در شاخص توسعه انسانی داشته است. پس از ایران، چین و ترکیه در رتبه‌های بعدی قرار گرفته‌اند. بر اساس گزارش سازمان ملل، رتبه جهانی جمهوری اسلامی ایران هم در این چهار دهه ۴۰ رده صعود داشته و از جایگاه ۱۱۰ در سال ۱۹۷۹ به جایگاه ۷۰ در سال گذشته ارتقا یافته است.

بنا به گزارش توسعه انسانی سازمان ملل در فاصله سال‌های ۱۳۵۸ تا ۱۳۹۵، یعنی درست از سال اول تشکیل جمهوری اسلامی تا سال ۱۳۹۵ روی هم‌رفته رتبه اول میزان رشد شاخص توسعه انسانی را به خود اختصاص داده است. میانگین رشد شاخص انسانی در جهان بین درصد ۱/۶ است، یعنی رشد ایران از دو برابر متوسط جهانی هم بیشتر بوده است

آموزشی، درآمد واقعی و سرانه درآمد ملی از عدد صفر تا یک محاسبه می‌شود که هرچه این شاخص به عدد یک نزدیک‌تر باشد، نشان از توسعه‌یافتگی بیشتر است.

تمامی شاخص‌های توسعه اقتصادی و اجتماعی در برآورد این شاخص دخیل است و به‌عبارتی یکی از جامع‌ترین معیارها برای مقایسه توسعه‌یافتگی کشورها به‌شمار می‌رود که البته همه دولت‌ها و سازمان‌های علمی و تحقیقاتی از این شاخص به منزله معیار اصلی مقایسه کشورها استفاده می‌کنند.

بر اساس این گزارش، میانگین رشد شاخص توسعه انسانی ایران که شامل بحث بهداشت، درآمد و سواد می‌شود، دو برابر رشد متوسط جهانی بوده است. شاخص توسعه انسانی عددی بین صفر و یک است که این شاخص برای ایران پیش از انقلاب حدود ۰/۴۳ بوده و الآن به حدود ۰/۷۸ رسیده است. همچنین جمهوری اسلامی ایران در تازه‌ترین گزارش، در آستانه ورود به کشورهای با

اگر بخواهیم دیگر دستاوردهای اقتصادی انقلاب اسلامی را بررسی کنیم، باید بگوییم به‌صورت قطعی در توسعه و تکمیل زیرساخت‌ها آمارهای قابل توجهی در جمهوری اسلامی ثبت شده است. یکی از مهم‌ترین گزارش‌های جهانی که برای مقایسه کشورها در خصوص توسعه و پیشرفت مورد استناد قرار می‌گیرد، گزارش شاخص توسعه انسانی سازمان ملل متحد است.

بر اساس گزارش دفتر توسعه سازمان ملل متحد، جمهوری اسلامی ایران در ۴۰ سال گذشته با ۵۰ رتبه صعود در شاخص توسعه انسانی، عنوان سریع‌ترین رشد شاخص توسعه انسانی را بین کشورهای جهان به خود اختصاص داده است.

گزارش توسعه انسانی یکی از مهم‌ترین و معتبرترین گزارش‌های اقتصادی و اجتماعی در جهان است که هر ساله دفتر توسعه سازمان ملل متحد (UNDP) منتشر می‌کند. در این گزارش، شاخص توسعه انسانی (HDI) کشورها بر اساس معیارهایی، چون امید به زندگی، کیفیت نظام

عبدالله گنجی در گفت وگو با صبح صادق مطرح کرد

انقلاب اسلامی

و ساختار نوین سیاسی

دکتر عبدالله گنجی، فعال سیاسی گفت: «نظام‌های سیاسی به خصوص نظام‌های پس‌انقلابی وقتی شکل می‌گیرند، طبیعی است که مشکلاتی دارند. یکی از اختلافات چالش‌برانگیز جمهوری اسلامی به منتقدان و مخالفانش این است که منتقدان و مخالفان فکر می‌کنند کسانی که به جمهوری اسلامی معتقد هستند، اینجا را مدینه فاضله می‌دانند و نسبت به مشکلات کر و کور هستند، در حالی که اینطور نیست.» وی افزود: «نکته مهم این است که ببینیم جمهوری اسلامی در این مسیر ۴۳ ساله با این موانع به کجا رسیده است؛ در این مسیر موانع و دست‌اندازهای بسیار بزرگ، بحران‌های بزرگ و به فرمایش امام راحل حوادث کمرشکن، جنگ تحمیلی هشت ساله دفاع مقدس، ترورها و ۴۱ سال تحریم وجود داشته است. اگر اینطور احساس کنیم که انقلاب اسلامی از ۲۳ بهمن ماه سال ۱۳۵۷ وارد بزرگراهی شده، اشتباه است و ما با این تفکر خیلی حرکت نکرده‌ایم.» این فعال سیاسی تصریح کرد: «بسا لحاظ کردن این مشکلات بسیار پیچیده در مسیر طی شدن انقلاب اسلامی، در بعضی از حوزه‌ها از جهت مدت زمان، بسیار بیشتر از اروپایی‌ها حرکت کرده‌ایم و جلوتر هستیم. برای نمونه، در شاخصه‌هایی که خود غرب برای زن معتقد است؛ مانند مشارکت، علم، هنر، دانشگاه و اشتغال، جمهوری اسلامی در این ۴۳ سال راهی که آمده، آیا غرب توانسته در همین حوزه زنان، در این ۴۳ عمر خسود بیاورد؟» گنجی اظهار کرد: «بنابر این این مورد، یکی از مواردی است که آنها شعارش را می‌دهند، در حالی که ما کارش را انجام می‌دهیم. از زنان مسجلی و معتقد به شهید و شهادت و معتکف نمی‌خواهم بگویم، چراکه ممکن است بگویند این مسائل آنها قبول دارند مثل زن و هنر، زن و کارهای اجتماعی، زن و اشتغال و زن و علم، همه می‌بینند که واقعاً ما در مقایسه با پیش از انقلاب اسلامی تساعدی جلو آمده‌ایم.» وی در ادامه گفت: «منتها مشکلی که جمهوری اسلامی دارد، به دلیل محاصره اقتصادی، بحث معیشت مطرح می‌شود که متأثر از تحریم و نقدبنگی و این قبیل موارد است که این مسئله باعث می‌شود مردم خیلی از نکات مثبت را نبینند. کشور ما تا قبل از پیروزی انقلاب اسلامی حدود ۲۰ دانشگاه با ۱۵۰ هزار دانشجو داشت، در حالی که الان ۱۵۰۰ واحد دانشگاهی با ۲۰ نیم میلیون دانشجو داریم و بیش از ۲۰ میلیون فارغ‌التحصیل تحصیلات عالیه داریم.» ایسن فعال سیاسی تصریح کرد: «در حوزه پزشکی که در رأس کنکور، دانش آموزان آن را انتخاب می‌کنند، واقعاً یک انقلاب در ایران اتفاق افتاده و در این حوزه ایران مرجعیت منطقه‌ای دارد. دوران کودکی ما پزشکانی از کشورهای بنگلادش و هندوستان به ایران می‌آمدند، در حالی که دیگر اینگونه نیست و باهوش‌ترین فرزندان این ملت، پزشک و داروساز می‌شوند و این انقلاب سوق داده شده در دانشگاه‌های پزشکی، مراکز تحقیقاتی بهداشت و درمان و در هر بعدی که نگاه کنید، همینطور است و در مواردی که تحریم بوده‌ایم

و دشمن فشار می‌آورده، بیشتر رشد کرده‌ایم.» گنجی افزود: «در واقع از لحاظ اضطراب، احساس کرده‌ایم باید روی این مباحث متمرکز شویم، مانند تمرکز و پیشرفت در حوزه‌های نظامی، صنایع فولاد، سیمان و مواد اولیه؛ اما در جاهایی که دشمن فشار وارد نکرده، غافل هستیم. بنابراین، یکی از مشکلات جریان انقلاب اسلامی در توجیه مشکل این است که تمرکز پیدا کرده‌ایم یا یک جایی دالانیزه شده‌ایم که مثلاً مسئله جمهوری اسلامی فقط معیشت بوده که در آن هم مشکل دارد.» وی با اشاره به حفظ تمامیت ارضی، تصریح کرد: «در حوزه تمامیت ارضی، تولید گفتمان در جهان اسلام، یعنی الهام‌بخشی امام(ره) با هدف وحدت ملی و قدرت بسیج گری جمهوری اسلامی کجا و قبل از آن کجسا؛ همه بحران‌های جمهوری اسلامی در این ۴۳ سال با مردم حل شده است.

قبل از انقلاب اسلامی یک تجمع داشتیم که مردم در آن مؤثر بودند و آن هم قیام ۳۰ تیر سال ۱۳۳۱ بود که دولت قوام سرنگون شد و مصدق را برگرداندند و دیگر مردم ایران را در هیچ جا نمی‌بینیم.» گنجی اظهار کرد: «این قدرت بسیج‌گری و ملت‌سازی بود که امام(ره) ایجاد کردند و باعث شدند مردم داوطلبانه از شرقی‌ترین نقطه کشور به غربی‌ترین نقطه کشور برای دفاع از مینهن اسلامی بروند و هزاران نفر شهید شوند، در حالی که برای شهر و روستای آنها تهدیدی وجود نداشت و این ملت‌سازی را جمهوری اسلامی انجام داد. یکی از آن مسائل بسیار مهم حفظ تمامیت ارضی ایران بود و در ۲۰۰ سال اخیر، فقط در همین ۴۳ سال بوده که محفوظ مانده و از همه مهم تر اینکه نظام‌سازی بر اندیشه غرب‌گری است.» وی گفت: «در واقع جمهوری اسلامی تنها نظام سیاسی دنیاست که ساختار نظام سیاسی آن، از غرب اقتباس نشده است؛ به عبارتی مبتنی بر یک فهم و اندیشه بومی و باغناغی فکری توانسته این کار را انجام دهد و ارکانی مانند مجلس خبرگان رهبری، مجمع تشخیص مصلحت نظام و شوروی

نگهبان را که همه جوهره دینی دارند، ایجاد کند که اعضای آن به صورت مستقیم و غیرمستقیم از سوی مردم انتخاب می‌شوند؛ بنابراین، همه اینها نوآوری‌هایی است که امام راحل برای این کشور داشته‌اند.»

این فعال سیاسی با اشاره به مسئله امنیت کشور، اظهار کرد: «مسئله امنیت، مسئله‌ای بسیار مهم است؛ کنترل آب‌های کشور از طریق ایجاد سدهای متعدد انجام می‌شود، همچنین شبکه بزرگراهی و راه آهن جمهوری اسلامی به این حد گسترده شده و پیشرفت داشته است، در حالی که قبل از انقلاب اسلامی فقط بزرگراه تهران - قم را داشتیم.»

کرامت انسانی

مبنای مردم‌سالاری دینی

وجود انسان، زمینه زوال تدریجی و از دست دادن کرامت انسان و حقوق ناشی از آن را فراهم می‌کند. در این میان، میزان افزایش و کاهش کرامت بشری و نسبت آن با اعمال و رفتار آدمی و زوال برخی حقوق فردی و اجتماعی را رهنمودهای شریعت الهی و نظام حقوقی اسلام مشخص و ساماندهی می‌کند. از جمله حقوق اساسی که از نگاه کریمانه به انسان حاصل می‌آید، حق تعیین سرنوشت انسان در امور سیاسی است. قائل شدن به این حق برای انسان را می‌توان سرمنشأ خلق نظریه نظام مردم‌سالاری دینی دانست. نظامی که در آن سالار و محور بودن مردم در چارچوب قوانین و آموزه‌های اسلامی به رسمیت شناخته شده است.

نظریاتی که درحوزه انسان‌شناسی برای آدمی چنین کرامت و جایگاه تکوینی قائل نبوده و با نگاه‌های طبقاتی، قومی، نژادی و... جامعه انسانی را به گروه‌های متفاوتی طبقه‌بندی و دسته‌بندی کرده

تشکل تکرر حزب

در حالی که نهضت اسلامی ملت ایران روز به روز قدرت و شدت و هیجان بیشتری می‌یافت، موتور محرک و قلب تپنده آن شخصیت روحانی بود که در پاریس سکنی گزیده بود و برای تدبیر امور نهضت به هیچ حزب و تشکیلات سازمان‌یافته‌ای متکی نبود! اطر افیانی داشت که اغلب از شاگردان درس‌های وی در حوزه علمیه نجف بودند و بر برخی فعالان سیاسی با گرایش‌های گوناگون که پس از رفتن به پاریس در گرد او جمع آمده بودند، بدون آنکه اجازه داشته باشند نام حزب یا گروهی سیاسی را بالا ببرند!

در این میان، این سؤال برای خبر نگاران رسانه‌های بیگانه ایجاد شده بود که در اندیشه سیاسی امام(ره) حزب از چه جایگاهی برخوردار است؟ آیا در حکومتی که ایشان به دنبال تشکیل آن است، جایگاهی برای حزب و فعالیت تشکل‌های سیاسی با گرایش‌ها و ایدئولوژی‌های گوناگون وجود دارد؟!

بسیاری از خبر نگاران در این باب از امام(ره) سؤال پرسیدند و جواب شنیدند. از جمله خبر نگار روزنامه «صدای لوکز امبورگ» که درباره نفی همکاری با مارکسیست‌ها از امام(ره) پرسید و جواب شنید: «جناح‌های سیاسی در آنجا در اظهار عقاید خود آزادند.» همچنین، وقتی خبر نگار روزنامه ایتالیایی «پانژه سرا» درباره حدود آزادی در جمهوری اسلامی مدنظر امام(ره) می‌پرسد، چنین پاسخ می‌شود: «مطبوعات در نشر همه حقایق و واقعیات آزادند. هر گونه اجتماعات و احزاب از طرف مردم در صورتی که مصالح مردم را به خطر نیندازند، آزادند و اسلام در تمامی این شئون حد و مرز آن را تعیین کرده است.»

شکل‌گیری احزاب گوناگون با باورها و اعتقادات فکری ـ سیاسی متنوع، هیچ‌گاه با مخالفت امام(ره) همراه نبود. امام(ره) ضمن آنکه مخالفتی با شکل‌گیری احزاب نشان نمی‌دادند، گاه حتی موافقت خود را نیز در قبال آغاز فعالیت آنان اعلام می‌کردند. حضرت امام(ره) در سال ۱۳۶۷، آنگاه که مجمع روحانیون مبارز به تازگی از جامعه روحانیت مبارز جدا شد و تشکیلات سیاسی جدیدی را راه‌اندازی کرد، در این اقدام حمایت کرده و اعلام می‌دارند: «تشکل جدید مفهومش اختلاف نیست.»

در دیدگاه حضرت امام(ره)، احزاب سیاسی در حکومت اسلامی آزادند و مادامی که توطئه نکنند و تفرقه نپفکنند و منافع ملی را تهدید نکنند، هیچ محدودیتی برای آنان وجود نخواهد داشت؛ ولی در صورت عدول از مرزهای آزادی، اعتبار و مشروعیت خود را از دست داده و باید محدود شوند. خواه این حزب، حزب، حزب جمهوری اسلامی باشد، یا حزب توده یا سازمان مجاهدین خلق! به واقع، از نگاه امام(ره) حتی اگر حزب انقلابی و مردمی چون حزب جمهوری اسلامی در مسیر دودستگی و اختلاف پیش می‌رود و از درون دچار تشتت شده است، تعطیلی آن بیشتر از حیاتش مفید خواهد بود.

امتناع از قیّم‌مآبی

متعال دارند؛ این خیلی اهمیت دارد.» حضرت امام(ره) نیز در عبارات فراوانی این نگاه (قیّم‌بآبانه) را در عرصه‌های گوناگون به نقد کشیده‌اند که مشهورترین آنها در آستانه انتخابات دور سوم مجلس شورای اسلامی بود. ایشان در عباراتی در نقد این نگاه قیّم‌بآبانه که معتقد بود مردم باید به افرادی که جناح‌های سیاسی(به عنوان نخبگان و خبرگان سیاسی!) معرفی می‌کنند، رأی دهند، چنین فرمودند: «همانطور که بارها گفته‌ام، مردم در انتخابات آزادند و احتیاج به قیّم ندارند و هیچ فرد و یا گروه و دسته‌ای حق تحمیل فرد یا افرادی را به مردم ندارند. جامعه اسلامی ایران که با درایت و رشد سیاسی خود جمهوری اسلامی و ارزش‌های والای آن و حاکمیت قوانین خدا را پذیرفته‌اند و به بیعت و این پیمان بزرگ وفادار مانده‌اند، مسلم قدرت تشخیص و انتخاب کاندیدای اصلح را دارند.»

بر اساس آیات قرآن، انسان موجودی است که از نوعی کرامت نسبت به دیگر موجودات عالم برخوردار است. خلافت و جانشینی خداوند بر روی زمین، دمیدن از روح خدا در پیکره وجودی انسان، نهادن گوهر عقل در وجود آدمی، اعطای اختیار و حق انتخاب به انسان، از جمله فضاییلی است که از کرامت ویژه آدمی در میان دیگر موجودات حکایت داشته و آن را در جایگاه متمایز در خلقت قرار داده است. این جایگاه ممتاز و کرامت تکوینی، حقوق ویژه و ابتدایی را برای نوع بشر به همراه داشته که در حوزه‌های گوناگون فردی، اجتماعی، سیاسی و فرهنگی و اقتصادی قابل احصاست.

حرکت در مسیر اهدافی که خداوند برای بشر تعریف کرده که همانا رشد صحیح استعدادها باشد، بر کرامت بشر و حقوق ناشی از آن خواهد افزود و حرکت در مسیر انحطاط و پرورش نیافتن استعدادهای الهی و رشد و تقویت اخلاق رذیله در

اعتماد مشارکت مشروعیت

نظام جمهوری اسلامی، نظامی سیاسی است که مبتنی بر نهضت و انقلاب مردمی در بهمن ماه سال ۱۳۵۷ شکل گرفت. این انقلاب به شهادت بسیاری از کارشناسان جهانی مردمی‌ترین انقلاب قرون اخیر است. یکی از اصول بنیادین مورد تأکید رهبری نظام اسلامی تلاش برای فراهم‌سازی زمینه‌های مشارکت همه‌جانبه ملت در همه امور کشور بوده است. نقش ملت در انتخاب مسئولان یکی از مهم‌ترین تجلی‌گاه مشارکت سیاسی در جمهوری اسلامی است. در چهار دهه گذشته، هر سال یک انتخابات با حضور حداکثری ملت برگزار شده و صدها میلیون رأی به صندوق‌ها ریخته شده است و هیچ مسئولی نیست که بدون انتخاب ملت به قدرت رسیده باشد. این حقیقتی است که رهبر معظم انقلاب اسلامی به آن چنین اشاره می‌کنند: «امروز در جمهوری اسلامی همه مقاماتی که به نحوی در کار مردم دخالت دارند، مستقیم یا غیر مستقیم منتخب خود مردند؛ حتی رهبری. یعنی در نظام اسلامی، دارا بودن معیارها کافی نیست؛ بلکه انتخاب مردم هم شرط لازم است و بدون انتخاب مردم امکان ندارد.» در این نگاه، رأی ملت حتی در مشروعیت‌بخشی مسئولان نظام اسلامی نیز نقش داشته و وجود صلاحیت‌ها شرط لازم برای قرار گرفتن در مسند قدرت بوده، ولی شرط کافی نیست! به واقع، صرف وجود صلاحیت فرد را صاحب حق نمی‌کند؛ بلکه حق حاکمیت وقتی جاری می‌شود که صاحب صلاحیت از طریق مشروع به حکومت برسد و این راه مشروع در نظام مردم‌سالاری عبور از کاتال انتخاب و رضایت ملت است. ایشان در عبارتی به صراحت اعلام می‌دارند: «در قانون اساسی، توزیع قدرت به نحو منطقی و صحیح وجود دارد و همه مراکز قدرت هم، مستقیم یا غیرمستقیم با آرای مردم ارتباط دارند و مردم تعیین‌کننده و تصمیم‌گیرنده هستند و اگر مردم حکومتی را نخواهند، این حکومت در واقع پایه مشروعیت خودش را از دست داده است. نظر ما درباره مردم این است.» معظم‌له «مشارکت حداکثری» را مسئله اول همه انتخابات‌ها دانسته و با صراحت اعلام می‌دارند: «من بارها گفته‌ام که اصل حضور مردم در انتخابات، حتی از انتخاب اصلح هم مهم‌تر است.» رهبر معظم انقلاب اسلامی با درایت تمام در خطبه‌های نماز جمعه تاریخی خود پس از شعلعلور شدن آتش فتنه ۸۸ اعلام می‌دارند: «اعتماد ملت به نظام بزرگ‌ترین سرمایه جمهوری اسلامی است.» ایشان از نقشه شوم کودتاگران مخملی برای تضعیف این سرمایه مهم چنین پرده می‌دارند: «دشمنان ملت ایران می‌دانند که وقتی اعتماد وجود نداشت، مشارکت ضعیف خواهد شد؛ وقتی مشارکت و حضور در صحنه ضعیف شد، مشروعیت نظام دچار تزلزل خواهد شد؛ آنها این را می‌خواهند؛ هدف دشمن این است. می‌خواهند اعتماد را بگیرند تا مشارکت را بگیرند، تا مشروعیت را از جمهوری اسلامی بگیرند.» با این توضیحات است که باید تأکید کرد، نظام مردم‌سالاری دینی مدنظر رهبری مبتنی بر مشارکت همه‌جانبه مردمی شکل می‌گیرد و هر ایده و نظری که بر کم اهمیت بودن مشارکت مردمی تأکید ورزد و هر عملی که مانع تحقق مشارکت حداکثری شود، ایده و اقدام باطلی است که نسبت به گفتمان ولایت زاویه خواهد داشت.

یکی از ملاحظات اساسی در نظام جمهوری اسلامی که مبتنی بر نظریه مردم‌سالاری دینی شکل گرفته، مشخص کردن جایگاه «نخبگان» در سلسله مراتب تصمیم‌گیری‌هاست. نظریه مخالفی که در برابر نظریه مردم‌سالاری دینی قرار گرفته و رأی و رضایت مردم را در نظام اسلامی کم ارزش می‌بیند، می‌توان با مسامحه «نخبه‌سالاری اسلامی» نامید. در این نظریه، با نوعی بی‌اعتمادی به مردم در تشخیص مسائل مواجه هستیم، به گونه‌ای که همه اختیارات تنها در اختیار نخبگان قرار دارند و مردم از هر گونه تشخیصی ناتوانند و کار را باید به کارشناس سپردا در این نگاه، همه امور جامعه اسلامی باید به نخبگان سپرده شود و مردم تنها باید در نقش پشتیبان نظر ایشان در صحنه حضور داشته و ایشان را در تصمیمات اتخاذ شده همراهی کنند؛ چرا که بدون همراهی ملت، تصمیمات نخبگان کارایی لازم را نخواهد داشت و عملی نمی‌شود. این در حالی

نکته گرام

ناصرکنعانی، سخنگوی وزارت امور خارجه:

تظاهرات، اعتراض، درگیری و خشونت در پاریس، لندن و تل آویو! اما رسانه‌های آنها از اعتراضات در ایران سخن می‌گویند که با وجود همه تلاش‌های غرب برای ایجاد، تشدید و دوام آن، بیشتر از یک ماه پیش به خاموشی رفته است. جنگ جاری ترکیبی و شناختی غرب علیه ایران، استمرار جنگ نظامی، اقتصادی، سیاسی و روانی آنها علیه ایران است و همچون گذشته محکوم به شکست است.

حسین امیرعبداللهیان، وزیر امور خارجه: در جلسه غیرعلنی مجلس شورای اسلامی حضور یافتم. نمایندگان در حضور سردار سلامی از تلاش این نهاد حاکمیتی برای حفظ امنیت ملی قدردانی کردند. مجلس در اقدامی متقابل درصدد قرار دادن عناصر ارتش کشورهای اروپا در فهرست تروریستی است. پارلمان اروپایی به پای خود شلیک کرد. پاسخ، متقابل است.

فؤاد ایزدی، کارشناس مسائل بین‌المللی: ۱-قرآن‌سوزی با حضور پلیس و حمایت رسمی رژیم سوئد، ۲-رای به قرار دادن سپاه در فهرست گروه‌های تروریستی؛ ۳- حمایت از اغتشاشات براندازنه. واقعاً اروپایی‌ها دیگر چه کار باید انجام دهند تا عده‌ای متوجه دشمنی آنها با اسلام و ایران شوند؟

سیدعباس موسوی، سفیر جمهوری اسلامی ایران در جمهوری آذربایجان: سازمان‌های تروریستی از ۲۰۰۴ تا ۲۰۱۷ به ویژه بازه زمانی ۲۰۱۵ تا ۲۰۱۷ که داعش بخش‌های وسیعی از عراق و سوریه را تحت سیطره داشت، حملات بسیاری را از شمال تا جنوب اروپا طراحی و اجرا کرد. اگر سپاه پاسداران ایران نبود، آنها هنوز باید در خیابان‌های خود جنازه جمع می‌کردند.

فهیمة خلجی، کاربر فضای مجازی: شب‌نیم مددزاده وقتی ایران بود بارها علیه حجاب اجباری بیانیه نوشته بود و دانشجویها رو تحریک می‌کرد؛ ولی حالا حتی برای رنگ روسری و مانتو شلوارشم باید از مریم رجوی اجازه بگیرم.

وحید تقوی، کاربر فضای مجازی: سپاه در حمله تروریست‌های داعشی، زلزله، سیل و همه آسیب‌های اجتماعی کنار مردم بوده... با یک قطعنامه از دل‌های مردم بیرون نخواهد رفت!

محمد سعید احدیان، دستیار رئیس مجلس شورای اسلامی: سخنگوی وزارت خارجه آلمان: «قرار دادن سپاه در فهرست سازمان‌های تروریستی با موانع حقوقی روبه‌روست.» زمزمه عقب‌نشینی جبهه غرب به دلیل نگرانی از تصمیم مجلس برای اقدام متقابل شنیده می‌شود. برای خوش‌بینی هنوز زود است؛ اما تجربه قانون لغو تحریم‌ها نشان داد به عقلانیت انقلابی می‌توان تکیه کرد.

سیدمحمد حسینی، معاون پارلمانی رئیس‌جمهور: آزموده را آزمودن خطاست! نقض قواعد بین‌المللی و تبعیت پارلمان اروپا از آمریکا در تروریستی خواندن سپاه، نوعی عقده‌گشایی از شکست اغتشاشات است که تیر حمایت آشکارشان به سنگ خورد و این اقدام نمایی نه تنها دوینگ معاندان نخواهد بود؛ بلکه عواقب آن گریبان‌گیر اروپا خواهد شد.

نوید کمالی

کارشناس رسانه

هفته گذشته خبر «رفع تحریم‌های فناوریانه ایران» به تیرتر رسانه‌های گوناگون کشور بدل شد!در این زمینه برخی رسانه‌ها به نقل از منابع داخلی و خارجی مدعی شدند، ایالات متحده آمریکا در راستای تسهیل دسترسی شهروندان ایرانی به فضای مجازی بدون محدودیت، بخشی از تحریم‌های اعمالی خود علیه کاربران استفاده‌کننده از آدرس اینترنتی ایران را لغو کرده است!

این خبر در نخستین ساعات انتشار خود، همانند یک بمب خبری در فضای مجازی کشورمان منتشر شد و توجه افکار عمومی ناراضی از نارسایی‌های چند ماه اخیر اینترنت را به خود جلب کرد؛ اما با گذشت زمان و افزایش دقت کارشناسان فناوری مشخص شد، اصل خبر آن چیزی نیست که در فضای رسانه‌ای کشورمان طرح شده است! به عبارت بهتر، آنچه برخی رسانه‌های کشورمان به اشتباه با عنوان تصمیم جدید دولت آمریکا در زمینه کاهش محدودیت‌های تحریمی حوزه فناوری اطلاعات کشورمان منتشر کردند، نشئت گرفته از پاسخ وزارت خزانه‌داری ایالات متحده به یکی از «سوالات متداول» درباره مجوز تحریمی موسوم به «۲D GL» است.

بر مبنای این سند که مهرماه گذشته در رابطه با نحوه برخورد شرکت‌های آمریکایی با تحریم‌های فناوریانه ضد ایرانی منتشر شد، وزارت خزانه‌داری آمریکا به شرکت‌های فناوری این کشور اجازه

می‌دهد تا فعالیت خود در کشورمان را که تحت تأثیر تحریم‌های پیچیده و گسترده است، افزایش دهند.

این مجوز رسماً به شرکت‌های فناوری آمریکایی و شرکای غیر آمریکایی آنها اجازه می‌دهد خدمات مربوط به شبکه‌های اجتماعی، پلتفرم‌های اداری، ویدئو کنفرانس و خدمات ابری را به کاربران ایرانی ارائه دهند. افزون بر این، بر مبنای این مجوز شرکت‌های آمریکایی قادر شده‌اند افزون بر کاربران ایرانی به شخصیت‌های حقوقی، یعنی کسب‌وکارهای کشورمان نیز خدمات ارائه دهند. تا پیش از صدور این مجوز، شرکت‌های فناوری غربی به دلیل نگرانی از برخورد نهادهای نظارتی ایالات متحده از ارائه خدمات به کاربران ایرانی امتناع می‌کردند و کاربران حتی اجازه نصب یا به‌روزرسانی اغلب نرم‌افزارهای کاربردی را نیز نداشتند؛ به همین دلیل بیشتر کاربران ایرانی در سایه فقدان نمونه‌های بومی و ضرورت استفاده از نمونه‌های آمریکایی ناچار به استفاده از فیلترشکن یا سایر راهکارهای ناامن تغییر هویت اینترنتی خود بودند. البته دولت آمریکا در سال ۲۰۱۴ میلادی کاربرانی حقیقی ایرانی را از دایره اعمال تحریم‌های فناوریانه ارتباطی معاف کرده بود؛ اما بیشتر شرکت‌های فناوری جهان به دلیل پیچیدگی قوانین تحریمی ایالات متحده علیه کشورمان و احتمال نقض ناخواسته تحریم‌ها عملاً از ارائه خدمات به کاربران ایرانی امتناع می‌کردند. برای نمونه، شرکت معروف اپل سازنده تلفن‌های هوشمند آیفون، طی سالیان گذشته عملاً از ارائه هر گونه خدمات به کاربران و مشتریان ایرانی خود بر حذر بوده است و کاربران ایرانی برای دسترسی به خدمات این

رسانه

اخراج از ترس رکود

داده بود. شرکت آمریکایی «مایکروسافت» به تازگی اعلام کرده است، ۱۰ هزار نیروی خود را اخراج می‌کند. گفتنی است، در چند ماه گذشته گوگل ۶ درصد نیروهای خود، مایکروسافت ۵ درصد نیروهای خود، آمازون ۱۸ هزار نفر و حدود ۶ درصد کارکنان خود و فیس‌بوک ۱۱ هزار نفر و حدود ۱۳ درصد کارکنان خود را اخراج کرده‌اند.

این اخراج‌ها از ترس آینده تاریک اقتصادی در دنیا انجام شده است؛ اما برخی دلیل آن را چابک‌سازی گوگل و مایکروسافت و دیگران سرمایه‌گذاری بر روی فناوری‌های هوش مصنوعی در سال‌های آینده می‌دانند. به گفته پیچای، تعدیل نیروی گوگل لحظه مهمی برای این شرکت به شمار می‌آید که موجب افزایش تمرکز گوگل، بازمهندسی هزینه‌های پایه و همچنین انتقال استعدادها و سرمایه‌ها به مهم‌ترین بخش‌ها خواهد شد. به باور مدیرعامل

از نیروهایش اعلام کرد، این تصمیم در نتیجه «واقعیت متفاوت اقتصادی که ما اکنون با آن مواجه هستیم»، اتخاذ شده است.

به گفته شبکه «سی‌ان‌بی‌سی»، در حال حاضر، شرکت‌های فناوری ایالات متحده با چالش‌های متعددی مواجه هستند که از جمله آنها می‌توان به افزایش میزان بهره و تورم در سال گذشته اشاره کرد که سهام شرکت‌ها را ضعیف کرده و تبلیغ‌کنندگان را مجبور به کاهش هزینه‌های تبلیغات بر خط کرده است.

به گفته این شبکه، افزایش میزان بهره از سوی فدرال رزرو ایالات متحده منجر به کاهش تمایل به سهام شرکت‌های فناوری شده و جو تیره اقتصادی کلان نیز به نوبه خود بر این شرکت‌ها فشار آورده است تا نیروی کار خود را کاهش دهند.

اخراج ۱۲ هزار نفر از کارگران گوگل تنها چند روز پس از آن صورت گرفته که رقیب این شرکت هم از تصمیم خود برای اخراج نیروهایش خبر

شایعه لغو تحریم‌های اینترنتی!

نگاهی به حواشی رسانه‌ای مطرح‌شده درباره مجوز تحریمی آمریکا در رابطه با فضای مجازی کشورمان

در سیاست‌های ارائه خدمات خود به کاربران ایرانی نداده‌اند؛ بنابراین، غوغای چند روز گذشته درباره رفع تحریم‌های فناوریانه کشورمان عملاً یک سوء برداشت رسانه‌ای و تصویرسازی مثبت از سیاست‌های ضد ایرانی دولت آمریکاست!

افزون بر این، باید به این نکته توجه داشت که به دلیل تحریم‌های اقتصادی آمریکا عملاً مشتریان ایرانی امکان خرید و پرداخت خدمات شرکت‌های فناوری آمریکایی را ندارند؛ بنابراین، دولت آمریکا بسا اطلاع از این واقعیت در روزهای پر التهاب مهر م‌ماه تلاش کرد با ارائه این مجوز کم اثر در مقابل افکار عمومی کشورمان، به ویژه جمعیت همسو با ناآرامی‌ها موضوعی مثبت و بشردوستانه اتخاذ کند!

افزون بر این، شرکت‌های غربی فعال در حوزه مقابله با فیلترینگ برای سرمایه‌گذاری بیشتر در حوزه ناامن کردن فضای مجازی کشورمان نیازمند چراغ سبز کاخ سفید بودند؛ چرا که با وجود پیچیدگی حقوقی تحریم‌ها امکان نقض تحریم از سوی آنها ممکن بود؛ به همین دلیل نیز وزارت خزانه‌داری آمریکا با صدور این مجوز فرآیند اقدام آنها علیه امنیت فضای مجازی کشورمان را تسهیل و تقویت کرد، که این خود به معنای تشدید جنگ ترکیبی علیه کشورمان است.

بدون شک، مقامات مسئول حوزه فضای مجازی کشورمان باید به این نکته توجه داشته باشند که استقبال برخی رسانه‌ها و بخشی از افکار عمومی کشورمان از یک مجوز تحریمی دولت آمریکا در رابطه با فضای مجازی کشورمان زنگ هشدار است که غفلت از آن می‌تواند زمینه نفوذ و فراگیری بیش از پیش فناوری‌های ضد فیلترینگ آمریکایی در کشورمان را فراهم کند.

دانش بنیان

نامه‌رسان بومی

گوگل، هوش مصنوعی یکی از بخش‌های مهم به‌حساب می‌آید و او می‌گوید: «من باور دارم که به لطف اهمیت مأموریت‌مان، ارزش محصولات و سرویس‌های‌مان و همچنین سرمایه‌گذاری زود هنگام در هوش مصنوعی، فرصتی بزرگ پیش روی ما قرار دارد. برای دستیابی به این فرصت‌ها، باید تصمیم‌های سختی بگیریم.»

در حالی که گوگل در سال ۲۰۱۴ با تصاحب دیپ‌مایند قدم بزرگی در زمینه هوش مصنوعی برداشت، در ماه‌های اخیر تحت تأثیر رقبایی، مانند OpenAI و چت‌بات ChatGPT قرار گرفته است. افزون بر این، مایکروسافت می‌خواهد از هوش مصنوعی OpenAI در سرویس‌های گوناگون خود استفاده کند تا گوگل را به چالش بکشد. حتی شایعات از سرمایه‌گذاری ۱۰ میلیارد دلاری ردموندی‌ها در OpenAI حکایت دارند؛ بنابراین، گوگل باید بیش از پیش در زمینه هوش مصنوعی فعالیت داشته‌باشد.

پژواک

اپل مانع رقبا

صدای شرکت‌های دیگر درآمد

قوانین فروشگاه نرم‌افزاری شرکت اپل بارها موجب نارضایتی توسعه‌دهندگان برنامه‌ها شده است. در همین راستا، برخی شرکت‌ها نامه‌ای به اتحادیه اروپا فرستاده‌اند و در آن، اپل را سازمانی مضر، ضدرقابتی و انحصاری خوانده‌اند و درخواست‌های بیشتری برای تنظیم سیاست‌های اپل از طریق اقدام فوری کرده‌اند. نارضایتی فقط به شرکت‌های دیگر منحصر نیست، حتی کارگران شاغل در این شرکت، دیگر کار در اپل را یک رویا نمی‌دانند و برخی از آنها در حال ترک مشاغل خود هستند.

برخی امکانات این برنامه عبارت است از: ارتباطگیری با افراد و به اشتراک گذاشتن دانش، افکار و تجربیات با دنیا، امکان درج محتوای متنی، چندرسانه‌ای و... .

نرم افزار

ویراستی

نسخه وطنی توثیتر

«ویراستی» یک شبکه اجتماعی محتوا محور، بسا امکانات گسترده و جذاب است که سعی دارد با توییتر رقابت کند. ویراستی بستری برای ویراست‌های کوتاه، جذاب و تأثیرگذار که مدت کمی است به بازار آمده؛ اما مشتریان خوبی پیدا کرده است و بسیاری از کاربران ایرانی در آن نام‌نویسی کرده‌اند.

«عیسی زان‌پور» وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات، در مراسم رونمایی از موتورهای برقی شرکت پست گفت: «تولید موتورهای برقی کار نخبگان کشور است و حدود یک دهه زمان برده تا موتورهای برقی هوشمند با کیفیت بسیار مناسب تولید شود. موتورهای برقی هوشمند پست در شرکت دانش‌بنیان داخلی و به صورت کاملاً ایرانی ساخته شده و با همکاری شهرداری تهران، سازمان محیط زیست و وزارت ارتباطات برای جایگزینی موتورهای بنزینی شرکت پست با هدف کاهش آلودگی هوا و استفاده از انرژی پاک در اختیار این شرکت قرار گرفت.»

نگاهی به چهل‌ویکمین جشنواره تئاتر فجر

پوست‌اندازی تئاتر

ندا کرمانشاهی

خبرنگار فرهنگی

چهل‌ویکمین جشنواره بین‌المللی تئاتر فجر در حالی امسال و در اولین روز از دومین ماه زمستان افتتاح شد که تفاوت‌هایی با ادوار گذشته این رویداد هنری داشته است؛ تفاوت‌هایی که موجب بیشتر دیده شدن خیلی از آثار این دوره شد. البته «کوروش زارعی» دبیر این دوره از جشنواره بین‌المللی تئاتر فجر نیز این تفاوت‌ها را یادآوری کرده و گفته است: «امسال در بخش ارسال اثر تفاوت‌هایی وجود داشت، چرا که از سال‌های پیش ارسال مستقیم آثار به جشنواره حذف شده بود و جشنواره بین‌المللی تئاتر فجر همچنان نداشت. اما امسال سازوکاری اندیشیدیم که آثار با جشنواره فجر به‌اجرا در بیایند تا مردم نسبت به کار هنرمندان کنجکاو شوند. از ویژگی‌های دیگر جشنواره امسال هم‌زمان نبودن جشنواره تئاتر با جشنواره فیلم بود. ما همچنین جشنواره تئاتر فجر منطقه‌ای را برگز دادیم که باعث خوشحالی هنرمندان استان‌ها و شهرستان‌های دیگر شد.» البته تفاوت‌های این دوره از جشنواره تئاتر فجر، به همین موارد ختم نمی‌شود؛ بلکه به گفته دبیر جشنواره، «امسال تئاتر ایران پوست‌اندازی کرده است.» کوروش زارعی معتقد است: «وجود بیش از ۱۱۰ نمایش به واسطه حضور جوانان نخبه در جشنواره امسال، نوید آینده روشن تئاتر ایران را می‌دهد. آینده سینما، تلویزیون و تئاتر ایران بسیار روشن است؛ همچنین، امسال بانوان کارگردان بسیار موفق‌ی هم داشته‌ایم.» اینها اتفاقات خوشایندی است که ما را به آینده تئاتر خوش‌بین می‌کنند؛ البته نقص‌های جدی هم وجود دارد که از دید خبرنگاران و صاحب‌نظران این حوزه پنهان نمانده و اصلاح این کاستی‌ها، حتماً می‌تواند به رونق بیشتر تئاتر در کشورمان و پربارتر شدن جشنواره‌های بعدی منجر شود.

حاشیه‌های جالب

یکی از این نقدها و نظرها، به تبلیغات و اطلاع‌رسانی این رویداد بزرگ هنری برمی‌گردد. برای نمونه، خبرگزاری مهر در گزارشی از سومین روز جشنواره

نوشت: «سومین روز چهل‌ویکمین جشنواره بین‌المللی تئاتر فجر سپری شد و باز هم خبری از تبلیغات محیطی و شهری مناسب برای جشنواره نبود.» نکته قابل توجه این است که اگر شهروندان در محیط پیرامونی مجموعه تئاتر شهر شاهد حضور دست‌فروشان و فضای پرهیجان آن نبودند، شاید تئاتر شهر در خاموشی کامل فرو می‌رفت! چرا که نه خبری از اجراهای تئاتر خیابانی در مقابل مجموعه بوده است و نه خبری از حجم قابل توجه مخاطبان و تماشاگران آثار جشنواره در فضای پیرامونی آن. کار تبلیغات محیطی جشنواره در محیط اطراف دیگر سالن‌های میزبان جشنواره هم هیچ جذابیت بصری برای افرادی که از این اماکن عبور می‌کنند، نداشته است. هر چند امسال پوشش اخبار این جشنواره خوب و رضایت‌بخش بود؛ اما نمی‌توان از این حاشیه‌ها نیز غافل ماند. البته در یکی از حواشی جشنواره و در حال برگزاری یکی از تئاتر‌های خیابانی اتفاقی رخ داد که بسیار مورد توجه مردم و رسانه‌ها قرار گرفت؛ اتفاق جالبی که در حین نمایش خیابانی «لیلی و مجنون» در پهنه رودکی رخ داد. سوزۀ این نمایش زیاله‌گردی بود که

در حین اجرا به شکل کاملاً تصادفی، یک زیاله‌گرد در همان جاحضور می‌یابد. نمایش «لیلی و مجنون» کاری از بچه‌های آبادان با موضوع فقر و زیاله‌گردی است. کارگردان اثر وقتی زیاله‌گرد در حال عبور را می‌بیند، از او می‌خواهد تا در اجرای نمایش او را همراهی کند. این اتفاق صورت گرفته و بسیار هم مورد توجه حضار قرار می‌گیرد. پس از آن است که کارگردان اثر، یک میلیون تومان برای این زیاله‌گرد از سوسی مردم و حضار، هدیه جمع می‌کند. این یکی از اتفاقات زیبایی است که تأثیر هنر، به ویژه هنر مردمی را به رخ می‌کشد. هنری که در عین توجه به استانداردهای حرفه‌ای، در کف خیابان و در بین مردم به نمایش گذاشته می‌شود و می‌تواند به شرط خلاق بودن عوامل، از امکانات ناگهانی نیز در جهت پیشبرد اهداف خود نهایت استفاده را ببرد.

وقت عدالت

یکی از جلوه‌های تئاتر که شاید در سال‌های گذشته نیز تا حدی مهجور واقع شده، همین «تئاتر خیابانی» است. شاید بتوان اتفاقاتی از قبیل حاشیه ذکر شده

را نیز به نوعی تفسیر همان دیدگاه دبیر جشنواره دانست که جشنواره امسال را «پوست‌اندازی شده» معرفی کرد. بدون شک، با توجه کردن و بهره‌گیری از جوانانسی خوش ذوق و متعهد به فرهنگ ایرانی و اسلامی، به ویژه جوانانی که در شهرهای خودشان با کم و زیاد روزگار می‌سازند و مشغول آموزش و فعالیت هستند، پوست‌اندازی در هر عرصه هنر به ویژه تئاتر جدی‌تر و آشکارتر خواهد شد. در هر حال، برای پیشرفت هر شاخه از هنر به ویژه هنری، مانند «تئاتر» باید تلاش کرد تا امکانات مناسبی نیز برای آن فراهم کرد؛ همانطور که دبیر جشنواره چهل‌ویکم گفته است «متأسفانه به دلیل محدودیت امکانات سخت‌افزاری، نرم‌افزاری و فنی، تعداد کمی از آثار را می‌توانیم در جشنواره بررسی کنیم؛ اگر بخواهیم در آینده تعداد آثار را بالا ببریم، باید بر توسعه امکانات تمرکز کنیم» و این همان عدالت فرهنگی و هنری است که بسیاری از جوانان این مرز وبوم، امروز برای شکوفایی عرصه فرهنگ و هنر تشنه آن هستند.

برداشت

ترکمانچای در جشنواره!

اما متأسفانه برخی از جشنواره‌های فیلم کوتاه با علم به اینکه سختی‌های پیش روی یک جوان برای ساخت یک اثر چقدر زیاد است، بندی در قوانین جشنواره اضافه می‌کنند، مبنی بر اینکه «تهیه‌کننده اثر یا نماینده قانونی ایشان با ارسال اثر به دبیرخانه جشنواره، اختیار کامل اثر را به منظور نمایش در سینماها، تلویزیون، جشنواره‌های بین‌المللی دیگر و استفاده در پانتوق فیلم‌های کوتاه، بدون انتفاع مالی، به دبیرخانه جشنواره واکذار و اگزار و حق هر گونه اعتراض را از خود سلب می‌کند!» قطعاً این ضوابط عجیب باعث می‌شود تا

وضعیت اقتصادی، ساخت یک اثر کوتاه، ولو به مدت ۱۰۰ ثانیه هم هزینه کمی ندارد! بنابراین، بسیاری از همین جوانان برای ساخت یک اثر ۱۰۰ ثانیه‌ای هم نیاز دارند تا سرمایه‌گذاری پیدا شود و از آنها حمایت کند. حالا فرض کنید جوانی که از حمایت‌ها ناامید شده، دل را به دریا زده و خودش میلیونی برای یک اثر ۱۰۰ ثانیه‌ای خرج می‌کند و بعد از ساخت برای فروش اقدام می‌کند تا شاید بخشی از هزینه‌هایش جبران شود؛ البته در این میان نیز به دیده شدن اثرش در جشنواره‌های گوناگون و جوایزش امیدوار است.

بهاره صمدی

خبرنگار فرهنگی

بسیاری از جوانان که به ساخت فیلم علاقه دارند، پس از اینکه آموزش می‌بینند، دل‌شان می‌خواهد خودشان را در ساخت یک «فیلم کوتاه» محک بزنند، به ویژه اینکه در ابتدای راه سرمایه‌گذاران شخصی و دولتی نمی‌توانند به کسی که هنوز امتحانش را پس نداده، اعتماد کنند و حق هم دارند. بنابراین، جشنواره‌های فیلم کوتاه، کمک زیادی به شناخته شدن این استعدادها می‌کند. اما این روزها و با این

پویانمایی

کوچولوهای کنجکاو

پویانمایی برای گروه خردسال

پویانمایی «کوچولوهای کنجکاو» به تهیه‌کنندگی و کارگردانی «آتنا مسلمی» با تکنیک کات اوت برای گروه سنی خردسال تولید شده است. در سری جدید «کوچولوهای کنجکاو»، موضوعاتی همچون ارتباط روزافزون خردسالان با موضوع فناوری و همچنین مواجهه آنها با بحران‌ها و

پدیده‌های زیست‌محیطی را در بستر فضای کودکانه بررسی می‌کند. پویانمایی «کوچولوهای کنجکاو» ساخته مرکز پویانمایی صبا هر روز ساعت ۹ صبح و ۱۲:۲۰ شبکه پویا پخش می‌شود.

داستان

لبخند اشک

روایت ۴۰خواهر شهید

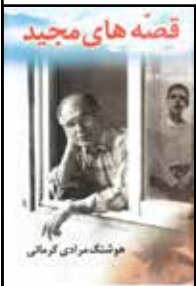

خاطرات خواهران شهید در مجموعه دوجلدی «لبخند اشک» از تولد شهید تا ماجراهای بعد از شهادت به صورت داستان‌های جذاب روایت شده است که البته نویسنده در خلال بازگو کردن خاطرات به بسیاری از رخداد‌های تاریخی، سیاسی، اجتماعی و حتی اطلاعات گردشگری اشاره کرده است. این مجموعه دو جلدی در هشت بخش با عنوان‌های شهیدای دفاع مقدس، شهیدای انقلاب، شهیدای ترور، شهیدای مدافع حرم، شهیدای سلامت، شهیدای امنیت، شهیدای مقاومت و شهیدای منا تنظیم شده است.

کتاب

قصه‌های مجید

کتاب کرمانی به زبان بوسنیایی

«قصه‌های مجید» اثر هوشنگ مرادی‌کرمانی که «الکساندر دراگوویچ» آن را در سال ۲۰۱۹ از زبان فارسی به زبان صربی ترجمه کرده و رایزن فرهنگی کشورمان آن را در صربستان منتشر کرده است. پس از آن، کار برگردان این اثر به زبان بوسنیایی آغاز شد. با توجه به انتشار این اثر

در انتشارات «بابی بوک»، هم‌اکنون این کتاب در شبکه توزیع و نشر کتاب بوسنی و هرزگوین به صورت گسترده توزیع شده و در پایگاه فروش برخط ناشر نیز عرضه شده است.

۱۳

فرهنگ

شماره ۱۰۸۰ | دوشنبه ۱۰ بهمن ۱۴۰۱

صداقت

یادداشت

خلیج فارس و خواب مدیران

حامد حسین عسکری

خبرنگار فرهنگی

هفته گذشته خبری در رسانه‌ها منتشر شد که هم برای عموم و هم برای فعالان حوزه فرهنگ، به ویژه اهالی کتاب و نشر، تلخ و تأمل‌برانگیز بود. کشف چاپخانه‌ای در جنوب تهران و کشف و ضبط ۲۱ هزار جلد کتاب کمک آموزشی به زبان عربی که در آنها از نام جعلی برای خلیج همیشه فارس استفاده شده است! کتاب‌هایی که قرار بوده به عراق صادر شود و خدا می‌داند چه فتنه‌ای در پس توزیع آنها طراحی شده بود که حالا فعلاً خنثی شد، اما این از تلخی اصل ماجرا کم نمی‌کند. انتشار جزئیات بیشتر درباره این خبر از سوی پلیس و اظهارات بعدی فعالان حوزه چاپ و نشر و به طور خاص، سخنان رئیس اتحادیه چاپخانه‌داران تهران، نشان داد که عمق فاجعه بیشتر از آن چیزی است که تصور می‌کنیم! «احمد ابوالحسنی» گفته است: «حجم تخلفات در حوزه چاپ قابل توجه است؛ در حوزه کتاب عمده تخلفات در چاپ مربوط به تغییرات جغرافیایی و جعل نقشه‌های جغرافیایی است. سفارشاتی از اقلیم کردستان و عراق پذیرفته می‌شود که جعلیاتی در آنها وجود دارد. برای نمونه نقشه‌های جعلی از کردستان عراق و ایران چاپ می‌شود که در آن تمامیت ارضی ایران زیر سؤال رفته است.» اما بخش قابل تأمل‌تر ماجرا، این است که چاپ این کتاب‌ها و نقشه‌های جعلی بیخ گوش وزارت ارشاد اتفاق می‌افتد! در حالی که این وزارت‌خانه در سال‌های اخیر نظارت بر چاپخانه‌ها را به دست خودش گرفته و با این حجم عریض و طویل تشکیلات، این اتفاقات نباید رقم بخورد؛ اما کار چاپخانه‌های غیرمجاز و مجاز، به جایی رسیده که به گفته رئیس اتحادیه چاپخانه‌داران تهران، تخلفات‌شان فراتر از چاپ لیبل‌های دارویی و غذایی رفته و حالا تمامیت ارضی ایران را نشانه گرفته است. افسارگسیختگی دشمنان داخلی و خارجی و اصرار همیشگی آنها برای تحریف تاریخ و مصاحبه تمامیت ارضی ایران، موضوع جدیدی نیست و از ایں به بعد هم ادامه دارد؛ اما مهم این است که ما چطور با این تلاش مذبوحانه و حماقت‌بار مواجه شده‌ایم و آیا بعد از این هم با همین دست‌فرمان حرکت خواهیم کرد؟! اینکه برای نمونه دستگاه دیپلماسی کشورمان در مقابل رفتارها و گفتارهای برون‌مرزی و اصرار بر تحریف تاریخ چه کرده و چه می‌کنند، موضوعی این چند خط نیست؛ اما واقعیت این است که مدیران فرهنگی و هنری و فعالان این حوزه، تاکنون به جای مواجهه فعالانه با این تلاش نرم ضدایرانی، منفعلانه و گاهی به شدت خنثی عمل کرده‌اند؛ اوج این انفعال هم به همین ماجرای تلخ اخیر برمی‌گردد که در پایتخت ایران اسلامی، نه ده جلد و بیست جلد، بلکه ۲۱ هزار جلد کتاب برای جعل عنوان «خلیج فارس» و فتنه‌افکنی میان کشورهای منطقه چاپ می‌شود و تازه مسئولان وزارت ارشاد وعده تشدید نظارت بر چاپخانه‌ها را می‌دهند! انفعال مدیران فرهنگی در سطوح کلان و متوسط کشور در مقابل این قبیل تحركات مسموم و نبود مواجهه به موقع، عمیق و هنرمندانه با آن، کار را به جایی خواهد رساند که خدای نکرده تا چند صباح دیگر، هم تمامیت ارضی ما را تحریف خواهند کرد و هم شخصیت‌های ملی مردم ایران زمین را به نام خود مصادره خواهند کرد. حوزه کتاب و ادبیات، تئاتر، سینما و هنرهای تجسمی امروز باید میدان‌دار یک حرکت تهاجمی و فعال برای بازنمایی حقایق تاریخی و جغرافیایی این سرزمین بشوند و در این میان، مدیران و مسئولان حوزه فرهنگ و هنر هم از خواب غفلت بیدار شده و حامی این حرکت شوند.

قبیله عشق

به استقبال لقاء الله

وقتی به جبهه می‌خواستست برود تقالٰی به قرآن زده بود، آیه شریفه «مَنْ كَانَ يَرْجُوا لِقَاءَ اللَّهِ فَإِنْ أَجَلَ اللَّهُ لَآئِتَ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ» آمده بود؛ یعنی کسی که لقاء خداوندی را آرزومند است، قطعاً بداند اجل الهی در پیش روی اوست و او شنوای داناست، پس از این تقالّ با خانواده، همسر و فائزه تازه به دنیا آمده‌اش خداحافظی تمام عیار کرد و می‌دانست که بر اساس نوید قرآن کریم لقاء الهی را در پیش دارد و دیگر بر نمی‌گردد! او دیگر از دنیا رخت بر بسته بود و روحش هر لحظه در انتظار وعده دیدار حضرت حق جل و علا بود. نمی‌دانم چند روز شده بود که به جبهه آمده بود؛ اما خدا خواست که شب قبل از شهادتش او را ببینم. من درآن زمان در تیر ماه ۱۳۶۱ به عنوان تخلیه گر مجروح به منطقه عملیاتی رمضان در شلمچه خوزستان اعزام شده بودم و در کنار یک بیمارستان صحرایی در خط مقدم جبهه بودم که ناگهان دیدم شهید جلال افشار برای بازدید از مجروحان و وضعیت بیمارستان صحرایی به آنجا آمد؛ اما چه جمالی داشت! چغیهای بر سر گذاشته بود و سیمایش، مانند ماه می درخشید و کاملاً با دفعات قبیل که او را می‌دیدم، تفاوت داشت. همیشه چهره و محاسن زیبایی داشت؛ اما آن شب جمالش وصف‌ناپذیر بود، نمی‌دانستم که او در آستانه شهادت است! تا اینکه غروب فردایش ۱۳۶۱/۴/۲۴ شهید افشار برای اقامه نماز با زبان روزه ندای اذان سر می‌دهد و در حین گفتن اشهد ان محمدا رسول‌الله(ص) ترکشی به او اصابت می‌کند. من در بیمارستان صحرایی بودم که ماشین آمبولانس خاکی استتار شده‌ای به سرعت از راه رسید و مجروحی را تخلیه کردند و بر برانکارد گذاشتند. ناگهان با تعجب دیدم جلال افشار است و ترکش به پهلوی او اصابت کرده بود و خون به شدت جاری است. هنوز از هوش نرفته بود و لبانش با اذکار الهی تکان می‌خورد و هیچ آه و ناله‌ای هم نمی‌کرد، بلافاصله چند واحد خون تزریق کردند و لحظاتی بعد بالگردی هم برای انتقال مجروحان به اهواز رسید؛ ولی ظاهرا به بیمارستان نرسیده از شدت خونریزی جان به جان آفرین تسلیم می‌کند و به لقاء الهی که شیفته‌اش بود، می‌رسد.

به نقل از مرتضی نجفی قدسی

جلال افشار ۶ مهر ۱۳۳۵، در شهرستان اصفهان چشم به جهان گشود. پدرش محمد، کارگر بود و مادرش علزا نام داشت. تا پایان دوره کارشناسی در رشته علوم دینی درس خواند. سال ۱۳۵۹ ازدواج کرد و صاحب یک دختر شد. به عنوان پاسدار در جبهه حضور یافت. ۲۴ تیر ۱۳۶۱، با سمت مربی عقیدتی در شلمچه بر اثر اصابت ترکش به شکم شهید شد. مزار او در گلستان شهدای زادگاهش واقع است.

نقاب‌هایی که کنار رفتند

این سردار بزرگ سپاه می‌گفت: «مردم به اعمال من و امثال من نگاه نکنید، سپاه بهشت است که استشمام می‌شود. سپاه معراج شهادست .سپاه، معراج مجاهدین است. سپاه محبوب امام(ره) است. امام(ره) نگاه کرد به سپاه و گفت: «من دست شما را می‌بوسم که دست خدا بالای آن است و اگر سپاه نبود، کشور نبود. بهتر است دم فرو بندم و خاضعانه و خاشعانه عرض کنم: السلام علیک یا خاصه اولیاءا... در جمع سپاه، در میان سپاه، هزاران اولیای خاص خدا قرار دارد که ما آنها را نمی‌شناسیم.»

تأسیس سپاه به فرمان امام، منشأ دو تحول بزرگ شد؛ یکی تغییر معادلات مقاومت و ایستادگی در مقابل جبهه دشمنان در دوران هشت سال جنگ تحمیلی و تحول دوم، تثبیت نقش سپاه پاسداران انقلاب در کنار سایر نیروهای مسلح، در جهت پاسخ به نیازهای امنیتی و دفاعی در مقابل جریان‌های تهدیدکننده‌بود.

ضمن اینکه سپاه پاسداران نقش پررنگی در دکترین دفاعی مبتنی بر قدرت بازدارندگی و پاسخ‌دهی سخت به متجاوزان برعهده دارد و این نهاد نقش راهبردی و تعیین‌کننده خود را در عرصه مقابله با تهدیدات امنیتی و نظامی در بیرون از مرزهای ایران هم اثبات کرده است. پایان سیطره داعش بر سرزمین‌های اسلامی، عملیات‌های موشکی برون مرزی سپاه، دستگیری تفنگداران آمریکایی در خلیج فارس، تقویت یگان موشکی، محورمیت‌زدایی با تلاش سپاه، تغییر نیروی هوایی به نیروی هوافضا از جمله اقدامات سپاه پاسداران انقلاب اسلامی است که دشمنان تاب دیدنش را ندارد و برای اینکه مردم ایران این حجم از پیشرفت را نبینند، شبانه‌روز در رسانه‌های خود سعی در پرده انداختن بین این اقدامات و نگاه مردم دارند؛ اما نمی‌دانند و نخواهند هم دانست که «يُرِيدُونَ أَن يُطْفِئُوا نَارَ اللَّهِ بِأَقْوَاهِمَ وَيَأْتِيَ اللَّهَ إِلَّا أَن يُمِزَّ نُورُهُ وَ لَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ» آنها می‌خواهند نور خدا را با دهان خود خاموش کنند؛ ولی خدا جز این نمی‌خواهد که نور خود را کامل کند، هر چند کافران ناخشنود باشند.

سنگ‌بنایش را گذاشت. به قول حاج قاسم «در میان سپاه، هزاران اولیای خاص خدا قرار دارد که ما آنها را نمی‌شناسیم.» نهادی که در دوران سخت و جانکاه دهه پنجاه سر بلند بیرون آمد و در دوران جنگ و ترور و تحریم خوش درخشید و در مواقع بحرانی و بلایای طبیعی یار و همراه و همدرد مردم بود، قواره‌ای بزرگ‌تر از آن دارد که کشورهای اروپایی بخواهند با تروریست اعلام کردن آن لکه‌ای بر دامن پاک او بنشانند. این قبیل اقدامات رسوایان و جهان‌خواران عالم تف بالای سر است که آخرالامر به روی صورت خودشان خواهد نشست.

سپاه از خود مردم است، نهادی که حاج قاسم، این فرمانده تکرارنشدنی آن را این‌طور روایت می‌کند: «سپاه بهشت است وا... نه به عنوان اینکه من یک سپاهی‌ام، گرچه من از ارادتمندان سپاه هستم. سپاه که امروز در بعضی جاها مورد آماج تهمت و افترا به دلیل دفاع از انقلاب هست، در کنار دیگر نیروهای مسلح پیوسته در دفاع از ملت و پیوسته در دفاع از این انقلاب، سینه خودش را سپر کرده و در تقدیم فرماندهان، خودش را در صف اول شهادت و در معرض شهادت قرار داده، سپاه مجموعه‌ای از منتظران شهادت است.»

نهاد دید که دشمنان چشم دیدن‌شان را ندارند و یکی پس از دیگری در فهرست تحریم قرار می‌گیرند. عصبانیت دشمنان از سپاه به حدی است که در این چند ماه اخیر وقتی کشورهای اروپایی، سبیزشان در برابر این نهاد انقلابی مقتدر محکوم به شکست شد و تمام اهداف و انگیزه‌های شوم‌شان به یکباره مهار شد، می‌خواستند از روی استیصال و عصبانیت سپاه پاسداران انقلاب اسلامی را تروریست اعلام کنند. البته این اقدام‌شان تنها به مصوبه بلاثر پارلمان اروپا محدود نیست. آنها طی سه ماه و نیم گذشته بارها فرماندهان نظامی کشورمان را تحریم کردند و در طول بیش از چهاردهه از حیات نظام اسلامی هر کجا که از اقتدار و صلابت سپاه به ستوه آمدند، در مقابلش صف کشیدند و سعی کردند در افکار عمومی با طرح بهانه‌ها و ادعاهای واهی و تبلیغاتی بر هویت درخشان مدافعان امنیت و استقلال کشور خدشه وارد کنند.

کسی که در مقابل خورشید می‌ایستد تا کسی از نور آن بهره نبرد، خود را رو سپاه کرده و حماقت خودش را بیشتر آشکار کرده است. نور سپاه و شهدای آن برای محبوبیت جهانی او کافی است. هر یک از شهدای سپاه نماد همان سپاهی هستند که امام خمینی (ره)

بازیگری پهلوی در دامن عراق

بودند. «احمدعلی مسعود انصاری» از اعضای دربار پهلوی و اقوام نزدیک فرح دیبا در این باره می‌گوید: «زمانی که آمریکا بودم، عراق به ایران حمله کرد. پس از آغاز جنگ، فرح به من زنگ زد و گفت: «چرا تیمسار اویسی (فرمانده نیروی زمینی ارتش در دوران پهلوی) نمی‌رود؟ به او بگویید برود!» آنجا تازه فهمیدم قرار این بوده که عراق به ایران حمله کند، قسمتی از خاک ایران را بگیرد، سپس اویسی آن قسمت را از عراقی‌ها تحویل بگیرد. آنجا «ایران آزاد» نام بگیرد و ارتشی‌های وابسته به شاهنشاهی به اویسی بپیوندند و نظام جمهوری اسلامی سقوط کند. به هر حال، اویسی این کار را انجام نداد. اویسی پیش از آغاز جنگ به همراه تیمسارهایی از ارتش سفرهای متعددی به عراق و آمریکا داشت و نقش زیادی در ضعیف نشان دادن ایران داشت. در واقع، همان کاری که احمد چلبی در مورد عراق انجام داد و آمریکا را تحریک کرد که به عراق حمله کند، اویسی در رابطه با ایران انجام داد. اویسی حدود ۱۷ میلیون دلار از عراق پول دریافت کرده بود و از فرح ۸۰۰ هزار دلار.»

مرز-رخ داد که سه تا پنج روز بیشتر دوام نداشت. همین تحریکات مرزی سبب معاهده الجزایر بین ایران و عراق شد. معاهده‌ای که عمر کوتاهی داشت و پس از پیروزی انقلاب اسلامی با تشویق آمریکا نقض شد؛ نقضی که علت روشنی داشت: حمله به ایران. حال خاندان پهلوی با تمام کینه در زمین کشوری قرار گرفته که تا چند سال پیش شاخ به شاخ هم

کند و عراق هم سعی می‌کرد از طریق جذب تیمور بختیار و استقرار او در مرز ایران جو ایران را بی‌ثبات و متشنج کند. این تنش‌ها به قدری حساس شده بود که «اسدالله علم» در خاطراتش به صراحت عنوان می‌کند، می‌خواستیم در عراق کودتایی انجام بدهیم که ناکام ماند. متعاقب این تنش‌های سیاسی، درگیری‌های مرزی پرآکنده‌ای – در حد تیراندازی‌های هوایی در

آب‌ا خاندان پهلوی پس از سقوط مقتضح‌شان، دست از سر کشور برداشتند و در آن سوی مرزها راه خود را گرفتند و پشت سرشان را نگاه نکردند؟ این پرسشی است که پاسخ آن را باید پس از یک سال و نیم از زمان فروپاشی سلطنت پهلوی در ایران و یک ماه و نیم پس از مرگ محمدرضا پهلوی در قاهره، یعنی در زمان حمله صدام، رئیس‌جمهور رژیم بعث عراق به مرزهای ایران پیدا کرد.

نکته‌ای که باید دانست، این است که سابقه تنش‌های مرزی بین ایران و عراق تنها معطوف به دوران پس از پیروزی انقلاب نیست؛ بلکه آهنگ این اختلافات از خرداد ۱۳۴۷ (دوران تنش بین ایران و عراق) نواخته شد و منجر به پاکسازی کامل ایرانیان مقیم عراق از سوی حزب بعث در اواخر دهه ۱۳۴۰ شد و تعداد زیادی از ایرانی‌ها از عراق به ایران برگشتند.

این درگیری‌های مرزی بین سال‌ ۱۳۴۸ تا ۱۳۵۳ ادامه داشت؛ یعنی رژیم پهلوی به روش‌های گوناگون سعی می‌کرد در عراق (از طریق کردها) درگیری ایجاد

کتابخانه

اسناد آغشته به خون

فهمید که نوشته شده: متجاوزان باید بدانند که برای هر حشره‌ای حشره‌کشی است که توان نابودی‌اش را دارد هر تعداد که باشند. عراق این حشره‌کش‌های نابودکننده را در اختیار دارد.» سلاح‌هایی که شرکت‌های خونخوار آمریکایی ساخته بودند و به دست مزدوران بعثی رسیده بود.

پشت پرده حامیان ارتش عراق در جنگ با ایران در اختیار خوانندگان قرار بدهد. البته تنها به همین اسناد و مدارک اکتفا نکرده و مناسبات سیاسی ظالمانه و ریاکارانه آمریکا را نیز آشکار می‌گرداند. اسناد موجود در این کتاب از این منظر می‌تواند مهم باشد که چرا و چگونه آمریکا و عراق به یکدیگر نزدیک شدند و متقابلاً ایران و آمریکا از هم دور. اسناد آرشیو ملی آمریکا می‌تواند منبع خوب و تازه‌ای برای روشن شدن زوایای مبهم جنگ ایران و عراق، به‌ویژه بررسی کاربرد سلاح‌های شیمیایی در جنگ از سوی عراق باشد. در قسمتی از کتاب می‌خوانیم: «عراق اعلامیه‌ای را پخش می‌کند که نشان از حمله بزرگ ایران به مراکز جمعیتی عراق است. در اعلامیه آمده است که عراق توان خود را محدود به دفاع استاتیک نمی‌کند و مجبور است حملات شدیدی به قلمرو داخلی ایران داشته باشد و احتمالاً از سلاح شیمیایی استفاده خواهد کرد. این را از انتهای اعلامیه می‌شود

کرد. این همکاری به قدری محکم بود که می‌شود رد آمریکا را در ابتدا، میانه و انتهای جنگ تحمیلی دید؛ اما نیروهای انقلابی و غیور ایران با شجاعت و صلابت‌شان چنان سیلی محکمی به گوش آمریکا زدند که از شدت درد در سال‌های آخر جنگ، آمریکا در خلیج فارس خود دست به کار شد و به‌طور مستقیم با ایران مقابله کرد. علی‌ای حال، دانستن ابعاد جامع و کامل جنگ و دست‌های پشت پرده آن نیاز مبرم این روزهای ماست. به گونه‌ای که رهبر معظم انقلاب در این خصوص فرمودند: «مردم کشورهای اروپایی و آمریکا باید بدانند که دولت‌های‌شان چه بر سر مردم ایران آوردند و چگونه به صدام جنایت‌کار کمک کردند برای اینکه در جنگ پیروز شود یا در جنگ علیه ایران قوت بگیرد.»

کتاب «اتحاد شوم» که نویسنده‌گی خانم «جوئیس بتل» و ترجمه «مجید کریمی» سعی دارد با مدارک و اسناد کشف شده از آن دوران، درک بهتری از

گزارشی از مراسم یازدهمین سالگرد عروج سردار حاج احمد سیافزاده

گرامی داشت ۱۶ سال مجاهدت

علیرضا جلالیان

دبیر گروه سپاه

یازده سال پیش درست در شب وفات برترین خلق عالم، نبی مکرم اسلام و شهادت امام حسن مجتبی(ع) روح سردار بزرگ اسلام حاج احمد سیافزاده به ملکوت اعلی پیوست؛ سرداری که به زعم همه همسنگران‌ش بشاش، شاداب و قیراق بود. هشت سال در دفاع مقدس جنگید و هشت سال بعدش هم در مأموریت زینت‌وار روایت دفاع مقدس حضور پررنگ و پرانگیزه داشت و جنگ را خودش برای جوانان روایت کرد تا در تاریخ ثبت شود.

حالا در شام شهادت امام علی النقی الهادی(ع) یاران و همراهان و جوانان رهرو خط انقلاب اسلامی در باغ موزه انقلاب اسلامی و دفاع مقدس جمع شدند تا یاد و نام او را گرامی بدارند. اتفاقاً کتابی هم از او در این مراسم رونمایی شد، جنگ ۱۶ ساله، او ۱۶ سال جنگید.

سردار دریادار علی فدوی، جانشین فرمانده کل سپاه در این آیین درباره مرحوم حاج احمد سیافزاده گفت: «ایمان، باور به وعده‌های الهی و شور و نشاط و با ابتکار عمل کار کردن از مشخصه‌های شهید سیافزاده بود. البته این مشخصه نزد بسیاری از رزمندگان وجود داشت و همین مزیت‌ها سبب حفظ انقلاب اسلامی شد.»

وی افزود: «چند روز دیگر چهل و چهار سالگی انقلاب اسلامی تمام می‌شود و وارد ۴۵ سالگی عمر انقلاب می‌شویم. حال آیا شما در تمام این سال‌ها یک روز را به یاد دارید که جبهه باطل دشمنی خود را با مردم ایران انجام نداده باشد؟ این درگیری ۴۴ سال است ادامه دارد و خواهد داشت.»

سردار فدوی ادامه داد: «به لحاظ توانمندی‌های مادی و دنیایی اعم از اقتصادی، نظامی و رسانه‌ای حتی هم اکنون نیز نسبت به دشمن بالاتر نیستیم؛ ولی طی سال‌های بعد از پیروزی انقلاب اسلامی در ایران، آمریکایی‌ها حتی یک پیروزی هم به دست نیاورده‌اند و اگر این گونه بود، با استفاده از قدرت رسانه‌ای خود گوش دنیا را کر کرده بودند.»

وی با تأکید بر اینکه نتایج را خداوند مشخص می‌کند، البته به شرط آنکه تکالیف الهی را انجام دهیم، اضافه کرد: «در تمام این‌ن روزها، یک روز

هم نبوده که خبیثان عالم علیه انقلاب اسلامی ایران جنگ و توطئه نکنند. برای نمونه، روزهای گذشته آنها جنگ کاملی را علیه ما انجام دادند، چون فکر می‌کردند بر ذهن جوانان تأثیر گذاشته‌اند و می‌توانند آنها را مقابل انقلاب اسلامی قرار دهند، ولی همچون گذشته به اشتباه محاسباتی افتادند.»

جانشین فرمانده کل سپاه افزود: «همه تکالیفی که خداوند مشخص کرده، قبلاً توانایی‌های بالاتر از آن را به انسان‌ها داده است. بنابراین، چنانچه انسانی اراده کند، می‌تواند تمام وعده‌های خداوند را عملی کند. در سال بیش از ۷۰ هزار مراسم گرامیداشت شهدا در کشور برگزار می‌شود. این یعنی هنوز جوانان به دنبال زنده نگاه داشتن یاد و نام شهدا هستند و اینکه راه آنها را ادامه دهند.»

وی با اشاره به شأن نزول مراسم، که بزرگداشت مرحوم سردار سیافزاده است، گفت: «آقا درباره

حاج قاسم تأکید داشتند که از او چهره غیر قابل دست یافتن نسازیم؛ چون حاج قاسم یکی از ما بود و در میان ما و حاج قاسم شدن قابل دسترس است. ما باید با الگوسازی از امثال حاج قاسم یا مرحوم سیافزاده که او هم در جنگ نمونه بود و هم بعد از جنگ در مأموریت خود واقعاً تلاش و پشتکار داشت، به جوانان‌مان بگوییم او این چنین شد، شما هم می‌توانید این چنین باشید.»

هشت سال حضور در جنگ، هشت سال تربیت راویان جنگ

پسر سردار حاج احمد سیافزاده هم در این مراسم گفت: «سردار سیافزاده در طول عمر خود مجاهدت کرد. ما طی ۱۱ سال حدود ۱۵۰ سخنرانی این شهید را جمع‌آوری کردیم؛ اما جای یک کتاب مدون خالی بود که پنج شش سال قبل با نویسندگی سعید علامیان، این کتاب نوشته شد.»

وی افزود: «سردار سیافزاده هشت سال در جنگ بود و هشت سال هم راویان جنگ را تربیت کرد.»

گفتنی است، در این مراسم، کتاب «جنگ شانزده‌ساله» نوشته سعید علامیان رونمایی شد.

علامیان پس از رونمایی کتاب، گفت: «این کتاب روایت محکمی دارد. سردار سیافزاده هیچ گاه صحنه‌های انقلاب را ترک نکرد و تمام نوشته‌های این کتاب مستند و محکم است.»

نقل خاطره هم‌رزمان و فرماندهان دوران دفاع مقدس، دیگر بخش این مراسم بود.

بزرگداشت شهید حسن باقری و ۴ هزار و ۳۶ شهید اطلاعات سپاه

انتشار ۲۵۴ عنوان کتاب

چهلمین سالگرد شهادت سرلشکر پاسدار حسن باقری و شهدای اطلاعات و عملیات سپاه برگزار شد.

به گزارش صبح صادق سردار «محمد تولایی» معاون هماهنگ‌کننده سازمان اطلاعات سپاه در حاشیه چهلمین سالگرد شهادت سرلشکر پاسدار شهید حسن باقری و شهدای اطلاعات سپاه، اظهار داشت: «روز نهم بهمن روز شهادت شهید باقری، «روز شهدای اطلاعات سپاه پاسداران» نام‌گذاری شده است.» وی با اشاره به اهمیت اطلاعات در دفاع مقدس، گفت: «در زمان آغاز جنگ تحمیلی، سپاه هیچ تجربه‌ای در زمینه مبارزه با دشمن خارجی نداشت و به همین دلیل بخش اطلاعات و سایر ساختارها باید تأسیس می‌شد. بر همین اساس، وقتی حسن باقری وارد جبهه می‌شود، به واسطه خلأ موجود در زمینه اطلاعات، اقدام به تأسیس مجموعه اطلاعات و جمع‌آوری اطلاعات می‌کند.»

وی گفت: «بزرگداشت شهید حسن باقری و ۴ هزار و ۳۶ شهید اطلاعات سپاه فرصتی برای گرامیداشت یاد و خاطره این شهدای بزرگ و این خلاقیت‌ها در دفاع مقدس است.» گفتنی است، سخنران این مراسم سرلشکر

نشست مشترک ایران خودرو و دانشگاه جامع امام حسین(ع)

آمادگی برای اقدامات مؤثر در مسیر توسعه صنعتی

مدیران ارشد گروه صنعتی ایران خودرو و مدیران و مسئولان دانشگاه جامع امام حسین(ع)، طی نشستی درباره عقد قرارداد و اجرایی‌سازی تفاهم‌نامه منعقد شده ۹ آذر، در زمینه بهره‌مندی از توان دانشگاه در مسیر توسعه صنعت خودرو و بحث و تبادل نظر کردند. بر این اساس، در تعامل دوسویه با دانشگاه، همکاری در موضوعات گوناگون، از جمله توسعه محصول، منابع انسانی، لجستیک، IT، ارتباطات و تحقیقات موتور در دستور کار قرار دارد و با توجه به باز دیدهای صورت گرفته مدیران گروه صنعتی ایران خودرو از این قسمت‌ها و مؤسسات گوناگون این دانشگاه و امکان بهره‌برداری از این ظرفیت‌ها و آزمایشگاه‌های مجهز و به‌روز تست موتور، بستر اجرای پروژه‌های توسعه‌ای ایران خودرو در زمان کوتاه‌تری فراهم خواهد شد.

کسب عنوان فرمانی تیم فوتسال نمایندگی ولی فقیه در سپاه حضرت ابوالفضل (س) در مسابقات سپاه استان لرستان

به همت معاونت سیاسی و میزبانی دانشکده فرهنگ و ارتباطات

برگزاری کارگاه تخصصی شناخت لابی‌های مؤثر در آمریکا

کارگاه تخصصی آشنایی با لابی‌های تأثیرگذار در ایالات متحده آمریکا با حضور کارشناسان حوزه‌های گوناگون این موضوع در دانشکده فرهنگ و ارتباطات مجتمع آموزش عالی شهید محلاتی(ره) برگزار شد. به گزارش صبح صادق، در روز اول، سه نشست با موضوع لابی‌های صهیونیستی(فلسفه شکل‌گیری و پیشینه تاریخی) با ارائه دکتر «حسین ربیوران»، لابی ارامنه با ارائه دکتر «حسین احمدی» و شخصیت‌شناسی چهره‌های تأثیرگذار صهیونیست در آمریکا با ارائه دکتر «مهتدی» برگزار شد. روز دوم این کارگاه با گفت‌وگو و مباحثه آزاد با حضور دکتر علیرضا کوهکن، استادیار روابط بین‌الملل دانشگاه علامه طباطبایی همراه بود و در ادامه دو مقاله علمی با موضوع افول هژمونی آمریکا در راستای همایش بین‌المللی تبیین اندیشه‌های دفاعی امام خاتمه‌ای(مدظله‌العالی) ارائه و مورد نقد و بررسی استادان ناقد و اعضای کارگاه قرار گرفت.

۱۵

پاسدار

شماره ۱۰۸۰ | دوشنبه ۱۰ بهمن ۱۴۰۱

صداقت

روی خط

مسئولان ستون روی خط را بخوانند!

۰۹۱۳۰۰۰۴۱۰۸ شیطانک‌ها همیشه پیرو شیطان بزرگ هستند. پارلمان اروپای بی‌تمدن و بی‌فرهنگ با گنجاندن نام سپاه پاسداران قهرمان در سپاهه خودساخته سازمان‌های تروریستی و حمایتش از منافقین ددمنش اراهیسی اوج کفتارمنشی خود را نمایان ساخت. صد البته باید پاسخ قاطع و دندان‌شکن هم از ایران سراقراز دریافت کنند.

۰۹۱۹۰۰۰۷۹۴۱ پیشنهاد می‌شود در استان‌های کشور به ویژه استان محرومی، چون زنجان سامانه پیامکی بسا نظارت استاندارد ایجاد شود تا با دریافت گزارش مردمی، مشکلات شهری، مانند خرابی آسفالت، نبود روشنایی، تبعیض گذاشتن بین مردم در بعضی ادارات مانند شهرداری و...

۰۹۱۲۰۰۰۸۹۴۹ خودروسازان متأسفانه با

عدم تولید و عرضه وانت که برای امور کسب و کار جامعه و نیز بسترساز اشتغال‌زایی است، موجب افزایش سرسام‌آور قیمت آن شده‌اند که این سیاست و چرخه غلط نیازمند عاجل نظارت متولیان و نمایندگان مجلس و... است.

۰۹۳۰۹۲۰۰۰۰۲۲۸ بسا سلام، چرا از زوج‌های پاسدار جوان حمایت نمی‌شود؟ برخی نواحی مقاومت منازل سازمانی دارند، اما اگر با اولویت به این افراد داده شود، بخشی از مشکلات آنها حل خواهد شد.

۰۹۱۲۰۰۰۸۳۸۶ باسلام و عرض خسته نباشید خدمت دست‌اندرکاران هفته‌نامه صبح صادق، لطفاً فونت خط‌ها را بزرگ‌تر کنید تا بهتر قابل رویت و خواندن باشد.

۰۹۱۴۰۰۰۲۱۵۸ سلام. چرا وزارت آموزش و پرورش تطبیق مجوز فعالیت مهدهای قرآنی و پیش‌دستانی بسیج جامعه زنان را نمی‌دهد؟/استان آذربایجان غربی **۰۹۱۴۰۰۰۰۴۲۷** با عرض سلام و خسته نباشید. چرا با پول شارژ کارت‌های اتکا نمی‌توان وسایل و لوازم خانگی خرید؟ لطفا این مشکل را حل کنید. با تشکر

۰۹۱۴۰۰۰۰۹۸۶۲ با سلام و عرض ادب، لطفاً مسئولان محترم نیروهای مسلح سقف وام‌های پرداختی به کارکنان خود را افزایش دهند با وام‌های ده و بیست میلیون دیگر نمی‌توان مشکلی را حل کرد.

۰۹۱۵۰۰۰۸۸۱۲ برای فرزندآوری باید در هزینه پوشک و شیرخشک به خانواده‌ها کمک کنید نه اینکه هر روز جلسه و نامه، آخرشم ده تومن وام! **۰۹۱۲۰۰۰۰۹۷۱** چرا استان البرز یک بیمارستان مجهز برای پاسداران ندارد؟ ما برای امورات پزشکی باید به بیمارستان بقیه‌الله تهران مراجعه کنیم.

۰۹۱۴۰۰۰۲۹۷۲ چرا تطبیق دوره‌های تکاوری و رزم در برف بسیجیان که ۸۹ زده نمی‌شود، می‌گویند باید کد ۱۱۱ باشد.

۰۹۱۴۰۰۰۰۱۱۵۳ لطفاً وام مسکن کدهای ۸۹ ورودی‌های ۸۹ را پیگیری کنید. با تشکر از صبح صادق

۰۹۱۰۰۰۰۸۴۵۰ من همیشه مطالب روی خط را دنبال می‌کنم. لطفاً دغدغه‌ها را به گوش مسئولان برسانید و مسئولان هم این ستون را بخوانند و بدون پاسخ رها نکنند. با تشکر

۰۹۱۹۰۰۰۷۹۴۱ یک سامانه پیامکی در استان‌ها برای رسیدگی به مشکلات مردم وجود ندارد! هر بار موقع اغتشاش می‌گویند باید به حرف مردم گوش داد، ولی بازهم فراموش می‌شود. مثل ۱۱۰ پلیس که واقعاً پاسخگوست.

۰۹۱۹۰۰۰۷۹۴۱ این همه می‌گویند کلانشهرها آلوده است، باز هم کارخانه یا طرح‌ها و پروژه‌های جدید را در اصفهان افتتاح می‌کنند؟

۳۰۰۰۹۹۰۰۳۳

سامانه پیامکی هفته‌نامه صبح صادق

صداق

هفته نامه

سیاسی، فرهنگی و اجتماعی
صاحب امتیاز
معاونت سیاسی نمایندگی ولی فقیه در سپاه
مدیرمسئول:یدالله جوانی
سردبیر:علی حیدری

شورای سیاست گذاری:
علی قاسمی،سیامک باقری،سعدالله زارعی،
عزیز غضنفری،فرهاد مهلوی،مهرداد سعیدی،
فتح الله پریشان،احد کریم خانی،حسین عبداللهی فر
دبیر تحریریه:سیدفخرالدین موسوی
نگارش و ویرایش:محبوبه حاجی آقایی
صفحه آرا:علی اکبر هدایتی
عکاس:حامد گوردزی
ناظر چاپ:سعید قاسمی
چاپ: مرکز چاپ سپاه: ۳۸۵۲۲۴۴۶(۰۲۱)
تلفن: ۷۷۴۶۰۱۰۰و ۷۷۴۶۰۱۰۱ (۰۲۱)
ssweekly.ir
@ssweekly
info@ssweekly.ir
نمابر: ۷۷۴۸۸۴۲۶
سامانه پیامک: ۳۰۰۰۹۹۰۰۳۳

شماره ۱۰۸۰ | دوشنبه ۱۰ بهمن ۱۴۰۱

کتیبه سبز

نوبهار عشق

«حسنت به اتفاق ملاحت جهان گرفت

آری به اتفاق جهان می توان گرفت»

حافظ

آبی که خاک کشور ما در میان گرفت
خاکش جواهری است که در پرنیان گرفت
بنشان غبار فتنه که این نوبهار عشق
چون ابر انقلاب به سر سایبان گرفت
جان بخش بود باد بهارش به کوه و دشت
هر جا گذشت سبزه بجنبید و جان گرفت
سیمرغ دین به کوری اسفندیار کفر
پرورد رستمی که کمین و کمان گرفت
خواهم شدن به نعره، به خاک حکیم طوس
کان ژنده پیل زنده شد و هفت خوان گرفت
این «رهبر کبیر»، «خمینی بت شکن»
خط امان خود از «امام زمان» گرفت
سر پنجه «ولی» است کزین آستان برو
بیخ گلوی فتنه آخر زمان گرفت
طفلانه رفت بر در میخانه «شهریار»
اما پیاله از کف پیر مغان گرفت

شهریار

کشکیات

یواش انقلاب کن!

اندر احوالات خاندان بهلوی

«صبح است ساقیا قدحی پر شراب کن»
صبحانه خورده یا که نخورده شتاب کن
در خاندان سلطنت اینها گناه نیست
ما را ببر به میکده کاری ثواب کن
هملدرد مردمیم و سایه حق بر زمین ولی
ما را همیشه شاه همایون خطاب کن
ما را چه غم که نان به رعیت نمی رسد
از بهر شام ماهی و میگو کباب کن...
ما را خوش است خوردن و گشتن ز جیب خلق
ملت کمی بخواب، یواش انقلاب کن
عمری به پای آرزوی شاه بودنم
حداقل مرا تو وکیل انتخاب کن
در خواب خورخور است و به بیداری ام خمار
عمر مرا که جزو نوادر حساب کن
مادل به کدخدای جهان بسته ایم پس
با انقلاب خواب مرا کم خراب کن

شاعرباشی و شرکا

صبحانه

بخشش

بزرگ ترین آرامش درونی از توسعه عشق و محبت می آید. برای رها شدن از زخم های زندگی گاهی باید رها کرد و بخشید. تا زمانی که هر صبح چشمان خود را با کینه باز کنیم و خاطرات تلخ و ازنده نگه داریم و در ذهن خود هر روز محاکمه راه بیندازیم، رنگ آرامش را نخواهیم دید. گاهی، چشم ها را باید بست و از کنار تمام بد بودن ها گذشت تا آرامش فکر و روح به انسان بازگردد.

تلخند

جنایات هولناک رژیم صهیونیستی در جنین فلسطین – کارتونیست: رحما / ترکیه

داستان

نور

بود. ناخودآگاه خودم را در آینه برانداز کردم. دکتربلخند شیرینی به لب داشت. چند نکته را بررسی و تاریخ عمل را مشخص کرد. بعد آرام و مهربان به رایانه روی میزش اشاره کرد و گفت: «به به! بین من چهره شما رو با این نرم افزار طراحی کردم بین خوشتر میاد؟»

به تصویرم خیره شدم... آیا این همانی بود که دوست داشتم ببینم؟ همانی که مدت ها توی ذهنم تصویرش را مجسم می کردم؟ صدای گریه های دخترک معصوم توی گوشم بود، تصویر مادر نگرانش و حرف هایی که تنم را لرزانده بود.

بدون اینکه چیزی بگویم از دکتر تشکر کردم و بیرون رفتم. چیزی در وجودم جوشید. حسیمادرانه و عجیب! به سمت زن رفتم. دخترش را که حالا در خواب شیرین فرو رفته بود، نوازش کردم. شماره حسایش را همانجا با اصرار گرفتم و همه پول عمل را به حسابش ریختم. آسوده از در مطب بیرون رفتم. احمد تازه از آسانسور بیرون آمده بود. با تعجب نگاهم کرد.

شیرینی کاری که کرده بودم، قلب هر دوی مان را پر از نور کرده بود.

فکر نمی کردم عمل زیبایی این همه مشتاق داشته باشد. دستی روی سر دخترک کشیدم. برای سرگرمی و گذر وقت مشغول بازی با او شدم، اما دخترک حوصله نداشت. رنگ زرد صورتش لبخندش را بی رمق کرده بود. شاید از شلوغی مطب کلافه شده بود. از دختر کوچولو ناامید شدم و با هیجان از مادرش پرسیدم تصمیم دارد مثل من بینی اش را عمل کند؟ زن مثل بمبی منفجر شد. اشک توی چشمش جوشید. انگار منتظر گوشی شنوا بود تا دلش را خالی کند، حرف هایش مثل آتش سوزانی بود. خنده صورتم محو شد. تازه تابلوی مقابلم را دیدم. متخصص خون... پزشکی بود که در همسایگی دکتر زیبایی، جا خوش کرده بود.

چه دل پر دردی داشت. شوهر کارگر و فرزند بیمار و هزار و یک جور سختی که باید به خاطر بیماری تحمل می کردند و از همه مهم تر پول عمل که قرار بود با فروش موتور و کمک چند نیکوکار تهیه شود...

هراج و واج نگاهش می کردم، که منشی اسمم را صدا کرد. بلند شدم. سست و کرخت شده بودم. انگار پاهایم به زمین قفل شده بود. آرام و گنگ به سمت در رفتم و خودم را داخل اتاق انداختم. جلسوی اتاق آینه بزرگی

سمانه رحمانی

نویسنده

هر بار که می خواستم از خانه بیرون بروم، خودم را توی آینه می دیدم. از خودم و چهره ام بدم می آمد. دوست داشتم هر جوری شده تغییرش بدهم. بعد معاینات اولیه، آزمایش ها را انجام دادم و حالا توی راه مطب بودیم. خیلی گشتیم تا مطب جدید دکتر را پیدا کردیم. احمد توی راه آخرین تلاشش را کرد تا من را منصرف کند، اما نتوانست. گوشم به این حرف ها بدهکار نبود، باید عمل می کردم و هیچ چیزی نمی توانست مرا از تصمیمم منصرف کند. سال ها دلم می خواست مثل یکی دو تا از همکلاسی هام بینی ام را عمل کنم. به خاطر همین مدت ها بود پس انداز می کردم.

احمد که نتوانست قانعم کند، من را جلوی مطب گذاشت و رفت تا دنبال جای پارک بگردد. مطب شلوغ بود. بی بی حوصلگی نشستیم. در ذهنم خودم را تصور می کردم. خودی را که آرزو داشتم ببینم. خانمی کنارم نشست. دختر کوچکی زیبایی در آغوش داشت. چقدر شلوغ بود.

سلامت

تغذیه سالم در جوانی

با وجود این، متأسفانه برخی جوانان بی توجه به نیاز بدن در دوران جوانی به غذاهای آماده، فست فود، مواد غذایی کم ارزش، تقلبات غیر سالم و... علاقه مند هستند و در این مسیر از همسالان و تبلیغات نادرست رسانه ای الگو گرفته و عادات غذایی نادرستی را برای خود رقم می زنند. در مقابل، بخش وسیعی از جوانان، به ویژه دختران جوان، رژیم های خودسرانه و نادرستی را پیش می گیرند تا با کاهش وزن و لاغری، ظاهر خود را حفظ کنند. در حالی که چاقی دسته اول و لاغری افراطی دسته دوم، هر دو از آسیب های بزرگ و خطر هایی هستند که قشر جوان و در حقیقت نسل آینده را نیز

همکار گرامی جناب آقای بهروز خورشیدوند

با نهایت تأسف و تأثر درگذشت برادر بزرگوارتان را در سانحه رانندگی خدمت جناب عالی و خانواده محترم تسلیت عرض نموده و از خداوند متعال برای آن مرحوم غفران واسعه و برای جنابعالی و سایر بازماندگان صبر و اجر مسئلت می کنیم.

همکاران شما در معاونت سیاسی و هفته نامه صبح صادق

صادقانه

وارثان پیامبر(ص)

امام صادق(ع) می فرمایند: علما وارثان پیامبر اند؛ زیرا پیامبران در هم و دینار به ارث نگذاشتند؛ بلکه احادیسی از خویش بر جای نهادند. پس، هر کس چیزی از این احادیث را پیامزد، بهره ای فراوان برده است؛ بنابراین، بنگرید که دانش خود را از چه کسی فرا می گیرید؛ زیرا در خاندان ما اهل بیت(ع) در هر عصر، جانشینان عادل هستند که تغییر دادن غالبان و به خود بستگی خرابکاران و بدمعنی کردن نادانان را از دین برمی دارند.

غیر رسمی

دعای پدر

زمانی بود که پدر ایشان ناراحتی شدید چشمی داشتند و آن موقع، آقا ساکن قم بودند. پدرشان را برای معالجه به دکتر برده و آخرش نتیجه این شده بود که باید یک نفر همیشه از او مراقبت کند و برای مطالعه و کارهای روزمره پدرشان، باید یک نفر به او کمک کند.

ایشان می فرمودند: «من یک احساس سرگردانی شدید داشتم و دوره برایم ممکن بود؛ یکی، ادامه سکونت در قم، که بسیار علاقه داشتم در قم بمانم و به تحصیل ادامه دهم و دوم، رها کردن قم و رفتن به مشهد و مراقبت از پدرم. مدت ها سرگردان بودم و نمی توانستم تصمیم بگیرم.» تا اینکه یک روز، به یکی از بزرگان برخورد می کنند و او جویای حال شان می شود.

ایشان ماجرا را بیان می کنند و آن آقا در جواب می گویند: «شما این راه را انتخاب کن، برو مشهد و در خدمت پدر باش؛ چه بسا آن چیزی که شما در قم دنبالش هستی، خدا در مشهد به شما عطا کند.»

و آقا می فرمایند: «حرف آن آقا من را از سرگردانی درآورد و تصمیم گرفتم در خدمت پدرم باشم و محل سکونتم را به مشهد منتقل کردم.»

به هر حال، خدمت به پدر و مادر، در همین دنیا اثر وضعی دارد؛ یعنی در همین دنیا پاداش یا کیفر آن را می بینید. شاید این موقعیتی که برای من پیش آمده، حاصل آن دعایی باشد که پدرم در حق من کرده است.

سردار مصطفی متولیان
از کتاب چشمه نور

حسن ختام

شنونده ناگفته ها

می خوانیم تان «یا من یعلم ضمیر الصامتين» به وسعت تمام سکوتی که به هر دلیل در وجودمان ریشه دوانده است، «دوست تان دارم». این را که از روی خجالت لب به دندان گرفته ایم یا از بی آبرویی کوله بار گناهی که بر دوش داریم به لکت افتاده ایم، نمی دانیم! فقط این را می دانیم که دوست تان داریم. شما تنها کسی هستید که زبان دل مان را می خوانید. صیاد دل ما شما بید. شما بید که کلمات را یکی یکی از تنگ قلب مان بیرون می کشید و حرف های ناگفته مان را گفته می کنید. خوشحالیم که دست مان جلوی شما رو است. خوشحالیم که می دانید دوست تان داریم.

با تمام بدی هایی که شاخه و برگ گرفته اند و ریشه دوانده اند؛ با تمام گناهانی که گوشه و کنار وجودمان را محاصره کرده اند، دست بلند می کنیم و سلام می دهیم. سلامی که امن است. سلامت است. دوستی و محبت است.

محصور در تضاد بودن افتخاری نیست. مولا جان! دستی بکش و این حصار تفاوت را بگسل.